

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

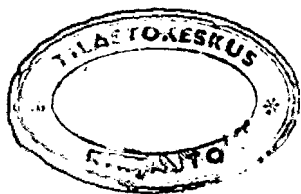
XXXI

KUNNALLISTA FINANSSITILASTOA

4

**KAUPUNKIEN MENOT JA TULOT SEKÄ VARAT JA VELAT
VUOSINA 1917—1919**

*DÉPENSES ET REVENUS AINSI QUE ACTIF ET PASSIF
DES VILLES 1917—1919*

HELSINKI 1922
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

21797

Sisällys.

Teksti.

(Siv. 1—33.)

	Sivu
Esipuhe	1
Johdanto	2
I. Menot	4
II. Tulot	13
III. Velat	25
IV. Varat	31

Tauluja.

(Siv. 1—41.)

I. Kaupunkien menot v. 1917	2
Kaupunkien menot v. 1918	6
Kaupunkien menot v. 1919	10
II. Kaupunkien tulot v. 1917	14
Kaupunkien tulot v. 1918	18
Kaupunkien tulot v. 1919	22
III. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1917	26
Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1918	30
Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1919	34
Huomautuksia	38

Table des matières.

Texte.

(Pages 1—33.)

	Page
Préface	1
Introduction	2
I. Dépenses	4
II. Revenus	13
III. Passif	25
IV. Actif	31

Tableaux.

(Pages 1—41.)

I. Dépenses des villes en 1917	2
Dépenses des villes en 1918	6
Dépenses des villes en 1919	10
II. Revenus des villes en 1917	14
Revenus des villes en 1918	18
Revenus des villes en 1919	22
III. Actif et passif des villes en 31 décembre 1917	26
Actif et passif des villes en 31 décembre 1918	30
Actif et passif des villes en 31 décembre 1919	34
Remarques	38

Esipuhe.

Nyt ilmestyvä selonteko maamme kaupunkien raha-asiain tilasta vuosina 1917—1919 liittyy Suomen Virallisen Tilaston XXXI sarjaan »Kunnallista finanssitilastoa» ja perustuu, kuten sarjan aikaisemmatkin julkaisut, Tilastollisen Päätoimiston toimittamaan erikoiseen kyselyyn. Tiedustelun toimeenpanemiseksi Valtioneuvosto myönsi määrärahan päätöksellään toukokuun 26 p:ltä 1920, ja elokuussa samana vuonna Päätoimisto lähetti kaupunkien maistraateille kaa-
vakkeet, joiden kysymykset laadittiin jossain määrin entistä yksityiskohtaisemmiksi, mutta muuten pysytettiin samanlaisina kuin vuosien 1913—1916 tilastoa kerättäessä. Saapuneet tiedot on Päätoimistossa yksityiskohtaisesti tarkastettu kaupunkien painettujen tilien perusteella, ja sitäpaitsi on laajan kirjeenvaihdon avulla koetettu poistaa ilmeiset puutteellisuudet ja siten saada eri kaupunkien tiedot yhdenmukaisiksi. Mutta niin kauan kuin maamme kaupungeille ei ole saatu järjestetyksi yhden-

mukaista kassa- ja tililaitosta, ei myöskään kaupunkien finanssitilasto voi antaa riittävän monipuolista ja samalla yksityiskohtaisen tarkkaa kuvaa kaupunkien taloudellisista oloista.

Kaupunkien kirjanpidon puutteellisuuden vuoksi on tekstiosastossa rajoitettu luomaan vain yleiskatsaus kaupunkien rahatalouden kehitykseen sotavuosina, ryhtymättä tekemään yksityiskohtaisia vertailuja. Kun vuodet 1913—1919 myös kaupunkien taloudessa muodostavat oman ajanjaksonsa, siirtymäkauden kultamarkasta paperimarkkaan, on katsottu tarkoituksenmukaisimmaksi käsitellä nyt ilmestyvän julkaisun tekstiosastossa myös vuosia 1913—1916, jota koskeva tilasto on julkaistu ilman tekstiä.

Aineiston keräily, tarkastuksen ja käytettelyn sekä tekstiosaston laatimisen on tirehtorin valvonnan alaisena suorittanut ylimääräinen virkamies, filosofianmaisteri *Niilo Kärki*.

Tilastollisessa Päätoimistossa, 15 p:nä maaliskuuta 1922.

Martti Kovero.

- *T. A. Wiherheimo.*

Johdanto.

Kaupunkien raha-asiaiden tilaa vv. 1917—1919 koskevan selonteon nyt ilmestyessä on huomautettava, että kysymyksessä oleva tilasto ei, syistä, jotka alempana mainitaan, esiinny kaikissa suhteissa niin lopulliseen muotoon kehitettynä, kuin sekä tieteen että käytännöllisen elämän tarpeita palvelevan tilaston kannalta olisi ollut suotavaa.

Sen jälkeen kuin tilastokomitea v. 1909 julkaisemassaan mietinnössä teki esityksensä puheena olevan tilaston uudistamisesta, on tilastollisia tietoja kerättyä pääasiallisesti noudatettu komitean antamia ohjeita ja kaavakkeita. Työn varrella saavutettujen kokemusten perusteella on Tilastollisessa Päätoimistossa kuitenkin tultu havaitsemaan, ettei tilastokomitean ehdotus, niin huomattavaa parannusta kuin se aikanaan merkitsikin, ole suinkaan lopullisesti ratkaissut kysymystä kunnallisesta finanssitilastosta. Tilaston keräämiseksi ja julkaisemiseksi myönnettyjen määrärahojen niukkuus¹⁾ on taas tehnyt Päätoimistolle mahdottomaksi ryhtyä mihinkään perusteellisempaan uudistukseen, sillä sellaisen suorittaminen kysyy, tehtävän luonteesta johtuen, tarkkaa harkintaa, joka ottaa huomioon niin hyvin tieteen kuin käytännöllisen elämän vaatimukset. Suurimpana vaikeutena luotettavan finanssitilaston laatimiselle on itse kunnallisen kirjanpidon epätasaisuus. Kun kaikissa valtakunnan kaupungeissa ei ole otettu käyttöön edessamaa, hallinnollista, kirjanpituusmuotoa, puhumattakaan siitä, että tilinpäätöksiä tehtäessä eri kaupungeissa noudatettaisiin samoja periaatteita, on selvää, ettei tälle pohjalle perustuva aineisto täytä niitä vaatimuksia, joita sille täysin yhtenäisen ja johdonmukaisen tilaston kannalta on asetettava.

Aineiston epätasaisuuden tuntien on Päätoimisto niillä vähillä voimilla, mitä sen käytettävissä on ollut, kuitenkin pyrkinyt poistamaan puutteellisuudet ja siten päästä mahdollisimman suureen yhdenmukaisuuteen. Kyselykaavakkeiden täyttämässä noudatettavien periaatteiden

selventämiseksi lähetettiin kaavakkeiden mukana kaikkien kaupunkien maistraateille seuraavat ohjeet:

» _____ kaupungin Maistraatille

Sittenkuin Valtioneuvosto kirjelmällään N:o 499, viime toukokuun 26 päivästä, on käskennyt Tilastollista Päätoimistoa keräämään tilastoa kaupunkien raha-asioista vuosilta 1917—1919, saapi Päätoimisto tämän mukana lähettää kyselykaavakkeita tietojen merkitsemiseksi niihin _____ kaupungin raha-asioista vuosina 1917—1919. Kaavakkeita täytettäessä pyytää Päätoimisto huomioonottamaan seuraavaa:

1) Ensiksikin on tulo- ja menotauluihin merkittävä vain *todelliset tulot ja menot*. Niihin ei siis ole otettava mitään tulo- ja menoarvion määriä. Yhtä vähän on otettava huomioon esim. kaupungin omien rahastojen pääomista menojen peittämiseksi otettuja eriä tai edellisen vuoden tuloista tehtyjä varauksia tai säästöä edelliseltä vuodelta t. m. s. Kaavakkeeseen on merkittävä ainoastaan tilivuoden kuluessa kaupungin tai sen alaisten laitosten kassoihin kertyneet rahat ja kaupungin saamat muut todelliset suoritukset.

2) Tulot ja menot on tauluihin otettava *bruttoluuvuin*.

3) Tulojen joukkoon on myös luettava niiden lahjoitusrahastojen korot, jotka kaupunki saa käyttää joko vapaasti tai määrättyihin omiin laitoksiinsa, kuten vaivashoitolaitokseensa, kansakouluihinsa, kunnallissairaaloiden perustamiseen y. m. s. Sitävastoin ei ole tulojen joukkoon luettava sellaisten lahjoitusrahastojen korkoja, jotka ovat lahjoitetut ulkopuolelle kaupungin oman talouden piiriä oleviin tarkoituksiin, kuten esim. varattomien kansakoululasten vaatettamista, kunnollisten palvelijain palkitsemista, lastentarhain kannattamista varten y. m. s.

4) Menot, jotka ovat yhteisiä useammalle laitokselle, niin ettei niitä voida sopivasti jakaa eri sarakkeiden kesken, ovat pantavat siihen sarakkeeseen, johon ne suurimmalta osaltaan kuuluvat.

5) Varojen joukkoon on luonnollisestikin luettava myös sellaisten lahjoitusrahastojen pääomat, joiden korot ovat katsottavat kaupungin tuloiksi.

Siinä tapauksessa, että taulujen täyttämässä esiintyisi epäselvyyttä, on Päätoimisto valmis pyydettäessä antamaan lisäselvityksiä.

¹⁾ Vuosien 1917—19 tilaston toimittamista varten on ollut käytettävänä 4830 mk:n suuruinen määräraha.

Kaavakkeet pyydetään asianmukaisesti täytettyinä palauttamaan viimeistään *syyskuun kuluessa 1920*.

Samantapaiset ohjeet oli myös lähetetty vv:n 1913—16 tilastoa kerätessä.

Kun saapunutta aineistoa Päätoimistossa ryhdyttiin käsittelemään, ilmeni kuitenkin pian, etteivät kaavakkeiden täyttäjät olleet panneet riittävästi huomiota annettuihin ohjeisiin; vaan olivat varsin leväperäisesti tehvänsä suorittaneet. Erehdysten oikomiseksi ryhtyi Päätoimisto laajaan kirjeenvaihtoon tiedonantajien kanssa, jolloin useimmat kaavakkeet palautettiin virheellisiltä kohdiltaan korjattaviksi. Tar kastustyötä vaikeutti tuntuvasti se välinpitämättömyys, mitä monet asianomaiset osoittivat antamiensa tietojen tarkistamisessa. Tästä johuen oli monesti lähetettävä useampia kirjeitä samasta asiasta samaan paikkaan, vieläpä muutamiin kaupunkiin nähden käytettävä maaherran virka-apua. Tämä kunnallisten viranomaisten haluttomuus tietojen antamisessa on

selvänä osoituksena siitä, kuinka puutteellisesti vielä nykyään tajutaan kunnallisen finanssitalaston merkitys nimenomaan käytännölliselle kunnallispolitiikalle. Osittain on tietojen saannin viivästymiseen vaikuttanut myös se seikka, että kaavakkeiden täyttäminen on yleensä ollut suoritettava ylimääräisenä työnä muun virkatoimen ohella ja ilman erikoista korvausta.

Esitetyt näkökohdat osoittanevat riittävän selvästi, kuinka ankaria tieteellisiä vaatimuksia vastaava kunnallinen finanssitalasto on mahdollinen vasta sitten, kun kaupunkien tililaitos on perinpohjaisesti uudistettu ja kun tilaston tiedonantajat on saatu tehvänsä tasalle ja heidän palkkaetunsa siten järjestetyiksi, että he voivat riittäväällä huolella tarpeellista tilastoaineistoa antaa.

Kosketelluista puutteellisuuksista huolimatta on kyseessä olevalla tilastolla kuitenkin siksi suuri arvo, että sen on katsottu ansaitsevan tulla painetuksi.

I. Menot.

Suomen kaupunkikuntien kunnallishallinnossa ja kunnallispolitiikassa viime vuosikymmeninä tapahtunut valtava kehitys, joka on tuonut kunnille joukon uusia tehtäviä ja samalla syventänyt niiden toimintaa entisilläkin aloilla, on tietenkin vastaavasti vaikuttanut kaupunkien menojen kasvamiseen. Tätä kehitystä valaisevat osaltaan seuraavat, kaupunkien kokonaismenojen suuruutta vv. 1880—1919 osoittavat luvut:

Vuosi.	Smf.	Vuosi.	Smf.
1880 ¹⁾	6 628 543	1914	67 494 567
1890 ¹⁾	9 147 174	1915	60 895 939
1900 ²⁾	21 328 381	1916	71 080 748
1910 ³⁾	44 227 452	1917	105 250 903
1911	47 350 348	1918	192 484 190
1912	52 846 230	1919	277 349 296
1913	58 731 735		

Kaupunkien menojen viimeaikaista nousua, varsinkin v:sta 1917 lähtien, ei kuitenkaan voi pitää osoituksena kunnallisten tehtävien lisää-

tymisestä, vaan on siihen ratkaisevasti vaikuttanut rahanarvon samanaikainen aleneminen.

Edellä esitettyjen absoluuttisten lukujen perusteella on seuraavassa asetelmassa laskettu menojen lisääntymistä osoittavat suhdeluvut asettamalla v:n 1913 menot = 100.

1913	100.0	1917	179.2
1914	114.9	1918	327.7
1915	103.7	1919	472.2
1916	121.0		

Ottaen huomioon yleisen hintatason nousun, joka puheena olevina vuosina on tunnetusti ollut suurempi kuin edellä olevan asetelman osoittama kaupunkien kokonaismenojen suhteellinen lisäys, on tästä selvästi nähtävissä, että sota-aika on pakottanut kaupunkeja, samoin kuin yksityisiä, huomattavasti supistamaan menojaan.

Jos nyt verrataan absoluuttisten menojen ko- hoamista tai alenemistä v:sta 1913 eri kaupun- geissa, saadaan seuraava yhdistelmä:

	Kaupunkien luku. — <i>Nombre des villes.</i>					
	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Menoja vähemmän kuin 1913	14	11	11	—	—	—
<i>Dépenses moins qu'en 1913</i>	22	18	14	8	—	—
» 1— 50% ¹⁾ enemm.kuin 1913	2	9	8	11	6	1
» 1— 50% ²⁾ plus qu'en 1913	—	—	3	12	10	6
» 51— 100 »	—	—	1	5	10	5
» 101— 200 »	—	—	—	2	5	11
» 201— 300 »	—	—	—	—	3	5
» 301— 400 »	—	—	1	—	1	5
» 401— 500 »	—	—	—	—	3	5
» 501— 600 »	—	—	—	—	1	5
» 601— 700 »	—	—	—	—	3	2
» 701— 800 »	—	—	—	—	—	1
» 801— 900 »	—	—	—	—	—	1
» 901—1 000 »	—	—	—	—	—	—
» 1 001— »	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Total	38	38	38	38	38	38

¹⁾ Kaupunkien luku oli 36. — ²⁾ Kaupunkien luku oli 37. — ³⁾ Kaupunkien luku oli tällöin sekä seuraavina vuosina 38.

Taulukosta käy siis selvästi ilmi, että vuoteen 1916 saakka ovat kaupunkien menot varsin hitaasti kohonneet vuoteen 1913 verraten, vieläpä ovat näinä vuosina useat kaupungit onnistuneet supistamaan menonsa pienemmiksi kuin v. 1913. Se että menot v. 1916 yhdessä kaupungissa ovat olleet 501—600 % korkeammat kuin v. 1913, on johtunut velan lyhennyksestä, joka on ollut siksi huomattava, ettei sitä voi pitää minään säännöllisenä menona.

Kaupunkien menotalouden viimeaikaisen kehityksen valaisemiseksi esitetään vielä seuraavat luvut, jotka osoittavat kaupunkien kokonaismenojen suuruuden henkikirjoitettua asukasta kohden.

Vuosi.	<i>Smf.</i>	Henkikirjoitettu väkiluku tammik. 1 p.
1913	141: 17	416 041
1914	157: 87	427 546
1915	139: 86	435 402
1916	155: 89	455 975
1917	233: 95	449 891
1918	426: 25	441 224
1919	661: 15	419 498

Jos nyt näiden lukujen perusteella verrataan v:n 1914—1919 menoja v:n 1913 menoihin, asettamalla v:n 1913 menot asukasta kohden = 100,

saadaan menojen suhteellista lisäystä asukasta kohden osoittamaan seuraavat luvut:

1913	100.0	1917	165.7
1914	111.8	1918	309.0
1915	99.1	1919	468.3
1916	110.4		

Vertaamalla näitä lukuja ylempänä esitettyyn asetelmaan kaupunkien kokonaismenojen suhteellisesta lisäyksestä puheena olevina vuosina, nähdään, että menot asukasta kohden ovat lisääntyneet suhteellisesti hiukan hitaammin kuin kaupunkien kokonaismenot. Vv. 1914—1917 on menojen kohoaminen tapahtunut jotenkin hitaasti, ovatpa v. 1915 kaupunkien yhteenlasketut menot asukasta kohden olleet hiukan pienemmät kuin v. 1913, vaikkakin absoluuttiset menot ovat samana aikana lisääntyneet 3.7 %. Menojen huomattavampi kohoaminen alkaa vasta v. 1918, seurauksena yleisen hintatason noususta.

Kaupunkien menotaloudessa tapahtunutta kehitystä valaisee vielä osaltaan seuraava asetelma, joka osoittaa, millä tavoin menot henkikirjoitettua asukasta kohden ovat eri kaupungeissa kohonneet.

Menot asukasta kohden <i>Smf.</i> <i>Dépenses par habitant Smf.</i>	Kaupunkien luku. — <i>Nombre des villes.</i>						
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
51—100	16	15	12	8	—	—	—
101—200	17	19	19	23	10	2	2
201—300	5	4	5	6	21	8	2
301—400	—	—	2	—	5	10	7
401—500	—	—	—	—	2	11	8
501—600	—	—	—	1	—	6	5
601—700	—	—	—	—	—	—	5
701—800	—	—	—	—	—	1	5
801—900	—	—	—	—	—	—	4
Yhteensä — <i>Total</i>	38	38	38	38	38	38	38

Kuten asetelmasta näkyy, eivät kaupunkien menot asukasta kohden vielä vv. 1913—1916 yleensä nousseet yli 300 mk:n. Se että menot kahdessa kaupungissa v. 1915 ovat olleet tätä korkeammat, on johtunut suoritetuista velkojen lyhennyksistä.

Kaupunkikuntien menojen jakautuminen eri tarkoituksiin käy yksityiskohtaisesti selville taululiitteestä I. Yleiskatsauksen helpottamiseksi esitetään tässä vielä taulukko, joka osoittaa eri menoryhmien yhteenlasketut määrät ja niiden lisäyksen prosenteissa vuoteen 1913 verrattuna.

Kaupunkien menot menoryhmittäin vv. 1913—1919 sekä niiden
Les dépenses des villes par groupes différents 1913—1919 ainsi que

		1913	1914	
		<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	%
Maistraatti ja oikeuslaitos	<i>Institutions municipales administratives et judiciaires</i>	1 476 940	1 516 876	+ 2.7
Poliisilaitos	<i>Police municipale</i>	1 169 883	1 224 128	+ 4.6
Varsinainen kunnallishallinto	<i>Administration communale proprement dite</i>	2 335 179	2 481 069	+ 6.2
Kansakoulut	<i>Ecoles primaires</i>	4 893 046	5 010 685	+ 2.4
Oppi- ja ammattikoulut	<i>Ecoles secondaires et professionnelles</i>	2 048 110	2 149 353	+ 4.9
Muu sivistystoimi	<i>Institutions de culture générale</i>	302 973	436 948	+ 44.2
Terveysten- ja sairashoito	<i>Service sanitaire et hôpitaux</i>	3 158 520	3 501 642	+ 10.9
Köyhäinhoito	<i>Assistance publique</i>	3 052 119	3 311 173	+ 8.5
Palolaitos	<i>Service des pompiers</i>	840 483	898 207	+ 6.9
Kadut, torit, tiet ja sillat	<i>Rues, places publiques, chaussées et ponts</i>	3 731 770	3 526 396	— 5.5
Satamat	<i>Ports</i>	3 420 430	4 123 756	+ 20.6
Viemärlaitos	<i>Service des égouts</i>	566 750	657 173	+ 16.0
Istutukset ja kaunistukset	<i>Parcs, plantations d'embellissement</i>	646 563	643 264	— 0.5
Maatilat ja tilukset	<i>Propriétés rurales</i>	3 190 776	1 254 401	— 60.7
Puhtaanapitolaitos	<i>Service du balayage</i>	410 099	419 733	+ 2.3
Vesijohtolaitos	<i>Service des eaux</i>	1 797 154	4 422 429	+ 146.1
Sähkö- ja kaasulaitos	<i>Usines d'électricité et à gaz</i>	6 053 115	6 579 042	+ 8.7
Elintarvesäännöstely	<i>Réglementation des vires</i>	—	—	—
Vuokralle annetut rakennukset	<i>Location des bâtiments</i>	326 853	406 222	+ 24.3
Muut liikeyritykset	<i>Autres entreprises</i>	569 457	751 935	+ 32.0
Hallintorakennukset	<i>Bâtiments de l'administration</i>	4 415 552	5 029 347	+ 13.9
Suojeluskuntamenot	<i>Dépenses pour garde civique</i>	—	—	—
Majoitus ja majoituslautakunta	<i>Logement des troupes et autres charges militaires</i>	1 682 180	2 341 949	+ 39.2
Muut yleiset rasitukset	<i>Autres dépenses publiques</i>	64 172	68 844	+ 7.3
Velkojen korot ja provisionit	<i>Intérêts et provisions</i>	5 620 779	6 404 993	+ 14.0
Velkojen kuoletukset	<i>Acomptes des dettes</i>	3 911 440	3 322 984	— 15.1
Muut menot	<i>Autres dépenses</i>	3 047 392	7 012 018	+ 130.1
Yhteensä — Total		58 731 735	67 494 567	+ 14.9

Taulukko osoittaa selvästi, missä määrin eri menoryhmät ovat puheena olevina vuosina lisääntyneet tai vähentyneet, ja samalla siitä käy ilmi, missä suhteessa eri hallintoalojen menot ovat vuoteen 1913 verrattuna muuttuneet. Esitettyt numerot antavat aihetta useihin huomioihin sota-ajan vaikutuksesta kaupunkiemme menotalouteen, mutta tässä kohden on rajoituttava vain muutamiin viittauksiin.

Taulukosta näkyy ensinnäkin, että kaupunkien menot ovat kolmena ensimmäisenä sota-vuonna vain hyvin hitaasti kohonneet, mikä seikka suurimmaksi osaksi johtuu siitä, että kalliinajanlisäyksiä kaupungin palveluksessa oleville ruvettiin suuremmissa määrin myöntämään

vasta vasta 1917, samoin kuin yleinen hintain nousu vasta tällöin tuntuvammin alkoi vaikuttaa kunnallisten laitosten tarvikkeiden hankintaan ja liikelaitosten käyttökustannuksiin. Kun suoritettuja kalliinajanlisäyksiä ei kyselykaavakkeita täytettäessä kuitenkaan ole yleensä ilmoitettu asianomaisten hallintoaarojen menoina, vaan viety yhtenä ainoana eränä »muihin menoihin», ei taulukosta käy selville suoritettujen kalliinajanlisäysten vaikutus eri hallintoalojen menoihin. Jotta kysymystä kuitenkin edes jossain määrin voitaisiin valaista, on näistä »muista menoista» poimittu erilleen ilmoitetut kalliinajanlisäykset ja tietoja täydennetty kaupunkien painettujen tilien perusteella. Tällöin on saatu seu-

lisäys (+) tai vähennys (—) %:ssa vuoteen 1913 verrattuina.

eur accroissement (+) ou diminution (—) en % des dépenses en 1913.

1915		1916		1917		1918		1919	
<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%
1 510 438	+ 2.3	1 600 363	+ 8.4	1 843 499	+ 24.8	2 632 728	+ 78.3	3 882 125	+ 162.8
1 206 726	+ 3.1	1 344 964	+ 15.0	1 441 981	+ 23.3	2 272 027	+ 94.2	5 148 922	+ 340.1
2 527 383	+ 8.2	3 310 643	+ 41.8	3 944 334	+ 68.9	5 403 327	+ 131.4	8 403 470	+ 259.9
5 238 319	+ 7.1	5 363 769	+ 9.6	6 689 559	+ 36.7	9 187 418	+ 87.8	15 488 535	+ 216.5
2 239 227	+ 9.3	2 581 176	+ 26.0	2 861 601	+ 39.7	4 099 996	+ 100.2	6 207 450	+ 203.1
389 128	+ 28.4	433 188	+ 43.0	911 582	+200.9	1 232 987	+ 307.0	2 361 820	+ 679.5
3 820 586	+ 21.0	5 809 641	+ 83.9	8 940 123	+183.0	14 203 862	+ 349.7	20 190 657	+ 539.2
3 760 561	+ 23.2	4 308 607	+ 41.2	6 843 777	+124.2	14 406 146	+ 372.0	23 951 381	+ 684.7
878 311	+ 4.5	1 029 355	+ 22.5	1 613 497	+ 92.0	2 782 921	+ 231.1	3 669 370	+ 336.6
2 558 508	— 31.4	2 655 957	— 28.8	4 529 356	+ 21.4	13 160 488	+ 252.7	8 124 353	+ 117.7
1 694 363	— 50.5	1 017 692	— 70.3	2 425 355	— 29.1	7 100 532	+ 107.6	7 706 366	+ 125.3
451 422	— 20.4	233 540	— 58.8	579 319	+ 2.2	910 633	+ 60.7	891 947	+ 57.4
496 079	— 23.3	490 377	— 24.2	774 364	+ 19.8	1 447 602	+ 123.9	1 794 974	+ 177.6
1 372 794	— 57.0	1 855 628	— 41.9	4 558 975	+ 42.9	14 826 687	+ 364.7	7 378 779	+ 131.3
452 721	+ 10.4	623 850	+ 52.1	2 648 094	+545.7	4 102 505	+ 900.4	6 082 836	+1 383.3
2 049 240	+ 14.0	1 642 311	— 8.6	2 985 797	+ 66.1	3 809 599	+ 112.0	6 759 596	+ 276.1
4 555 735	— 24.7	8 176 840	+ 35.1	11 401 359	+ 88.4	18 006 566	+ 197.5	34 793 781	+ 474.8
—	—	—	—	3 524 117	—	3 924 368	—	819 200	—
221 678	— 32.2	334 153	+ 2.2	1 648 709	+404.4	1 309 993	+ 300.8	3 215 736	+ 883.8
1 397 618	+145.4	2 100 954	+ 268.9	3 637 030	+538.7	5 732 055	+ 906.6	8 854 138	+1 454.8
2 461 819	— 44.3	1 733 106	— 60.8	2 641 396	— 40.2	3 208 589	— 27.3	6 383 500	+ 44.6
—	—	—	—	15 000	—	3 208 622	—	3 423 515	—
1 941 698	+ 15.4	3 289 849	+ 95.6	4 122 365	+145.1	3 754 161	+ 123.2	1 338 584	— 20.4
145 197	+126.3	1 948 824	+2 936.9	328 384	+411.7	1 973 035	+2 974.6	563 356	+ 777.9
4 997 019	— 11.1	6 637 802	+ 18.1	9 753 440	+ 73.5	15 050 514	+ 167.8	32 363 524	+ 475.8
10 686 753	+173.2	4 697 610	+ 20.1	5 823 175	+ 48.9	12 505 668	+ 219.7	33 586 369	+ 758.7
3 842 616	+ 26.1	7 860 549	+ 157.9	8 764 715	+187.6	22 231 161	+ 629.5	23 965 012	+ 686.4
60 895 939	+ 3.7	71 080 748	+ 21.0	105 250 903	+ 79.2	192 484 190	+ 227.7	277 349 296	+ 372.2

raavat luvut osoittamaan suoritettuja kalliinajanlisäyksiä kaikissa kaupungeissa yhteensä vv. 1917—1919.

V. 1917	4.3 milj. mk
» 1918	9.1 » »
» 1919	15.2 » »

Esitetyt luvut ovat kuitenkin jossain määrin liian alhaiset, sillä pienemmistä kaupungeista ei ole kalliinajanlisäyksiä erikseen ilmoitettu. Suurin piirtein puheena olevat luvut kuitenkin antavat oikean kuvan näiden menojen lisääntymisestä.

Jos sitten tarkastellaan eri hallintoalojen menoja, huomataan, että *hallinnosta ja järjestys-*

laitoksesta johtuneet menot eivät vuoteen 1916 saakka sanottavasti lisääntyneet, ja varsinainen huomattavampi nousu tapahtui vasta vv. 1918—1919. Nousu v:sta 1913 vuoteen 1919 on ollut tuntuvin poliisilaitoksen menoissa (340.1 %), sen jälkeen varsinaisen kunnallishallinnon (259.9 %) ja pienin maistraatin ja oikeuslaitoksen menoissa (162.8 %).

Myös *siivistystarkoituksiin* käytetyt erät ovat huomattavammin kohonneet vasta v:sta 1918. Kaupunkien menot kansakouluista olivat vielä v. 1917 vain 36.7 % korkeammat kuin v. 1913. V. 1918 oli vastaava prosenttiluku 87.8, mutta v. 1919 jo 216.5 %. Menot oppi- ja ammattikouluista ovat lisääntyneet jokseenkin samassa

suhteessa, prosenttilukujen ollessa 39.7, 100.2 ja 203.1. Paljon nopeammin sitä vastoin ovat kasvaneet kaupunkien menot muihin sivistystarkoituksiin, kuten kirjastoille, lukusaleille, teatteriyhdistyksille, orkestereille y. m. Jo v. 1917 olivat tämän ryhmän menot 200.9 % suuremmat kuin v. 1913, v. 1918 taas 307.0 %, mutta v. 1919 aina 679.5 %, joten nousu tällä alalla on ollut suhteellisesti paljon suurempi kuin kaupunkien kokonaismenojen lisäys.

Terveysten- ja sairashoitomenot ovat myös lisääntyneet nopeammin kuin kaupunkien yhteensasketut menot. Niinpä oli nousu v:sta 1913 jo v. 1916 n. 84 %, v. 1917 taas 183.0 %, v. 1918 349.7 % ja v. 1919 kokonaista 539.2 %. Tämän ryhmän menot voivat tietenkin vaihdella eri vuosina suurensakin määrin, johtuen paitsi uusien sairaaloiden perustamisesta tai vanhojen laajentamisesta myös niistä odottamattomista menoista, jotka syntyvät kaupungeille jonkin suuremman kulkutaudin vastustustoimenpiteistä. Niinpä esim. Tampereen kaupungilla on ollut tilapäisten lavantautisairaalain aiheuttamia menoja v. 1916 0.8 milj. mk ja v. 1917 samoin 0.7 milj. mk. Vv:n 1918 ja 1919 sairashoitomenojen huomattava nousu taas johtuu suurelta osalta sairaalain ruoanpitokustannuksista. Osoitukseksi tästä voidaan mainita, että esim. Helsingin kaupunki myönsi v. 1919 sairaalain ruoanpitoa varten rahoitukseen otettujen erien lisäksi 1.9 milj. mk lisämäärärahoja. Näiden menojen rinnalla merkittävät suhteellisen vähän influenssan, lavantaudin, isorokon y. m. kulkutautien samana vuonna vaatimat ylimääräiset menot.

Köyhäinhuoitomenojen kasvaminen on tietenkin myös ollut varsin tuntuva, sillä hintatason kohoamisen seurauksia ei tällä alalla ole voitu menoja supistamalla sanottavasti välttää, varsinkin kun v. 1917 esiintynyt työttömyys ja vuoden 1918 kapina tuntuvasti lisäsivät myös köyhäinhuitorasituksia. Puheena olevien menojen lisäys v:sta 1913 oli v. 1917 124.2 %, v. 1918 jo 372.0 % ja v. 1919 aina 684.7 %.

Katulaitoksen aiheuttamat menot ovat lisääntyneet verraten hitaasti ja suhteellisesti paljon hitaammin kuin kokonaismenot. Menot kaduista, toreista, teistä ja silloista sekä istutuksista ja kaunistuksista ovat kolmena ensimmäisenä sotavuonna olleet jopa pienemmät kuin v. 1913, ja huomattavampi nousu alkoi vasta v. 1918. Näiden menojen pienuus osoittaa selvästi sitä pidenttävyyttä, millä kaupungit, samoinkuin yksityisetkin, sotavuosina suhtautuivat rakennustoimintaan. Samasta syystä johtuu, että viemärlaitoksen menot ovat olleet pienet: vv. 1915

—16 jopa n. 20 ja 60 % pienemmät kuin v. 1913. Myöhemmin tapahtunut nousu on ollut varsin hidasta.

Menot *puhtaanapitolaitoksesta* ovat kolmena ensimmäisenä sotavuonna nousseet v:sta 1913 jotenkin hitaasti, nim. 2.3, 10.4 ja 52.1 %. Sen jälkeen alkanut menojen kohoaminen on ollut kaikkein suurimpia: v. 1917 jo 545.7 %, v. 1918 taas 900.4 % ja v. 1919 kokonaista 1 383.3 %. Suurimmalta osalta on nousu aiheutunut työpalkkojen kohoamisesta, osittain myös työkalujen ja muiden tarvikkeiden hintojen noususta. On myös otettava huomioon, että kaupunkien toimeenpanemista hätäaputoista aiheutuneet menot on osittain tilitetty puhtaanapitolaitoksen menoina.

Menot *satamista* nousivat hiukan ensimmäisenä sotavuonna, mutta kolmena seuraavana olivat aina 50.5, 70.3 ja 29.1 % pienemmät kuin v. 1913. Vuodet 1918—19 sitävästoin osoittavat 107.6 ja 125.3 %:n nousua vuoteen 1913 verrattuna.

Menot *maatiloista ja tiluksista* ovat vv. 1914—16 olleet n. 40—60 % pienemmät kuin v. 1913, mutta sen jälkeen alkanut nousu on ollut jotenkin tuntuva, ollen prosentteissa lausuttuna v. 1917 42.9, v. 1918 jo 364.7 mutta v. 1919 taas noin 131.8. Mainitut numerot eivät kuitenkaan osoita kehityksen suuntaa sinänsä, sillä tämän ryhmän menoihin sisältyvät myös kaupunkien hankkimien maatilojen ostohinnat, joita ei tietenkään voi pitää vuosittain säännöllisesti uusiintuvina menoina. Niinpä esim. v. 1916 esiintyy maatilojen menojen joukossa 860 105 mk ja v. 1917 taas 869 621 mk, jotka menot ovat aiheutuneet Hämeenlinnan kaupungille Verhon tilan ostamisesta. Samoin sisältyy v:n 1917 menoihin maatilojen hankkimisesta kaupungille johtuneina menoina 806 000 mk Porin kaupungin ja 359 271 mk Sortavalan kaupungin menoina. V. 1918 taas muodostavat maatilojen menoista valtavasti suurimman osan Helsingin kaupungin menot maatilojen ja tonttien ostosta, määrältään 10 141 244 mk. Vielä v. 1919 esiintyy tällaisia maatilojen ja tilusten ostosta aiheutuneita huomattavampia menoja seuraavilla kaupungeilla: Helsingillä 1 514 922 mk, Viipurilla 912 123 mk ja Mikkelillä 350 000 mk.

Kaupunkien *liikelaitosten* menojen kohoaminen on tietenkin ollut, hintatason noususta johtuen, varsinkin v:sta 1917 lähtien jotenkin tuntuva, sillä menojen pienentäminen laitosten toimintaa supistamalla ei ainakaan suuremmassa määrin ole voinut tulla kysymykseen, joskin kau-

pungit näinä vuosina ovat yleensä mahdollisimman pidättyvästi suhtautuneet suurempiin laajennus- ja uudistustöihin. Toiselta puolen on silti muistettava, että sota-aika pakotti kaupungit suuntaamaan liiketoimintaansa kokonaan uusillekin aloille, etupäässä elintarvike- ja halkokaupan harjoittamiseen. Esillä olevassa tilastossa onkin *elintarvesäännöstelyn* kaupungeille aiheuttamat menot v:sta 1917 lähtien erotettu omaksi ryhmäksi, mutta siinä esitetyt numerot ovat siinä suhteessa poikkeuksena muusta tilastosta, että ne osoittavat vain elintarvikekaupan tuottaman tappion tai voiton, eivätkä niin ollen — kuten muu tilasto — ilmoita mitään bruttomenoja ja bruttotuloja. Tietojen saanti elintarvikekaupan vaikutuksesta kaupunkien talouteen on ollut erikoisen vaikea, kun elintarvelautakuntien tilit eivät yleensä ole sisällyneet kaupunkien tilinpäätöksiin, vaan on elintarvelautakuntien tileissä vuoden saldo siirretty voitto- ja tappiotilillä aina seuraavaan vuoteen, siksi kunnes kunnallinen elintarvikekauppa, säännöstelyn tultua poistetuksi, on voitu lakkauttaa.

Yhteensä nousivat kaupunkien liikelaitosten menot, lukuunottamatta elintarvikekauppoja, kysymyksessä olevina vuosina seuraaviin määriin:

Vuosi.	<i>Smk.</i>	Lisäys (+) tai vähenys (-) %:na v:sta 1913.
1913	8 746 578	—
1914	12 159 628	+ 39.0
1915	8 224 271	— 6.0
1916	12 254 259	+ 40.1
1917	19 672 895	+ 124.9
1918	28 858 213	+ 229.9
1919	53 623 251	+ 513.1

Lukuunottamatta vuotta 1915 ovat siis liikelaitosten menot säännöllisesti kohonneet ollen v. 1919 yli kuusi kertaa suuremmat kuin v. 1913.

Eri liikelaitosten menoja tarkastellessa huomataan, että vesijohtolaitoksen menot ovat ensimmäisenä sotavuonna olleet poikkeuksellisen suuret, ollen nousu v:sta 1913 aina 146.1 %. Tämä menojen kohoaminen on pääasiassa johtunut Sortavalan, Kotkan ja Kokkolan kaupunkien vesijohtolaitosten perustamisesta sekä Helsingin ja Vaasan vesijohtolaitosten ja johtoverkkojen laajentamisesta. V. 1919 olivat vesijohtolaitoksen menot 276.1 % suuremmat kuin v. 1913. Sähkö- ja kaasulaitosten vastaava prosenttiluku oli huomattavasti korkeampi, 474.8 %. Myöskin v:sta 1918 on nousu tämän ryhmän menoissa ollut varsin tuntuva, johtuen suurimmaksi osaksi Helsingin ja Turun kaupunkien sähkö- ja

kaasulaitosten menojen lisääntymisestä. Puheena olevat menot kohosivat Helsingissä 9.9 milj. mk:sta v. 1918 18.5 milj. mk:aan v. 1919, Turussa vastaavasti 0.6 milj. mk:sta 5.3 milj. mk:aan ja koko maassa 18.0 milj. mk:sta 34.8 milj. mk:aan. Turun kaupungin sähkölaitos kunnallistutettiin juuri v. 1919, mikä tietenkin aiheutti tuntuvia kustannuksia.

Menot vuokralle annetuista rakennuksista olivat v. 1914 n. 24 % suuremmat kuin v. 1913, mutta v. 1915 sitä vastoin n. 32 % pienemmät ja v. 1916 vielä vain n. 2 % suuremmat kuin v. 1913. Mutta sen jälkeen alkanut kohoaminen on, muihin menoryhmiin verrattuna, ollut kaikkein huomattavimpia: v. 1917 404.4 %, v. 1918 300.8 % ja v. 1919 kokonaista 883.8 %. Suhteellisesti kaikkein suurin on kohoaminen kuitenkin ollut *muiden liikeyritysten* menoissa. Tämä on johtunut suureksi osaksi *halonkankinnan* aiheuttamista menoista, kuten yksityiskohtaisemmin selviää taulukkojen loppuun liitetyistä huomautuksista. Kaikista kaupungeista ei kuitenkaan ole ollut saatavissa tietoja kunnallisen halkokaupan vaikutuksesta kaupunkien talouteen, kun useissa kaupungeissa halkokaupan tilejä ei ole hoidettu erikseen, vaan metsätilien yhteydessä. Yleensä voitaneen silti katsoa, että halkokauppa on ollut kaupungeille taloudellisesti kannattavaa, tai ei ainakaan ole tuottanut sanottavia tappioita.

Kun kaupunkien liiketoiminnan laajentumisen uusille aloille on tuntunut etenkin juuri »muiden liikeyritysten» menoissa, ei ole ihmeteltävää, että tämän ryhmän menojen nousu on v:sta 1913 v:een 1919 ollut niin tuntuva kuin 1454.8 %.

Majoituksen ja majoituslautakunnan aiheuttamat menot ovat v. 1917 olleet korkeimmillaan ja olivat tällöin n. 145 % suuremmat kuin v. 1913. V. 1919 olivat tämän ryhmän menot sitä vastoin jo n. 20 % pienemmät kuin v. 1913. *Muut yleiset rasitukset* — kyydinpito, kruununverot y. m. s. — ovat sen sijaan lisääntyneet suhteellisesti paljon nopeammin kuin kokonaismenot. Vv. 1916 ja 1918 ovat yleisten rasitusten aiheuttamat menot olleet kerrassaan poikkeuksellisen suuret, mikä v. 1916 on johtunut siitä, että tällöin on tähän menoryhmään luettu Helsingin kaupungille sotatilan johdosta aiheutuneita menoja 1 655 208 mk. Samoin on v. 1918 tähän ryhmään luettuja poikkeuksellisia menoja ollut Turun, Tampereen, Kuopion ja Uudenkaupungin kaupungeilla yhteensä 1.6 milj. mk. V. 1919 olivat yleisten rasitusten aiheuttamat menot n. 778 % suuremmat kuin v. 1913.

Kaupunkien menot *velkojen koroista ja kuoletuksista* voivat eri vuosina huomattavastikin vaihdella riippuen siitä, missä määrin kaupungit kunakin vuonna lyhentävät tai konvertoivat velkojaan. Kun kaupunkien velkautumista käsitellään tarkemmin edempänä, mainittakoon tässä ainoastaan, että korkomenot ovat, lukuunottamatta vuotta 1919, lisääntyneet suhteellisesti hitaammin kuin kaupunkien kokonaismenot. Velkojen kuoletuksiin käytetyt erät taas ovat suuresti vaihdelleet, ollen suurimmat vv. 1915, 1918 ja 1919. Viimemainittuna vuonna lyhensivät kaupungit velkojaan 33.6 milj. mk, vastavan erän v. 1913 ollessa 3.9 milj. mk.

Muut menot, s. o. sellaiset menot, joita ei ole voitu lukea mihinkään muuhun ryhmään, ovat yleensä huomattavasti kohonneet, mikä onkin luonnollista, kun sota-aika toi mukanaan kaupungeille joukon menoja, joita on ollut vaikea viedä muihin sarakkeisiin. Kuten edellä on mainittu, sisältyy tähän ryhmään m. m. suuri osa kaupunkien suorittamia kalliinajanlisäyksiä, samoin kuin menoja hätäaputoista y. m.

Eri hallintoalojen menojen suhteellista merkitystä kaupunkien taloudessa puheena olevina vuosina valaisee seuraava asetelma, joka osoittaa eri menoryhmien suuruuden prosentteina kokonaismenoista:

Eri menoryhmät prosentteina kokonaismenoista vv. 1913–1919.

Les groupes différents des dépenses en % du total des dépenses 1913–1919¹⁾.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Maistraatti ja oikeuslaitos	2.5	2.2	2.5	2.3	1.8	1.4	1.4
Poliisilaitos	2.0	1.8	2.0	1.9	1.4	1.2	1.9
Varsinainen kunnallishallinto	4.0	3.7	4.1	4.7	3.7	2.8	3.0
Kansakoulut	8.3	7.4	8.6	7.6	6.4	4.8	5.6
Oppi- ja ammattikoulut	3.5	3.2	3.7	3.6	2.7	2.1	2.2
Muu sivistystoimi	0.5	0.7	0.7	0.6	0.9	0.6	0.8
Terveyden- ja sairashoito	5.4	5.2	6.3	8.2	8.5	7.4	7.3
Köyhäinhoito	5.2	4.9	6.2	6.1	6.5	7.5	8.6
Palolaitos	1.4	1.3	1.4	1.5	1.5	1.4	1.3
Kadut, torit, tiet ja sillat	6.3	5.2	4.2	3.7	4.3	6.8	2.9
Satamat	5.8	6.1	2.8	1.4	2.3	3.7	2.8
Viemärlaitos	1.0	1.0	0.7	0.3	0.6	0.5	0.3
Istutukset ja kaunistukset	1.1	0.9	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7
Maatilat ja tilukset	5.4	1.9	2.2	2.6	4.3	7.7	2.7
Puhtaanapitolaitos	0.7	0.6	0.7	0.9	2.5	2.1	2.2
Vesijohtolaitos	3.1	6.5	3.4	2.3	2.8	2.0	2.4
Sähkö- ja kaasulaitos	10.3	9.8	7.5	11.5	10.8	9.4	12.6
Elintarvesäännöstely	—	—	—	—	3.4	2.0	0.3
Vuokralle annetut rakennukset	0.5	0.6	0.4	0.5	1.6	0.7	1.2
Muut liikeyritykset	1.0	1.1	2.3	3.0	3.5	3.0	3.2
Hallintorakennukset	7.5	7.5	4.0	2.4	2.5	1.7	2.3
Suojeluskuntamenot	—	—	—	—	0.0	1.7	1.2
Majoitus ja majoituslautakunta	2.9	3.5	3.2	4.6	3.9	2.0	0.5
Muut yleiset rasitukset	0.1	0.1	0.2	2.7	0.3	1.0	0.2
Velkojen korot ja provisionit	9.6	9.5	8.2	9.3	9.3	7.8	11.7
Velkojen kuoletuksiset	6.7	4.9	17.6	6.6	5.5	6.5	12.1
Muut menot	5.2	10.4	6.3	11.0	8.3	11.5	8.6
Yhteensä — Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kuten asetelmasta näkyy, muodostavat menot sähkö- ja kaasulaitoksesta sekä velkojen korot ja eräinä vuosina myös velkojen lyhennykset suhteellisesti suurimmat menoryhmät. Näitä menoryhmiä ei kuitenkaan sellaisinaan voi arvostella, sillä sähkö- ja kaasulaitoksesta aiheutuneita menoja on tulopuolella vastaamassa tuloerät,

joita yleensä ovat menoja suuremmat, ja menot velkojen koroista ja kuoletuksista eivät edusta minkään määrätyn hallintoalan menoja. Jotta saataisiin selville eri hallintoalojen vaatima nettofinanssitarve, olisi velkojen korko- ja kuoletusmenot tietenkin jaettava eri hallintoalojen osalle, mutta kaupunkien kirjanpidon ol-

¹⁾ Pour la traduction des rubriques voir page 6.

lessa nykyisellä kannallaan, ei tällaista eritte-
lyä voida suorittaa.

Tämän jälkeen huomattavimmat menoryh-
mät olivat v. 1919 — lukuunottamatta »muiden
menojen» ryhmää — köyhäinhoito-, terveyden-
ja sairashoito- sekä kansakoulumenot. Kuten
odottaa sopii, on köyhäinhoitomenojen suhteelli-
nen merkitys puheena olevina vuosina lisäänty-
nyt: 5.2%:sta v. 1913 8.6 %:iin v. 1919. Jotenkin
päinvastainen kehitys on tapahtunut kansakou-
lumenossa: 8.3 %:sta v. 1913 5.6 %:iin v. 1919.
Terveyden- ja sairashoitomenot ovat kohonneet
5.4 %:sta v. 1913 7.3 %:iin v. 1919. Kaikki

muut nimitetyt menoryhmät muodostivat v. 1919
n. 0—3 % kaupunkien kokonaismenoista. Noin
3 %:iin kohosivat tällöin menot muista liikeyri-
tyksistä (3.2 %) ja varsinaisesta kunnallishallin-
nosta (3.0 %). Alle 1 %:n olivat taas »muun si-
vistystoimen», istutusten ja kaunistusten, ma-
joituksen, viemärlaitoksen, elintarvesäännöste-
lyn sekä »muiden yleisten rasitusten» aiheutta-
mat menot.

Menotaloudessa tapahtunutta kehitystä va-
laisee osaltaan vielä seuraava asetelma, joka
osoittaa kaupunkien menot menoryhmittäin
henkikirjoitettua asukasta kohden.

Kaupunkien menot menoryhmittäin henkikirjoitettua asukasta kohden vv. 1913—1919.

Les dépenses des villes par groupes différents et par habitant 1913—1919¹⁾.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Markkaa ja penniä — Marcs et penni							
Maistraatti ja oikeuslaitos	3: 55	3: 55	3: 47	3: 51	4: 10	5: 97	9: 25
Poliisilaitos	2: 81	2: 86	2: 77	2: 95	3: 21	5: 15	12: 27
Varsinainen kunnallishallinto	5: 61	5: 80	5: 80	7: 26	8: 77	12: 25	20: 03
Kansakoulut	11: 77	11: 72	12: 03	11: 76	14: 87	20: 82	36: 92
Oppi- ja ammattikoulut	4: 92	5: 03	5: 14	5: 66	6: 36	9: 29	14: 80
Muu sivistystoimi	0: 73	1: 02	0: 89	0: 95	2: 03	2: 79	5: 63
Terveyden- ja sairashoito	7: 59	8: 19	8: 77	12: 74	19: 87	32: 19	48: 13
Köyhäinhoito	7: 34	7: 74	8: 64	9: 45	15: 21	32: 65	57: 10
Palolaitos	2: 02	2: 10	2: 02	2: 26	3: 59	6: 31	8: 75
Kadut, torit, tiet ja sillat	8: 97	8: 25	5: 88	5: 82	10: 07	29: 83	19: 37
Satamat	8: 22	9: 65	3: 89	2: 23	5: 39	16: 09	18: 37
Viemärlaitos	1: 36	1: 54	1: 04	0: 51	1: 29	2: 06	2: 13
Istutukset ja kaunistukset	1: 55	1: 50	1: 14	1: 08	1: 72	3: 28	4: 28
Maatilat ja tilukset	7: 67	2: 93	3: 15	4: 07	10: 13	33: 60	17: 59
Puhtaanapitolaitos	0: 99	0: 98	1: 04	1: 37	5: 89	9: 30	14: 50
Vesijohtolaitos	4: 32	10: 34	4: 71	3: 60	6: 64	8: 63	16: 11
Sähkö- ja kaasulaitos	14: 55	15: 40	10: 46	17: 94	25: 34	40: 81	82: 94
Elintarvesäännöstely	—	—	—	—	7: 83	8: 89	1: 95
Vuokralle annetut rakennukset	0: 79	0: 95	0: 51	0: 73	3: 66	2: 97	7: 67
Muut liikeyritykset	1: 37	1: 76	3: 21	4: 61	8: 08	12: 99	21: 11
Hallintorakennukset	10: 61	11: 76	5: 65	3: 80	5: 87	7: 27	15: 22
Suojeluskuntamenot	—	—	—	—	0: 03	7: 27	8: 16
Majoitus ja majoituslautakunta	4: 04	5: 48	4: 46	7: 21	9: 16	8: 51	3: 19
Muut yleiset rasitukset	0: 15	0: 16	0: 33	4: 27	0: 73	4: 47	1: 34
Velkojen korot ja provisionit	13: 51	14: 98	11: 48	14: 56	21: 68	34: 11	77: 15
Velkojen kuolelutukset	9: 41	7: 78	24: 55	10: 30	12: 95	28: 35	80: 06
Muut menot	7: 32	16: 40	8: 83	17: 25	19: 48	50: 40	57: 13
Yhteensä — Total	141: 17	157: 87	139: 86	155: 89	233: 95	436: 25	661: 15

Kuinka suuret kokonaismenot olivat eri kaupungeissa henkikirjoitettua asukasta kohden,
osoittaa seuraavalla sivulla oleva taulukko.

¹⁾ Pour la traduction des rubriques voir page 6.

Kaupunkien menot henkikirjoitettua asukasta kohden vv. 1913—1919.

Les dépenses des villes par habitant 1913—1919.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Markkaa ja penniä — <i>Marscs et penni</i>							
Helsinki	152: 03	203: 23	117: 64	165: 30	238: 81	515: 02	829: 25
Loviisa	120: 04	106: 03	133: 49	142: 38	259: 40	355: 77	517: 46
Porvoo	138: 64	67: 63	61: 81	64: 96	204: 34	236: 22	279: 16
Tammisaari	165: 94	161: 75	241: 32	150: 56	303: 99	463: 12	643: 30
Hanko	87: 66	95: 82	103: 61	109: 74	134: 95	268: 51	470: 01
Turku	121: 57	116: 13	118: 63	132: 41	205: 48	415: 33	658: 14
Pori	80: 67	91: 92	104: 58	131: 07	225: 97	297: 72	487: 84
Rauma	154: 84	179: 71	218: 79	216: 21	265: 12	459: 86	739: 23
Uusikaupunki	78: 76	116: 40	124: 06	143: 47	269: 58	349: 70	573: 75
Naantali	127: 95	95: 37	115: 77	121: 25	214: 87	264: 67	330: 02
Maarianhamina	78: 44	80: 67	93: 28	110: 51	139: 29	328: 73	461: 22
Hämeenlinna	76: 84	79: 86	124: 79	236: 95	338: 34	306: 27	513: 39
Tampere	181: 68	145: 67	190: 84	200: 32	257: 63	449: 46	710: 90
Lahä	219: 05	201: 46	141: 03	239: 17	278: 30	499: 66	884: 58
Viipuri	237: 66	207: 80	252: 38	187: 22	358: 40	571: 45	876: 52
Sortavala	96: 63	189: 66	166: 24	115: 75	400: 85	719: 67	472: 51
Käkisalmi	102: 44	121: 88	129: 20	514: 02	213: 64	492: 30	846: 09
Lappeenranta	118: 49	142: 17	147: 27	140: 68	199: 36	331: 13	438: 66
Hamina	83: 16	97: 62	96: 66	139: 79	205: 06	557: 46	370: 13
Kotka	250: 23	260: 78	328: 43	146: 60	299: 85	514: 02	663: 06
Mikkeli	97: 49	70: 25	96: 12	98: 24	217: 67	521: 81	762: 19
Heinola	52: 00	60: 84	58: 31	88: 33	223: 44	131: 13	195: 45
Savonlinna	165: 56	164: 18	145: 95	220: 53	198: 05	265: 96	331: 19
Kuopio	70: 14	81: 17	75: 32	152: 36	130: 55	266: 38	275: 10
Joensuu	131: 87	107: 75	78: 13	94: 03	185: 38	453: 29	543: 32
Iisalmi	109: —	103: 07	122: 92	204: 63	301: 26	403: 75	522: 60
Vaasa	137: 50	166: 99	202: 08	92: 17	162: 21	256: 62	347: 26
Kaskinen	201: 44	148: 34	224: 27	141: 40	410: 32	318: 79	384: 05
Kristiinankaupunki	242: 58	182: 19	301: 06	163: 99	244: 03	417: 37	486: 02
Uusikaarlepyy	68: 03	71: 76	64: 19	92: 30	218: 02	154: 51	178: 65
Pietarsaari	98: 80	151: 44	169: 67	149: 07	287: 05	518: 85	658: 92
Kokkola	95: 02	161: 31	138: 19	139: 24	288: 19	336: 14	425: 45
Jyväskylä	175: 11	155: 88	170: 03	154: 88	189: 02	395: 31	406: 14
Oulu	66: 87	92: 44	74: 92	77: 95	128: 15	210: 09	382: 94
Raahe	92: 93	60: 64	60: 92	68: 08	186: 48	346: 26	649: 73
Kemi	105: 32	107: 66	86: 30	120: 21	288: 60	334: 19	341: 50
Tornio	102: 96	93: 79	127: 69	237: 57	344: 20	467: 58	778: 10
Kajaani	61: 12	82: 39	89: 32	106: 43	205: 06	413: 77	723: 94
Keskimäärin — <i>En moyen</i>	141: 17	157: 87	139: 86	155: 89	233: 95	436: 25	661: 15

V. 1919 olivat siis menot henkikirjoitettua asukasta kohden suurimmat, yli 800 mk:n, Lahdessa (884: 58), Viipurissa (876: 52), Käkisalmissa (846: 09) ja Helsingissä (829: 25). Alle

200 mk:n olivat menot asukasta kohden samana vuonna vain Heinolassa (195: 45) ja Uudessa-kaarlepyyssä (178: 65).

Tulot.

Kaupunkikuntien tulojen loppusummat noudattavat yleensä varsin läheisesti menojen kokonaismääriä, koska edelliset rahasääntöä laadittaessa järjestellään juuri niin suuriksi, että niillä voidaan peittää menot. Tämä suhde rikkoutuu vain, milloin kaupungit suuremmassa määrin turvautuvat lainavaroihin. Kun lainatulot kunnallistaloudessa ovat sikäli erikoisase-
massa, ettei niitä voimassa olevien säännösten mukaan saa käyttää vakinaisten, vaan ainoastaan ylimääräisten menojen peittämiseen, ja kun otet-
tua lainaa ei yleensä, ainakaan kokonaan, käytetä saman vuoden kuluessa, on syytä tilastossa-
kin käsitellä lainoja erillään vuoden varsinaisista tuloista.

Kaupunkien tulot vv. 1910—1919 nousivat seuraaviin määriin:

Vuosi.	Varsinaiset tulot <i>Smc.</i>	Lainat <i>Smc.</i>	Tulot ja lainat yhteensä <i>Smc.</i>
1910 ..	34 910 794	8 666 775	43 577 569
1911 ..	38 940 298	36 719 852	75 660 150
1912 ..	43 214 605	4 646 815	47 861 420
1913 ..	45 709 361	13 167 245	58 876 606
1914 ..	45 741 154	8 123 491	53 864 645
1915 ..	47 396 400	24 286 292	71 682 692
1916 ..	56 167 011	27 753 085	83 920 096
1917 ..	78 297 605	57 383 190	135 680 795
1918 ..	108 115 424	105 877 310	213 992 734
1919 ..	201 419 325	108 818 513	310 237 838

Kaupunkien tulot osoittavat siis vuoteen 1916 saakka jotenkin tasaisesti hidasta nousua, mutta ainat sitä vastoin heillahtelevat jyrkästi. Vuodesta 1917 alkaen sekä varsinaiset bruttotulot

että lainat rupeavat — samoin kuin menotkin — huomattavasti kohoamaan. Tulojen suhteellista nousua tai laskua vuoteen 1913 verrattuna osoittaa seuraava asetelma, jossa v:n 1913 tulot on asetettu = 100.

Vuosi.	Varsin. tulot	Kokonais- tulot (= varsin tulot ja lainat).
1913	100.0	100.0
1914	100.1	91.5
1915	103.7	121.8
1916	122.9	142.5
1917	171.2	230.5
1918	236.5	363.4
1919	440.7	526.9

Vuoteen 1913 verrattuna ovat siis kokonaistulot, lukuunottamatta vuotta 1914, lisääntyneet suhteellisesti nopeammin kuin varsinaiset tulot. Jälkimmäiset taas ovat kohonneet, lukuunottamatta tässäkin kohden poikkeuksellista vuotta 1918, jotenkin samassa suhteessa kuin kaupunkien menot.

Varsinaisten tulojen kohoamista tai alenemista eri kaupungeissa vuoteen 1913 verrattuna osoittaa tarkemmin alempana oleva asetelma.

Kuten asetelmasta näkyy, olivat varsinaiset tulot kolmena ensimmäisenä sotavuonna useissa kaupungeissa pienemmät kuin v. 1913. Vielä vv. 1917—18 oli asian laita sama neljässä kaupungissa, joskin useimpien kaupunkien tulot jo tällöin rupesivat huomattavasti kohoamaan. Varsinainen käännevuosi tässä suhteessa oli v. 1919. Tällöin olivat 21 kaupungissa varsinaiset tulot

	Kaupunkien luku. <i>Nombre des villes.</i>					
	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Tuloja alle 50 % vuoden 1913 tuloista	1	4	3	1	—	—
<i>Revenus moins que 50 % des revenus en 1913</i>	1	4	3	1	—	—
Tuloja 50—100 % vuoden 1913 tuloista	19	14	8	3	4	—
<i>Revenus 50—100 % des revenus en 1913</i>	19	14	8	3	4	—
Tuloja 1—50 % enemmän kuin v. 1913	17	18	20	7	4	1
<i>Revenus 1—50 % plus qu'en 1913</i>	17	18	20	7	4	1
Tuloja 51—100 % enemmän kuin v. 1913 ..	1	1	4	17	7	2
» 101—200 » » » » ..	—	1	1	7	16	7
» 201—300 » » » » ..	—	—	1	3	2	7
» 301—400 » » » » ..	—	—	—	—	3	10
» 401—500 » » » » ..	—	—	1	—	1	5
» 501—600 » » » » ..	—	—	—	—	—	4
» 601—700 » » » » ..	—	—	—	—	1	1
» 701—800 » » » » ..	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Total	38	38	38	38	38	38

jo enemmän kuin 300 % korkeammat kuin v. 1913.

Kaupunkien tuloissa puheena olevina vuosina tapahtuneen kehityksen valaismiseksi esitetään vielä seuraavat lukusarjat, jotka osoittavat kaupunkien varsinaisten tulojen suuruuden henkikirjoitettua asukasta kohden sekä näiden tulojen suhteellisen lisäyksen tai vähennyksen vuoteen 1913 verrattuna.

Vuosi.	Varsinaiset tulot asukasta kohden <i>Smc.</i>	Tulojen suhteellinen lisäys. V. 1913 tulot asukasta kohden ase- tettu = 100.
1913	109: 87	100.0
1914	106: 99	97.4
1915	108: 86	99.1
1916	123: 18	112.1
1917	174: 02	158.4
1918	245: 05	223.0
1919	480: 13	437.0

Vertaamalla tässä esiintyviä lukuja ylempänä esitettyihin varsinaisten tulojen suhteellista lisäystä osoittaviin lukuihin, huomataan, että varsinaisten tulojen määrä asukasta kohden on lisääntynyt suhteellisesti hitaammin kuin itse varsinaiset tulot. Kokonaisuudessaan kahtena ensimmäisenä sotavuonna ovat tulot asukasta kohden olleet jopa hiukan pienemmätkin kuin v. 1913, ja vielä vuoteen 1918 saakka on nousu verraten hidasta, kunnes v. 1919 tuo mukanaan jyrkkänä ilmenevän kohoamisen.

Tarkemman kuvan tässä kohden tapahtuneesta kehityksestä antaa seuraava asetelma, joka osoittaa varsinaisten tulojen suuruuden asukasta kohden eri kaupungeissa puheena olevina vuosina.

Tulot asukasta kohden. <i>Revenus par habitant.</i>	Kaupunkien luku. <i>Nombre des villes.</i>						
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Alle 50 <i>Smc.</i> n	—	—	2	2	2	—	—
<i>Au-dessous de 50 Smc.</i> }							
51—100 <i>Smc.</i>	24	24	24	15	3	6	1
101—200 »	14	14	11	18	27	13	2
201—300 »	—	—	1	2	6	13	10
301—400 »	—	—	—	1	—	4	12
401—500 »	—	—	—	—	—	2	7
501—600 »	—	—	—	—	—	—	5
601—700 »	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — <i>Total</i>	38	38	38	38	38	38	38

V. 1914 on siis kaupunkien ryhmitys edellä olevassa asetelmassa pysynyt muuttumattomana vuoteen 1913 verrattuna. Vv. 1915—17 oli val-

tavasti suurimmalla osalla kaupungeista tulot asukasta kohden vielä alle 200 mk:n, mutta v. 1918 ovat jo tasan puolet maamme kaupungeista olleet pakotetut kohottamaan tulonsa tämän yli. V. 1919 vihdoin on enää vain kolme kaupunkia jäänyt tähän alhaisempaan luokkaan, ehdottoman enemmistön kohottaessa tulonsa jo yli 300 mk:n asukasta kohden.

Jos verrataan keskenään kaupunkien menojen ja varsinaisten tulojen kasvua puheena olevina vuosina, huomataan, että menot ovat säännöllisesti olleet varsinaisia tuloja suuremmat. Tämä erotus nousi eri vuosina seuraaviin määriin:

1913	13.0 milj. mk.	1917	27.0 milj. mk.
1914	21.8 » »	1918	84.4 » »
1915	13.5 » »	1919	75.9 » »
1916	14.9 » »		

Näiden lukujen osoittama vajaus on, mikäli kassasäästö ei siihen ole riittänyt, ollut peitettävä lainoilla tai kuluttamalla pääomaa.

Eri *tulolähteiden* merkitystä kaupunkien taloudessa valaistaan yksityiskohtaisesti taululiitteessä II. Tämän tärkeän kysymyksen selvittämiseksi on syytä esittää sivuilla 16—17 oleva asetelma, joka osoittaa eri tuloryhmien yhteenlasketut määrät sekä niiden lisäyksen tai vähennyksen prosentteissa vuoden 1913 tuloista.

Eri tuloryhmiä lähemmin tarkastettaessa on ensinnäkin pantava huomiota *veroihin*, jotka kuntien *julkisoikeudellisista tuloista* ovat kaikkein tärkeimmät. Verotulojen yhteenlaskettu määrä nousi vv. 1913—19 seuraaviin summiin:

1913	15.2 milj. mk.	1917	34.3 milj. mk.
1914	16.2 » »	1918	53.6 » »
1915	18.4 » »	1919	95.9 » »
1916	20.7 » »		

Kuten s. 16-17 olevasta taulukosta, joka osoittaa kaupunkien tulot tuloryhmittäin, ilmenee, muodostaa *kunnallinen tulovero* valtavasti suurimman osan kaupunkien verotuloista. Tuloveron rinnalla ovat *henkilöverot*, *perunkirjoitusmaksut* ja *muut verot* (kuten *koiravero*, *tontti-äyrit*, *biljardimaksut* ja *huvivero*) merkinneet varsin vähän kuntien taloudessa. Samaa on sanottava myös niistä kahdesta uudesta verosta, *perintö- ja lahjaverosta* sekä *ylimääräisestä kiinteistökauppaverosta*, joihin kunnat oikeutettiin v. 1919 annetuilla laeilla.

Kuinka monta prosenttia kukin verolaji teki kaupunkien kaikista verotuloista, näkyy seuraavasta asetelmasta:

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	%	%	%	%	%	%	%
Tuloverot	93.4	93.7	94.2	95.0	96.3	97.1	96.7
Henkilöverot	1.4	1.4	1.3	1.2	0.7	0.5	0.4
Perunkirjoitusmaksut	0.4	0.4	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2
Muut verot	4.8	4.5	4.1	3.6	2.8	2.2	2.7
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kunnallisen tuloveron tärkeyteen katsoen, sen tuottamat tulot kun puheena olevina vuosina tekivät n. 31—48 % kaupunkien varsinaisista tuloista, on syytä lähemmin tarkastella tämän tulo-ryhmän alalla puheena olevina vuosina tapahtunutta kehitystä. Tällöin on ensinnäkin todettava, että tuloverotuksella saadut tulot ovat kaikissa kaupungeissa yhteensä kasvaneet vuoteen 1913 verrattuna jotenkin tarkkaan samassa suhteessa kuin kaupunkien kokonaistulot; huomattavamman poikkeuksen muodostavat vain vuodet 1914 ja 1919, jolloin tuloverotuksella kertyneet tulot olivat v:sta 1913 lisääntyneet 6.8 ja 551.9 %, kokonaistulojen ollessa v. 1914 8.5 % pienemmät ja v. 1919 426.9 % suuremmat kuin v. 1913.

Henkikirjoitettua asukasta kohden olivat tuloverotuksella kaupungeille kertyneet tulot vv. 1913—19:

	<i>Smk.</i>		<i>Smk.</i>
1913	34: 18	1917	73: 26
1914	35: 52	1918	117: 96
1915	39: 84	1919	220: 91
1916	43: 19		

V. 1919 olivat siis kaupunkien tulot puheena olevasta verosta asukasta kohden n. 6½ kertaa suuremmat kuin v. 1913. Kun kaupunkien menot asukasta kohden v. 1919 olivat, kuten edellä on osoitettu, vain n. 4.7 kertaa suuremmat kuin v. 1913, on siis kunnallisella tuloverotuksella kerättävä määrä noussut suhteellisesti paljon nopeammin kuin kaupunkien menot. Kunnallisen tuloveron lisääntynyt merkitys käy varsin ymmärrettäväksi, kun muistaa, että tällä verolla kunnallistaloudessa peitetään ne menot, joihin muut tulot eivät riitä, ja mikäli ei turvauduta lainavaroihin. Kun kaupunkien muita tuloja kysymyksessä olevina vuosina, kuten edempänä tarkemmin osoitetaan, ei yleensä ole kyetty kohoittamaan samassa suhteessa kuin menot ovat lisääntyneet, on vajauksen peittämiseksi täytynyt käyttää kunnallista tuloveroa. Tuloverotuksen lisääntynyttä merkitystä kaupunkien taloudessa vv. 1913—1919 valaisevat vielä seura-

vat luvut, jotka osoittavat, kuinka suuren osan tuloverolla koottu määrä muodosti kaupunkien varsinaisista tuloista puheena olevina vuosina.

	%		%
1913	31.1	1917	42.1
1914	33.2	1918	48.1
1915	36.6	1919	46.0
1916	35.1		

Näiden numeroiden osoittama kehitys on pääasiallisesti johtunut kaupunkien asukkaiden tulojen lisääntymisestä, joka tosin rahanarvon alenemisen vuoksi on ollut suureksi osaksi näennäistä. Osittain on siihen myös saattanut vaikuttaa verotuksen huolellisempi valmistelu, johon viime vuosina näytään pyrityn useimmissa kaupungeissamme. Sitä vastoin on huhtik. 9 p. 1919 annettu laki pakollisen tuloilmoituksen käytäntöönottamisesta vaikuttanut vasta v. 1920 kerättyihin verotuloihin.

Mihin määriin kaupunkien asukkaiden taksoitetut tulot vv. 1912—18 kohosivat kaikissa kaupungeissa yhteensä, osoittaa seuraava asetelma ¹⁾:

Vuosi.	Taksoitetut tulot 1000 mk.	Kohoami- nen (+) tai vähenty- minen (-) %:na v:sta 1912.
1912	341 108	—
1913	339 57 ^a	— 0.4
1914	334 836	— 2.7
1915	423 398	+ 24.1
1916	661 041	+ 93.8
1917	1 003 191	+ 194.1
1918	1 256 747	+ 268.4

Taksoitettujen tulojen kokonaismäärässä on siis vv. 1913 ja 1914 ollut huomattavissa pieni alentuminen v:sta 1912, mutta sen jälkeen alkunut nousu on jatkunut säännöllisesti. Tähän ovat tietenkin vaikuttaneet ensimmäisinä sota-vuosina liike-elämän alalla vallinneet edulliset konjunktuurit sekä myöhemmin myös rahanarvon aleneminen, joka varsinkin v:sta 1917 on ollut erittäin tuntuva.

¹⁾ Tiedot taksoitetuista tuloista eivät perustu esillä olevaan tilastoon, vaan ovat Kunnallisen Keskustoimiston keräämiä. Kun taksoitus aina suoritetaan edellisen vuoden tulojen perusteella, on asetelmaan otettu vuodet 1912—1918, joiden tuloista taksoitus toimitettiin vv. 1913—1919.

Kaupunkien tulot tuloryhmittäin vv. 1913—1919 sekä
Les revenus des villes par groupes différents 1913—1919 ainsi que leur

		1913		1914	
		<i>Smc.</i>		<i>Smc.</i>	%
Tuloverot	<i>Impôts sur le revenu</i>	14 215 992		15 187 928	+ 6.8
Henkilöverot	<i>Taxes personnelles</i>	214 547		233 221	+ 8.7
Perunkirjoitusmaksut	<i>Impôts sur l'inventaire de successions</i>	58 664		59 502	+ 1.4
Muut verot	<i>Autres impôts</i>	725 384		734 810	+ 1.3
Tuulaaki- ja liikennemaksut	<i>Taxes d'importation et de trafic</i>	3 643 600		2 331 331	— 36.0
Satamamaksut	<i>Droits de port</i>	1 503 530		967 783	— 35.6
Muut liikennettä rasittavat maksut	<i>Autres droits de transport</i>	280 397		213 506	— 23.9
Korot	<i>Intérêts</i>	2 315 837		2 350 643	+ 1.5
Tohtinlunastukset	<i>Vente de terrains</i>	1 623 942		1 788 071	+ 10.1
Maista ja vesistä saadut tulot	<i>Revenus des propriétés foncières et des bassins</i>	2 277 877		2 341 864	+ 2.8
Vesijohtolaitos	<i>Service des eaux</i>	2 311 585		2 457 840	+ 6.3
Sähkö- ja kaasulaitos	<i>Usine d'électricité et à gaz</i>	6 586 023		6 514 661	— 0.6
Elintarvesäännöstely	<i>Réglementation des vivres</i>	—		—	—
Vuokralle annetut rakennukset	<i>Location des bâtiments</i>	1 042 724		1 110 657	+ 6.5
Muut liikeyritykset	<i>Autres entreprises</i>	858 028		1 133 469	+ 32.1
Tulot terveyden- ja sairashoidosta ¹⁾	<i>Revenus du service sanitaire et des hôpitaux</i>	—		—	—
Köyhäinhuoltotulot ¹⁾	<i>Revenus de l'assistance publique</i>	—		—	—
Valtionavut	<i>Subvention de l'État</i>	2 455 738		1 651 052	— 32.8
Majoituskustannusten korvaus	<i>Remboursement des dépenses militaires</i>	1 195 935		1 136 802	— 5.0
Lainat	<i>Emprunts</i>	13 167 245		8 123 491	— 38.3
Muut tulot	<i>Autres revenus</i>	4 399 558		5 498 014	+ 25.0
Yhteensä — Total		58 876 606		53 864 645	— 8.5

Taksoitettujen tulojen lisääntymisestä on ollut se tärkeä seuraus, että kaupungit ovat voineet suoriutua sota-ajan niille tuottamista taloudellisista vaikeuksista, ilman että niiden on tarvinnut lisätä verorasituksen suhteellista suuruutta läheskään siinä määrin, kuin ne muuten

olisivat olleet pakotetut. Tämä ilmenee selvästi sivulla 18 olevasta taulukosta, joka osoittaa veroäyrin suuruuden eri kaupungeissa vv:n 1913—1919 taksoituksessa 100 markan taksoitettua tuloa kohden.

100 mk:lta taksoitettu. <i>Imposition pour cent</i> <i>Smc. de revenus</i>	Kaupunkien luku. — <i>Nombre des villes.</i>						
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
1: — 2: —	1	1	1	—	—	—	—
2: 01— 3: —	5	6	2	1	3	3	2
3: 01— 4: —	14	14	10	10	9	6	7
4: 01— 5: —	12	11	15	19	17	9	7
5: 01— 6: —	4	6	9	5	6	9	6
6: 01— 7: —	2	—	—	3	1	7	4
7: 01— 8: —	—	—	1	—	2	1	7
8: 01— 9: —	—	—	—	—	—	3	2
9: 01— 10: —	—	—	—	—	—	—	2
10: 01—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Total	38	38	38	38	38	38	38

¹⁾ Sisältyvät vv. 1913—16 »muihin tuloihin».

niiden lisäys (+) tai vähennys (—) %:na vuodesta 1913.

accroissement (+) ou diminution (—) en % des revenus en 1913.

1915		1916		1917		1918		1919	
<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%	<i>Smc.</i>	%
17 342 951	+ 22.0	19 690 869	+ 38.5	32 960 72	+ 131.9	52 048 712	+ 266.1	92 669 933	+ 551.9
233 015	+ 8.6	242 899	+ 13.2	249 50	+ 16.1	260 093	+ 21.2	395 310	+ 84.3
65 274	+ 11.3	51 262	— 12.6	80 79	+ 38.0	134 788	+ 129.8	158 795	+ 170.7
761 143	+ 4.9	735 733	+ 1.4	963 77	+ 32.8	1 159 311	+ 59.8	2 353 542	+ 224.5
1 926 146	— 47.1	2 090 246	42.6	1 577 30	— 56.7	1 221 715	— 66.5	11 116 607	+ 205.1
583 480	— 61.2	630 900	— 58.0	420 614	— 72.0	572 255	— 61.9	1 932 508	+ 28.5
367 869	+ 31.2	595 242	+ 112.3	812 598	+ 189.8	543 326	+ 93.8	1 187 397	+ 323.5
1 986 629	— 14.2	2 516 835	+ 8.7	3 064 923	+ 32.3	3 287 576	+ 42.0	3 626 149	+ 56.6
2 567 356	+ 58.1	3 714 908	+ 128.8	4 327 936	+ 166.5	2 464 532	+ 51.8	3 163 851	+ 94.8
2 582 505	+ 13.4	3 270 199	+ 43.6	5 176 277	+ 127.2	6 876 598	+ 201.9	9 540 408	+ 318.8
2 717 845	+ 17.6	3 144 714	+ 36.0	3 721 252	+ 61.0	4 149 530	+ 79.5	5 723 630	+ 147.6
7 106 115	+ 7.9	9 280 486	+ 40.9	12 970 297	+ 96.9	17 718 799	+ 169.0	36 308 289	+ 451.3
—	—	—	—	206 956	—	501 528	—	2 434 621	—
1 198 199	+ 14.9	1 257 382	+ 20.6	1 310 913	+ 25.7	1 214 340	+ 16.5	1 918 226	+ 84.0
1 368 076	+ 59.4	2 047 057	+ 138.6	3 608 058	+ 320.5	3 419 088	+ 298.5	6 640 337	+ 673.9
—	—	—	—	1 935 985	—	2 891 885	—	4 350 388	—
—	—	—	—	978 402	—	1 429 231	—	2 511 090	—
641 368	— 73.9	599 225	— 75.6	1 079 982	— 56.0	3 642 555	+ 48.3	10 421 138	+ 324.4
255 867	— 78.6	407 081	— 66.0	575 714	— 51.9	274 866	— 77.0	557 417	— 53.4
24 286 292	+ 84.4	27 753 085	+ 110.8	57 383 190	+ 335.8	105 877 310	+ 704.1	108 818 513	+ 726.4
5 692 562	+ 29.4	5 891 973	+ 33.9	2 276 690	— 48.3	4 304 696	— 2.2	4 409 689	+ 0.2
71 682 692	+ 21.8	83 920 096	+ 42.5	135 680 795	+ 130.5	213 992 734	+ 263.4	310 237 838	+ 426.9

Kuten taulukosta näkyy, oli verorasitus vv. 1915 ja 1916 seitsemässä kaupungissa pienempi kuin v. 1913 ja v. 1917 samoin 12 kaupungissa. V. 1918 oli asian laita sama kuudessa kaupungissa, ja vielä v. 1919 oli neljän kaupungin onnistunut säästyä koroituksilta.

Yleensä on kuitenkin huomattavissa nousua, joka varsinkin vv:n 1918—19 taksoituksessa on monessa kaupungissa ollut sangen tuntuva. Havainnollisesti ilmenee tämä kehitys edellisellä sivulla olevasta taulukosta, joka osoittaa verorasituksen vaihteluja puheena olevina vuosina.

Aina vuoteen 1918 on siis useimmissa kaupungeissa 100 mk:lta taksoitettu vähemmän kuin 5 mk, vasta sanottuna vuonna kaupunkien enemmistö siirtyi korkeampiin luokkiin, ja v. 1919 on tätä kehitystä edelleen jatkunut.

Tuloverotuksen tuoton jatkuvalle kohoamiselle aivan päinvastainen ilmiö on havaittavissa niissä julkisoikeudellisissa maksuissa, joita kaupungit vanhojen erioikeuksiensa nojalla kantavat liikenteestä kaupunkien satamissa. Näiden tulojen, *tuulaakin, liikennemaksujen* ja *satamamaksujen*, huomattava väheneminen kaikissa merenrantakaupungeissa oli sota-ajan kaupunkien taloudelle tuottamista vaikeuksista ensimmäisiä. Kuten edellä julkaistu taulukko osoittaa, ovat nämä maksut, meriliikenteen lamautumisen vuoksi, olleet vv. 1914—18 noin 36—72 % pienemmät kuin v. 1913 ja vasta v. 1919 ylittäneet rauhanaikaisen määränsä.

Kaupunkien satama- ja liikennetuloissa puheena olevina vuosina tapahtuneen kehityksen valaisemiseksi on sivulla 19 olevassa taulukossa laskettu erikseen kaikkien rannikko-

Veroäyrin suuruus 100 mk:n tuloa kohden vv. 1913—1919¹⁾.
Imposition pour cent Smc de revenus 1913—1919.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Markkaa ja penniä — Marcs et penni							
Helsinki	4: 40	4: 45	5: 03	4: 19	4: 90	4: 91	7: 88
Loviisa	4: —	4: —	4: 33	5: —	5: —	5: 67	5: —
Porvoo	3: 23	3: 27	4: 07	4: 17	3: 57	6: —	7: 55
Tammisaari	3: 90	4: 05	4: 33	5: 38	4: 38	5: 05	5: 05
Hanko	5: 50	5: 50	5: 50	6: 50	6: 50	7: 69	7: 83
Turku	4: 80	5: —	5: 70	6: 13	5: 18	6: 75	7: 14
Pori	5: —	4: 75	5: —	5: —	5: 50	9: —	10: 50
Rauma	3: 27	3: —	3: 67	2: 73	3: 13	6: 75	4: 25
Uusikaupunki	3: 78	3: 18	4: 18	5: —	4: 20	2: 95	6: 63
Naantali	3: 75	3: 75	5: —	4: 50	5: 50	5: —	5: —
Maarianhamina	2: 83	2: 70	3: 15	3: 45	3: 15	5: 65	5: 25
Hämeenlinna	4: 10	4: 03	4: 93	5: —	5: —	5: —	5: —
Tampere	5: 50	5: 40	7: 07	5: 73	7: 40	8: 33	9: 63
Lahti	4: 68	4: 95	5: 88	4: 75	4: 50	4: —	4: 83
Viipuri	5: 27	4: 53	5: 13	4: 15	4: 35	6: 25	6: 25
Sortavala	4: —	4: —	4: —	4: —	3: 50	7: —	4: —
Käkisalmi	4: 35	3: 58	3: 25	3: 78	4: 85	2: 90	3: 35
Lappeenranta	4: 80	4: 25	4: 25	4: 35	4: 46	9: —	9: —
Hamina	6: 08	5: 33	5: 67	5: 50	5: 43	5: —	5: 67
Kotka	6: 50	5: 63	4: 06	6: 45	4: 50	5: 50	7: 50
Mikkeli	4: 75	4: 55	4: 50	4: 80	4: 45	6: 10	6: 35
Heinola	3: 30	3: 50	3: 45	3: 55	2: 70	3: 15	3: 55
Savonlinna	3: 80	3: 85	4: 50	4: 50	4: 33	5: —	8: —
Kuopio	4: 62	4: 99	5: 53	4: 68	4: 20	5: 50	6: 15
Joensuu	2: 80	3: —	4: 50	3: 63	2: 45	3: 30	3: 22
Iisalmi	4: 44	3: 38	4: 50	4: 76	4: 86	5: 28	2: 75
Vaasa	5: 48	5: 48	5: 96	5: 80	7: 35	7: —	8: 33
Kaskinen	3: 50	3: 75	4: 88	5: —	5: —	5: 13	5: —
Kristiinankaupunki	4: 40	5: 60	5: —	5: 60	4: 46	4: 48	5: 40
Uusikaarlepyy	2: 94	2: 89	3: 25	4: 01	4: 25	4: 33	3: —
Pietarsaari	3: 43	3: 50	3: 90	4: 37	5: 83	5: 38	7: 30
Kokkola	2: 60	2: 70	3: —	3: 15	3: 33	3: 30	4: —
Jyväskylä	3: 10	3: 10	3: 65	3: 90	3: 50	3: 75	4: 40
Oulu	4: 89	4: 86	5: 30	4: 89	5: 31	6: 80	9: 89
Raabe	3: 50	3: 67	3: 67	3: 93	3: 50	4: 33	5: 33
Kemi	2: 74	2: 88	2: 92	3: 44	3: 44	2: 86	3: 44
Tornio	1: 80	1: 38	1: 70	3: 04	2: 09	3: 51	3: 20
Kajaani	3: 33	3: 70	3: 70	4: 13	3: 03	4: 50	6: —

kaupunkien tulot tuulaakista sekä liikenne- ja satamamaksuista ja samoin näiden tulojen vähennys tai lisäys prosentteina v:sta 1913.

Taulukon nojalla voi tehdä useita huomioita liikennetulojen vähentymisen eri kaupungeille aiheuttamista tappioista. Jo ensi silmäyksellä herättää huomiota, että Tornio, Rauma, Käkisalmi ja Sortavala ovat ainoat rantakaupungit, joiden liikennetulot ovat yleensä, pieniä poikkeuksia lukuunottamatta, olleet suuremmat kuin v. 1913. Maamme tärkeimmissä satamakaupungeissa sitävastoin vasta v. 1919 lopettaa yleisen laskusuunnan, ja tällöin on Turku liikennetulojen suuruuteen nähden toisella sijalla, lähinnä Helsinkiä, sivuuttaen siten Viipurin, jonka liikennetulojen pienenus on ilmeisesti johtunut Venäjän markkinain lakkaamisesta. Yleensä on nousu v. 1919

vielä varsin vaatimaton, huomattavina poikkeuksina ovat vain Hanko ja Maarianhamina, eikä tulojen näennäinen lisääntyminen ole tapahtunut läheskään samassa suhteessa kuin hintatason samanaikainen kohoaminen, joten kaupunkien liikennetulot myös v. 1919 olivat tosiasiallisesti paljon pienemmät kuin ennen sotaa.

Kaupunkien julkisoikeudellisina tuloina on lopuksi mainittava ne tulot, jotka kaupungit saavat valtion niille antamista avustuksista. Tällaisia avustuksia ovat kaupungit saaneet kansakoulujen sekä muun opetustoimen hyväksi, samoin palolaitosta, katuvalaistusta, eläinlääkäreitä, rokotusta ja lastensuojelua varten. Tähän ryhmään kuuluvat myös n. s. tulli- ja kellarivapauden korvaus sekä valtion myöntämä vastike kaupunkien menettämistä sakko-osuuksista.

¹⁾ Tiedot Kunnallisen Keskustoimiston keräämiä.

Rannikkokaupunkien tulot tuulaakista sekä liikenne- ja satamamaksuista vv. 1913—1919.
Les revenus des taxes d'importation de trafic et des droits de port dans les villes de la côte 1913—1919.

	1913		1914		1915		1916		1917		1918		1919	
	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.	<i>Smp.</i>	Lisäys (+) tai vähennys (-) %:na v:sta 1913 Accroissement (+) ou diminution (-) en % de 1913.
Tornio	22 060	- 57.0	34 474	+ 56.3	106 785	+ 384.1	85 706	+ 288.5	26 210	+ 18.8	60 825	+ 175.7		
Kemi	53 443	- 33.1	43 689	- 18.3	36 364	- 32.0	128 218	+ 139.9	5 040	- 90.6	78 223	+ 46.4		
Oulu	150 413	- 58.8	21 133	- 86.0	25 905	- 82.8	94 607	- 37.1	23 648	- 84.3	160 912	+ 7.0		
Raahen	69 424	- 48.9	2 537	- 96.4	4 709	- 93.2	650	- 99.1	2 757	- 96.0	75 931	+ 9.4		
Kokkola	73 679	- 42.2	35 890	- 51.3	45 090	- 38.8	62 361	- 15.4	12 810	- 82.6	110 410	+ 49.9		
Pietarsaari	142 724	- 32.9	75 592	- 47.0	58 822	- 58.8	29 380	- 79.4	46 458	- 67.5	340 692	+ 138.7		
Uusikaarlepyy	6 802	- 0.6	38	- 99.5	17	- 99.8	7	- 99.9	1	- 100.0	7 623	+ 12.1		
Vaasa	282 361	- 50.9	154 003	- 45.5	213 511	- 24.4	167 054	- 40.8	98 516	- 65.1	396 354	+ 40.4		
Kaskinen	21 909	- 21.1	690	- 96.9	1 561	- 92.9	948	- 95.7	4 165	- 81.0	30 332	+ 38.4		
Kristiina	49 643	- 39.2	1 604	- 96.8	3 077	- 93.8	734	- 98.5	3 155	- 93.7	13 700	- 72.4		
Pori	220 667	- 18.1	153 072	- 30.6	146 713	- 33.5	99 773	- 54.8	45 062	- 79.6	430 095	+ 94.9		
Rauma	81 469	+ 95.1	247 196	+ 203.4	169 956	+ 108.6	38 768	- 52.4	38 375	- 52.9	129 062	+ 58.4		
Uusikaupunki	21 177	- 50.0	6 249	- 70.5	7 048	- 66.7	5 802	- 72.6	4 473	- 78.9	24 795	+ 17.1		
Naantali	66	+ 27.3	-	-	3	- 95.5	-	-	-	-	466	+ 606.1		
Turku	644 608	- 30.1	299 190	- 53.6	295 122	- 54.2	177 004	- 72.6	169 222	- 73.8	3 310 358	+ 413.5		
Maarianhamina	7 833	- 40.9	3 295	- 57.9	2 165	- 72.4	2 582	- 67.0	19 758	+ 152.2	62 405	+ 696.7		
Hanko	25 017	- 4.5	2 746	- 89.0	2 979	- 88.1	1 789	- 92.9	1 365	- 94.6	237 200	+ 848.2		
Tammisaari	5 481	- 37.4	2 738	- 50.1	1 027	- 81.3	683	- 87.5	1 133	- 79.3	2 175	- 60.3		
Helsinki	1 586 068	- 34.4	775 546	- 51.1	799 129	- 49.6	571 343	- 64.0	761 620	- 52.0	4 923 917	+ 210.4		
Porvoo	33 480	- 45.7	11 462	- 65.8	20 338	- 39.3	9 205	- 72.5	9 928	- 70.4	65 949	+ 97.0		
Loviisa	88 195	- 47.7	20 009	- 77.3	36 279	- 58.9	32 853	- 62.8	20 500	- 76.8	91 263	+ 3.5		
Kotka	438 205	- 55.8	106 446	- 75.7	161 627	- 63.1	74 644	- 83.0	88 073	- 79.9	848 683	+ 93.7		
Hamina	51 636	- 31.0	11 851	- 77.1	14 322	- 72.3	10 844	- 79.0	6 253	- 87.9	64 564	+ 25.1		
Viipuri	817 861	- 45.8	272 269	- 66.7	300 961	- 63.2	171 904	- 79.0	252 924	- 69.1	1 062 343	+ 29.9		
Käkisalmi	2 209	- 11.1	1 900	- 14.0	6 643	+ 200.7	4 443	+ 101.1	8 656	+ 291.9	5 952	+ 163.4		
Sortavala	22 068	- 8.8	36 604	+ 65.9	45 717	+ 98.1	47 653	+ 115.9	13 225	- 40.1	98 447	+ 346.1		
Yhteensä — Total	4 918 488	- 36.8	2 320 223	- 52.8	2 503 870	- 49.1	1 818 955	- 63.0	1 663 327	- 66.2	12 632 676	+ 156.8		

Taululiitteissä on kaupunkien saamat valtionavut säästäväisyssyistä julkaistu yhtenä summana. On sentähden paikallaan esittää tässä ne

kaupunkeja koskevat loppusummat, jotka osoittavat, kuinka paljon valtionapua kaupungit puheena olevina vuosina saivat eri tarkoituksiin.

Les subventions de l'État aux villes 1913—1919.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>
Kansakoululle — <i>Pour les écoles primaires</i>	1 274 683	761 335	18 052	2 030	225 318	2 390 636	8 211 608
Muille koululle — <i>Pour autres écoles</i>	489 654	489 927	493 697	480 428	661 086	795 056	1 526 289
Kasvatuslaitoksille — <i>Pour établissements d'éducation</i>	27 944	20 185	9 230	3 052	3 682	6 358	157 007
Eläinlääkärin palkkaukseen — <i>Pour le traitement des vétérinaires</i>	4 800	4 300	3 857	3 600	3 300	3 600	10 367
Rokotukseen — <i>Pour la vaccination</i>	4 825	4 017	6 166	5 304	5 381	5 897	5 823
Palolaitokselle — <i>Pour le service de feu</i>	29 647	30 749	30 310	30 471	28 676	28 376	9 349
Katuvalaistukseen — <i>Pour l'éclairage des rues</i>	13 200	13 200	13 200	14 177	16 149	17 833	9 481
Tulli- ja kellarivapauden korvaus ¹⁾ — <i>Compensation pour l'exemption des droits de douane et pour la patente</i>	5 299	3 566	3 730	3 201	4 516	4 309	4 603
Sakko-osuudet ²⁾ — <i>Cote des amendes</i>	41 294	39 673	43 733	42 259	26 510	31 012	66 008
Muut valtionavut — <i>Autres subventions de l'État</i>	²⁾ 610 985	³⁾ 327 339	66 857	60 163	105 364	359 478	420 603
Yhteensä — <i>Total</i>	2 502 331	1 694 291	688 832	644 685	1 079 982	3 642 555	10 421 138

Valtionapujen jyrkkä aleneminen vv. 1914—17 on pääasiallisesti johtunut kansakoululle myönnettyjen valtionapujen vähenemisestä, mikä taas oli seurauksena kärjistyneistä valtiollisista oloista. Opetustoimeen myönnettyjen valtionapujen rinnalla ovat muut tässä luetellut valtionavut merkinneet varsin vähän. Kun »muut valtionavut» eräinä vuosina ovat nousseet verraten huomattaviin määriin, on se etupäässä johtunut valtionapujen myöntämisestä sellaisiin paikallista laatua oleviin tarkoituksiin kuin esim. sairaalain ja satamain rakentamiseen.

Valtionapuihin voidaan myös tavallaan lukea se *majoituskustannusten korvaus*, jota kaupungit ovat saaneet suorittamastaan majoituksesta. V. 1913 kohosi tämä korvaus lähes 1.2 milj. mk:aan ja osoitti seuraavana vuonna vain heikkoa alenemista, kunnes se v:sta 1915 lähtien on

ollut huomattavasti alhaisempi tehden v: 1919 vain 557 417 mk.

Julkisoikeudellisten tulojen rinnalla ovat yksityisoikeudellisella pohjalla saadut *ansiotulot* huomattavana tekijänä kaupunkien tulotaloudessa. Tällaisina tuloina on ensinnäkin mainittava *kaupunkien maaomaisuudesta* saadut tulot, jotka esillä olevassa tilastossa on jaettu kahteen ryhmään: tulot *tonttien myynnistä* sekä *maista ja vesistä saadut tulot*. Jälkimmäiseen ryhmään taas sisältyvät tulot kaupungin itse harjoittamasta maanviljelyksestä, vuokratulot taloista ja tiluksista asemakaavan ulkopuolella, haloista ja muista puutavaroista saadut tulot, heinäkorjuuja laidunmaksut, kalavesimaksut sekä tulot hiekan, sammalen ja saven myynnistä. Yhteensä nousivat kaupunkien tulot niiden maaomaisuudesta puheena olevina vuosina seuraaviin määriin:

¹⁾ Taululiitteissä on vv. 1913—16 »tulli- ja kellarivapauden korvaus» sekä »sakko-osuudet» luettu »muihin tuloihin». — ²⁾ Siitä 375 000 mk Kotkan sataman rakentamista varten. — ³⁾ Siitä 170 126 mk Kotkan sataman rakentamista varten.

	<i>Smc.</i>	Lisäys %:na v:sta 1913.		<i>Smc.</i>	Lisäys %:na v:sta 1913.
1913	3 901 819	—	1917	9 504 213	143.6
1914	4 129 935	5.8	1918	9 341 130	139.4
1915	5 149 861	32.0	1919	12 704 259	225.6
1916	6 985 107	79.0			

Kaupunkien maaomaisuutta paljon tärkeämpänä tulolähteenä ovat *kunnalliset liikeyritykset*, jotka muodostavat kaupunkien toisen suuren omaisuusryhmän. Kuten jo edellä kaupunkien menoja käsiteltäessä on huomautettu, ovat kaupungit kysymyksessä olevina vuosina juuri tällä alalla huomattavasti laajentaneet toimintaansa etenkin perustamalla kunnallisia elintarvike- ja halkokauppoja. Samoin kuin menoissa elintarvikekauppoihin nähden on otettu huomioon vain niiden kaupungille aiheuttama tappio, on tuloissa otettu huomioon vain niiden tuottama voitto. Kun tietoja elintarvikekauppojen vaikutuksesta kaupunkien talouteen ei siis ole ilmoitettu tässä tilastossa yleisesti käytetyn bruttoperiaatteen mukaan, on seuraavassa asetelmassa, joka osoittaa kaupunkien liikelaitosten tuloja vv. 1913—19, jätetty elintarvikekaupat huomioonottamatta. Taloudellisen kannattavuuden selvittämiseksi on viereen asetettu kaupunkien liikelaitosten tuottamaa voittoa tai tappiota osoittavat luvut.

Vuosi.	Tulot <i>Smc.</i>	Lisäys %:na v:sta 1913.	Voitto (+) tai tappio (-) <i>Smc.</i>
1913	10 798 360	—	+ 2 051 782
1914	11 246 627	4.2	— 913 001
1915	12 390 235	14.7	+ 4 165 964
1916	15 729 639	45.7	+ 3 475 380
1917	21 610 520	100.1	+ 1 937 625
1918	26 501 757	145.4	— 2 356 456
1919	40 590 482	275.9	— 13 032 769

Edellä olevia lukuja arvosteltaessa on huomioon otettava, että kun menoista ei ole voitu erottaa liikelaitosten rakentamis- ja perustamiskustannuksia, jotka tietenkin ovat poikkeuksellisia menoja, ei näiden laitosten taloudellista kannattavuutta voi tämän perusteella riittävästi arvostella. Sitäpaitsi on tilastosta — ja myöhemmiltä vuosilta yhä johdonmukaisemmin — jätetty pois ne menot ja tulot, joita kaupungeille on aiheutunut niiden omien virastojen ja laitosten kunnallisilta vesijohto-, sähkö- ja kaasulaitok-

silta saamista hyödykkeistä. Kuitenkin osoittaa edellä oleva asetelma, että kaupunkien liikelaitokset ovat sota-ajan poikkeuksellisissa oloissakin tuottaneet kaupungeille huomattavia voittoja, paitsi v. 1914, jolloin liikelaitosten menot, kuten edellä on tarkemmin osoitettu, olivat perustamis- ja laajentamiskustannuksista johtuen huomattavan suuret. Vuosien 1918 ja 1919 tuottama tappio taas on katsottava kalliinaajan seuraukseksi, sillä kaupungit eivät ole voineet noudattaa liikelaitoksiinsa nähden yksityistaloudellisia periaatteita ja korottaa tuotteittensa hintaa samassa suhteessa kuin menot ovat kasvaneet. Sitäpaitsi on esim. kunnallisen halkokaupan tarkoituksena suurelta osalta ollut lieventää kaupunkien vähävaraisten taloudellista hätää, eikä niillä niin ollen ole pyritty lisäämään kaupunkien tuloja.

Kaupunkien ansiotulojen joukossa on lopuksi mainittava *korkotulot*. Näiden suuruus riippuu tietysti suurimmaksi osaksi siitä, kuinka suuren erän ottamistaan lainoista kaupungit ovat voineet säilyttää talletuksina korkoa kasvamassa. Kysymyksessä olevina vuosina ovat kaikkien kaupunkien korkotulot yhteensä vaihdelleet noin 2—3½ milj. mk:aan. V. 1919 olivat tämän ryhmän tulot 56.6 % suuremmat kuin v. 1913.

Edellä käsiteltyjen tuloryhmien lisäksi on kaupungeilla ollut kaikenlaisia *muuta tuloja*, joiden määrä puheena olevina vuosina on vaihdellut 2.3 milj.:sta 5.9 milj. mk:aan. Vv. 1913—16 tekivät nämä nimittämättömät tulot n. 10—12 % kaupunkien varsinaisista tuloista, mutta vv. 1917—19 vain 2—4 %. Kun »muiden tulojen» ryhmä v:sta 1917 on siis ollut suhteellisesti paljon pienempi kuin edellisinä vuosina, on tämä johtunut osittain siitä, että tilastossa on tarkemmin voitu viedä kukin tuloerä omaan ryhmäänsä, osittain ehkä myös itse tämänluontoisten tulojen suhteellisesta vähenemisestä.

Eri tuloryhmien suhteellista merkitystä kaupunkien varsinaisissa tuloissa kysymyksessä olevina vuosina valaisee seuraava asetelma:

Eri tuloryhmät prosentteina varsinaisista tuloista vv. 1913—1919.

Les groupes différents des revenus en % du total des revenus propres 1913—1919 ¹⁾.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Tuloverot	31.1	33.2	36.6	35.1	42.1	48.1	46.0
Henkilöverot	0.5	0.5	0.5	0.4	0.3	0.2	0.2
Perunkirjoitusmaksut	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Muut verot	1.6	1.6	1.6	1.3	1.2	1.1	1.2
Tuulaaki- ja liikennemaksut	8.0	5.1	4.1	3.7	2.0	1.1	5.5
Satamamaksut	3.3	2.1	1.2	1.1	0.5	0.5	1.0
Muut liikennettä rasittavat maksut	0.6	0.5	0.8	1.1	1.0	0.5	0.6
Korot	5.1	5.2	4.2	4.5	3.9	3.0	1.8
Tontinlunastukset	3.5	3.9	5.4	6.6	5.5	2.3	1.6
Maista ja vesistä saadut tulot	5.0	5.1	5.5	5.8	6.6	6.4	4.7
Vesijohtolaitos	5.0	5.4	5.7	5.6	4.8	3.8	2.8
Sähkö- ja kaasulaitos	14.4	14.3	15.0	16.5	16.6	16.4	18.0
Elintarvesäännöstely	—	—	—	—	0.3	0.5	1.2
Vuokralle annetut rakennukset	2.3	2.4	2.5	2.2	1.7	1.1	0.9
Muut liikeyritykset	1.9	2.5	2.9	3.7	4.6	3.2	3.3
Tulot terveyden- ja sairashoidosta ²⁾	—	—	—	—	2.5	2.7	2.2
Köyhäinhoitotulot ²⁾	—	—	—	—	1.3	1.3	1.2
Valtionavut	5.4	3.6	1.4	1.1	1.4	3.4	5.2
Majoituskustannusten korvaus	2.6	2.5	0.5	0.7	0.7	0.3	0.3
Muut tulot	9.6	12.0	12.0	10.5	2.9	4.0	2.2
Yhteensä — Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suhteellisesti suurimpina tuloryhminä ovat siis olleet, kuten edellä jo on huomautettu, tuloverot ja tulot kunnallisista liikelaitoksista. Jälkimmäisten tulojen joukossa taas ovat tulot sähkö- ja kaasulaitoksista olleet huomattavasti tärkeimpänä osana. Tämän jälkeen huomattavimmat tuloryhmät olivat v. 1919 tuulaaki- ja liikennemaksut, valtionavut sekä maista ja vesistä saadut tulot. Kaikkien näiden kolmen tuloryhmän suhteellinen merkitys kaupunkien varsinaisissa tuloissa oli v. 1919 pienempi kuin v. 1913. Tuulaaki- ja liikennemaksuissa tämä aleneminen oli kaikkein tuntuvin. »Muiden liike-

yritysten» tulot sitä vastoin ovat kohonneet 1.9 %:sta v. 1913 3.3 %:iin v. 1919. Kaikki muut tuloryhmät olivat v. 1919 alle 3 %:n kaupunkien varsinaisista tuloista. Alle 1 %:n olivat näistä tulot vuokralle annetuista rakennuksista, »muista liikennettä rasittavista maksuista» sekä majoituskustannusten korvaus, henkilöverot ja perunkirjoitusmaksut.

Kaupunkien tuloissa puheena olevina vuosina tapahtunutta kehitystä valaisee osaltaan myös seuraava asetelma, joka osoittaa kaupunkien tulot tuloryhmittäin henkikirjoitettua asukasta kohden.

¹⁾ Pour la traduction des rubriques voir page 16.

²⁾ Sisältyvät vv. 1913—16 »muiden tuloihin».

**Kaupunkien varsinaiset tulot tuloryhmittäin henkikirjoitettua asukasta kohden
vv. 1913—1919.**

Les revenus propres des villes par groupes différents et par habitant 1913—1919¹⁾.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	Markkaa ja penniä — Marcs et penni						
Tuloverot	34: 18	35: 52	39: 84	43: 19	73: 26	117: 96	220: 91
Henkilöverot	0: 52	0: 55	0: 54	0: 53	0: 55	0: 59	0: 94
Perunkirjoitusmaksut	0: 14	0: 14	0: 15	0: 11	0: 18	0: 31	0: 38
Muut verot	1: 74	1: 72	1: 75	1: 61	2: 14	2: 63	5: 61
Tuulaaki- ja liikennemaksut	8: 76	5: 45	4: 42	4: 58	3: 51	2: 77	26: 50
Satamamaksut	3: 61	2: 26	1: 34	1: 38	0: 93	1: 30	4: 61
Muut liikennettä rasittavat maksut	0: 67	0: 50	0: 84	1: 31	1: 81	1: 23	2: 83
Korot	5: 57	5: 50	4: 56	5: 52	6: 81	7: 45	8: 64
Tontinlunastukset	3: 90	4: 18	5: 90	8: 15	9: 62	5: 59	7: 54
Maista ja vesistä saadut tulot	5: 48	5: 48	5: 93	7: 17	11: 51	15: 59	22: 74
Vesijohtolaitos	5: 56	5: 75	6: 24	6: 30	8: 27	9: 40	13: 64
Sähkö- ja kaasulaitos	15: 83	15: 31	16: 33	20: 36	28: 83	40: 16	86: 55
Elintarvesäännöstely	—	—	—	—	0: 46	1: 14	5: 80
Vuokralle annetut rakennukset	2: 51	2: 60	2: 75	2: 76	2: 91	2: 75	4: 57
Muut liikeyritykset	2: 06	2: 65	3: 14	4: 49	8: 02	7: 75	15: 83
Tulot terveyden- ja sairashoidosta ²⁾	—	—	—	—	4: 30	6: 55	10: 37
Köyhäinhuoltotulot ²⁾	—	—	—	—	2: 17	3: 24	5: 99
Valtionavut	5: 90	3: 86	1: 47	1: 31	2: 40	8: 26	24: 84
Majoituskustannusten korvaus	2: 87	2: 66	0: 59	0: 89	1: 28	0: 62	1: 33
Muut tulot	10: 57	12: 86	13: 07	12: 92	5: 06	9: 76	10: 51
Yhteensä — Total	109: 87	106: 99	108: 86	123: 18	174: 02	245: 05	480: 13

Kuinka suuret varsinaiset tulot olivat eri kaupungeissa henkikirjoitettua asukasta kohden, osoittaa seuraava taulukko:

Kaupunkien varsinaiset tulot henkikirjoitettua asukasta kohden vv. 1913—1919.

Les revenus propres des villes par habitant 1913—1919.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	Markkaa ja penniä — Marcs et penni						
Helsinki	130: 31	129: 27	130: 75	139: 08	182: 62	282: 26	587: 88
Loviisa	89: 42	61: 17	59: 72	87: 24	174: 27	139: 86	421: 07
Porvoo	56: 71	52: 72	55: 17	63: 20	101: 39	160: 04	314: 02
Tammisaari	90: 40	89: 37	109: 74	130: 15	196: 98	262: 80	354: 38
Hanko	90: 21	89: 13	74: 05	94: 36	135: 82	198: 38	396: 33
Turku	85: 25	85: 69	91: 63	105: 40	160: 80	209: 64	543: 38
Pori	89: 98	85: 41	99: 25	125: 38	129: 92	88: 16	573: 32
Rauma	145: 32	192: 68	219: 89	218: 46	206: 53	367: 85	588: 36
Uusikaupunki	57: 54	64: 60	58: 66	59: 31	139: 20	146: 93	351: 81
Naantali	95: 82	93: 79	111: 06	109: 87	216: 56	263: 58	298: 82
Maarianhamina	70: 31	69: 71	60: 52	80: 23	116: 82	283: 15	250: 37
Hämeenlinna	69: 87	68: 81	72: 10	75: 64	144: 75	180: 02	326: 12
Tampere	100: 83	114: 02	135: 22	147: 33	199: 40	319: 98	611: 46
Lahti	174: 02	152: 05	157: 61	129: 88	197: 33	239: 74	428: 04
Viipuri	178: 13	140: 98	111: 82	144: 77	212: 48	426: 84	281: 56
Sortavala	106: 60	102: 78	121: 09	106: 96	204: 48	490: 07	360: 88
Käkisalmi	95: 73	111: 40	91: 11	129: 52	192: 44	154: 54	425: 73
Lappeenranta	111: 77	126: 75	122: 56	133: 22	161: 72	294: 38	415: 30
Hamina	87: 41	75: 30	73: 26	104: 12	132: 61	156: 23	275: 67
Kotka	159: 61	107: 19	55: 03	85: 49	101: 45	217: 18	458: 51

¹⁾ Pour la traduction des rubriques voir page 16.

²⁾ Sisältyvät vv. 1913—16 muihin tuloihin.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	Markkaa ja penniä — <i>Marcs et penni</i>						
Mikkeli	69: 74	71: 98	65: 76	87: 67	171: 69	206: 07	394: 55
Heinola	58: 93	66: 45	69: 19	61: 92	73: 28	81: 88	81: 27
Savonlinna	142: 59	139: 52	142: 72	176: 88	188: 44	213: 72	398: 02
Kuopio	59: 22	62: 76	66: 72	85: 51	100: 90	144: 93	229: 25
Joensuu	74: 22	73: 72	74: 14	59: 92	99: 49	80: 85	193: 96
Iisalmi	100: 02	87: 85	81: 56	124: 58	167: 78	243: 78	365: 42
Vaasa	90: 41	80: 89	83: 74	103: 54	138: 16	50: 58	255: 34
Kaskinen	158: 02	61: 79	27: 55	41: 33	48: 78	144: 46	205: 41
Kristiinankaupunki	193: 78	101: 09	60: 35	74: 28	102: 54	164: 97	445: 81
Uusikaarlepyy	68: 80	66: 25	54: 25	353: 29	75: 87	68: 77	161: 48
Pietarsaari	100: 74	101: 25	107: 56	117: 31	211: 51	296: 25	549: 34
Kokkola	102: 55	70: 95	86: 60	102: 48	166: 55	227: 34	369: 77
Jyväskylä	80: 50	134: 09	150: 79	132: 93	179: 91	192: 56	297: 73
Oulu	65: 31	67: 78	67: 89	73: 68	102: 66	171: 38	330: 97
Raaha	77: 93	45: 79	33: 85	36: 28	50: 45	74: 28	245: 10
Kemi	104: 12	104: 15	84: 00	87: 54	196: 17	182: 91	299: 34
Tornio	79: 01	82: 86	96: 93	231: 08	251: 52	322: 24	361: 82
Kajaani	58: 70	60: 88	75: 98	89: 65	168: 12	386: 62	453: 75
Keskimäärin — <i>En moyen</i>	109: 87	106: 99	108: 86	123: 18	174: 02	245: 05	480: 13

V. 1919 olivat siis tulot henkikirjoitettua asukasta kohden yli 600 mk:n vain Tampereella (611: 46), sen jälkeen suurimmat, yli 500 mk:n, Raumalla (588: 36), Helsingissä (587: 88), Porissa (573: 32), Pietarsaaressä (549: 34) ja Turussa (543: 38). Alle 200 mk:n olivat tulot asukasta kohden samana vuonna vain Joensuussa (193: 96), Uudessakaarlepyyssä (161: 48) ja Heinolassa (81: 27).

Tulojen huomattava pienuus asukasta kohden Porissa ja Vaasassa v. 1918 sekä Viipurissa v. 1919 on johtunut tuloverojen kannon siirtymisestä seuraavaan vuoteen. Tulojen poikkeuksellinen suuruus Uudessakaarlepyyssä v. 1916 saa taas selityksensä siitä, että sanottuna vuonna Uudenkaupungin rautatien myynnistä kertyi kaupungille tuloja 350 000 mk, muiden varsinaisten tulojen ollessa vain 81 725 mk.

III. Velat.

Kaupunkien on, kuten edellä tuloja käsiteltäessä jo kävi selville, täytynyt melkoinen osa menoistaan suorittaa lainaksi otetuilla varoilla. Vuosittain otetut lainat ovatkin yleensä olleet huomattavasti suuremmat kuin maksetut lyhennykset. Mihin suuntaan kehitys tässä suhteessa on eri vuosina käynyt, osoittaa seuraava asetelma, josta ilmenee otettujen ja maksettujen lainojen välinen erotus kaikissa kaupungeissa yhteensä:

	Milj. mk.		Milj. mk.
1913	9.3	1917	51.6
1914	4.8	1918	93.4
1915	13.6	1919	75.2
1916	23.1		

Kaupunkien velkojen kasvu on silti ollut yleensä suurempi, kuin mitä edellä olevista lainojen lisääntymistä osoittavista luvuista ilmenee. Paitsi otettujen lainojen muodossa on nimittäin kaupunkien velka voinut lisääntyä muullakin tavoin, niinkuin esim. maksamattomien laskujen ja maksamattomien korkojen kautta. Kaupunkien maksamattoman velan suuruutta v.v. 1913—19 päättyessä samoinkuin sen absoluuttista ja suhteellista lisäystä osoittaa seuraava asetelma:

	Velat milj. mk.	Lisäys edellisestä vuodesta		Lisäys v:sta 1913 %
		milj. mk.	%	
1913	131.3	—	—	—
1914	135.9	4.6	3.5	3.5
1915	151.1	15.2	11.2	15.1
1916	176.4	25.3	16.7	34.3
1917	232.3	55.9	31.7	76.9
1918	331.7	99.4	42.8	152.6
1919	405.1	73.4	22.1	208.5

Kaupunkien velat ovat siis kysymyksessä olevina vuosina säännöllisesti lisääntyneet, vieläpä on niiden vuotuinen lisäys vuoteen 1918 saakka alituisesti kasvanut. Vasta vuosi 1919 muodostaa jälkimmäisessä suhteessa käänteen.

Havainnollisen kuvan kaupunkien velkaantumisesta antaa seuraava yhdistelmä, jossa velat

v. 1913 on asetettu = 100. Vertauksen vuoksi on rinnalle asetettu vastaavat menojen ja varsinnaisten tulojen nousua osoittavat lukusarjat.

	Velat.	Menot.	Tulot.
1913	100.0	100.0	100.0
1914	103.5	114.9	100.1
1915	115.1	103.7	103.7
1916	134.3	121.0	122.9
1917	176.9	179.2	171.2
1918	252.6	327.7	236.5
1919	308.5	472.2	440.7

Vuoteen 1918 saakka ovat siis kaupunkien velat vuoteen 1913 verrattuna lisääntyneet hie-man nopeammin kuin tulot ja v.v. 1915—16 myös nopeammin kuin menot. Vuosi 1919 sitä vastoin osoittaa kaupunkien velkoihin nähden huomattavasti alhaisempaa nousua kuin menojen ja tulojen suhteen.

Mielenkiintoista olisi nyt verrata velkojen suhdetta varoihin kysymyksessä olevina vuosina. Kaupunkien kirjanpidon alkeellisuuden ja epäyhtenäisyyden vuoksi ovat, kuten tuonempana tarkemmin käy ilmi, kaupunkien varoja osoittavat luvut kuitenkin siinä määrin puutteelliset, ettei puheena olevaa vertailua eri vuosina tässä voida suorittaa. Kuitenkin on mainittava, että annettujen tietojen mukaan olivat kaupunkien velat v. 1913 noin 49 % kaupunkien varoista, vastaavan prosenttiluvun v. 1919 ollessa vain 37. Kun kaupunkien omaisuuden kirjanpitoarvo suurelta osalta perustuu ennen sotaa suoritettuihin arvioimisiin eikä sen jälkeen tapahtunutta yleistä arvonnousua ole omaisuusbilanssia laadittaessa kaikkialla riittävästi otettu huomioon, on kaupunkien omaisuuden arvo yleensä niiden kirjanpitoarvoa huomattavasti suurempi, joten kaupunkien velkojen suhde niiden varallisuuteen todellisuudessa on ollut vieläkin edullisempi, kuin mitä kysymyksessä olevat luvut osoittavat.

Verrattaessa velkojen lisääntymistä tai vähenemistä v:sta 1913 eri kaupungeissa, saadaan seuraava taulukko:

						Kaupunkien luku. — <i>Nombre des villes.</i>					
						1914	1915	1916	1917	1918	1919
Velkoja vähemmän kuin 1913 — <i>Passif moins qu'en 1913</i>						7	6	—	2	2	1
Velkoja 1—50 % enemmän kuin 1913					28	23	21	7	2	1
<i>Passif 1—50 % plus qu'en 1913</i>					1	5	9	10	5	7
» 51—100 » » » »					1	3	4	11	12	7
» 101—200 » » » »					—	—	3	2	5	8
» 201—300 » » » »					—	—	—	4	3	4
» 301—400 » » » »					—	—	—	—	3	—
» 401—500 » » » »					—	—	—	—	3	2
» 501—600 » » » »					—	—	—	—	2	4
» 601—700 » » » »					—	—	—	—	—	3
» 701— » » » »					—	—	—	—	—	—
Yhteensä — <i>Total</i>						37	37	37	37	37	37

Vertailussa ei ole otettu mukaan Tornion kaupunkia, koska sillä v. 1913, ilmoituksen mukaan, ei ollut lainkaan velkoja. Muihin kaupunkeihin nähden ilmenee taulukosta, että aina vuoteen 1916 oli velkojen nousu v:sta 1913 kaikissa kaupungeissa pienempi kuin 300%, ja myös seuraavana kolmena vuotena kuului kaupunkien enemmistö vielä tähän luokkaan, joskin nousu jo v. 1917 on 5 kaupungissa, v. 1918 11:ssä ja v. 1919 13 kaupungissa ollut sitä suurempi. V. 1919 oli velkojen nousu v:sta 1913 yli 700% kolmessa kaupungissa: Hämeenlinnassa 747.3, Käkisalmissa 808.6 ja Kajaanissa 1166.2%. Vähemmän kuin v. 1913 oli v. 1919 velkoja Uudellakaarlepyyllä, vähennysprosentin ollessa 9.6. Pienin nousuprosentti, 13.8, oli taas Naantalissa kaupungilla ja sitä lähinnä, 68.9, Rauman kaupungilla.

Kaupunkien velkataloudessa tapahtuneen kehityksen valaisemiseksi esitetään vielä seuraavat luvut, jotka osoittavat kaupunkien velkojen suuruuden henkikirjoitettua asukasta kohden:

1913	315: 60	1917	516: 37
1914	317: 94	1918	751: 71
1915	347: 14	1919	965: 57
1916	386: 86			

Jos nyt näiden lukujen perusteella verrataan vuosien 1914—19 velkoja v:n 1913 velkoihin, asettamalla v:n 1913 velat asukasta kohden = 100, saadaan velkojen suhteellista lisäystä asukasta kohden osoittamaan seuraavat luvut:

1913	100.0	1917	163.6
1914	100.7	1918	238.2
1915	110.0	1919	305.9
1916	122.6			

1) Tornion kaupunki oli tällöin ilmoituksen mukaan velaton.

Kaupunkien velkatalouden tärkeyden katsoen on syytä esittää vielä seuraava taulukko, joka osoittaa, millä tavoin velat henkikirjoitettua asukasta kohden ovat eri kaupungeissa kohonneet:

Velat asukasta kohden <i>Smf.</i>		Kaupunkien luku. — <i>Nombre des villes.</i>							
<i>Passif par habitant Smf.</i>		1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	
1—50	...	1	2	2	—	1	1	—	
51—100	...	9	5	3	4	1	—	2	
101—200	...	13	14	13	10	6	1	—	
201—300	...	5	7	7	8	11	5	2	
301—400	...	7	8	7	9	4	7	6	
401—500	...	2	1	3	4	6	6	3	
501—600	...	—	1	3	1	5	9	9	
601—700	...	—	—	—	2	1	2	5	
701—800	...	—	—	—	—	2	1	1	
801—900	...	—	—	—	—	1	3	4	
901—1 000	...	—	—	—	—	—	—	1	
1 001—1 100	...	—	—	—	—	—	—	1	
1 101—1 200	...	—	—	—	—	—	2	1	
yli 1 200	...	—	—	—	—	—	—	3	
Yht. — <i>Total</i>		37	38	38	38	38	38	38	

Velkojen suuruutta henkikirjoitettua asukasta kohden osoittavien tietojen lisäksi on tarkoituksenmukaista esittää myös ne suhdeluvut, jotka osoittavat, kuinka monta kertaa velat olivat saman vuoden tuloveron tuottoa suuremmat. Kun näistä luvuista käy selville, missä suhteessa kaupunkia rasittava velkataakka oli kunnan jäsenten veronmaksukykyyn, tarjoavat ne varsin luotettavan pohjan kaupunkien velkaantumisen arvostetulle.

Kuinka monta kertaa kaupunkien velat yhteensä olivat kunnallisen tuloveron tuottoa suu-

remmat kysymyksessä olevina vuosina, käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

	Velat tuloveron tuottoa suuremmat		Velat tuloveron tuottoa suuremmat
1913	9.2 kertaa	1917	7.0 kertaa
1914	8.9 »	1918	6.4 »
1915	8.7 »	1919	4.4 »
1916	9.0 »		

Esitetyt luvut osoittavat selvästi, että kaupunkien velkakuorma verrattuna kunnan jäsenten maksukykyyn on käynyt huomattavasti pie-

nemmäksi. Tähän tulokseen on epäilemättä vaikuttanut osittain se yleinen pidättyväisyys, jota kaupungit ovat sotavuosina osoittaneet taloutensa laajentamiseen nähden, kuten esim. kunnalliseen rakennustoimintaan ja uusien laitosten perustamiseen. Osittain kai myös itse lainaehtojen muuttuminen ankarammiksi on ollut kaupunkien velkaantumista rajoittamassa.

Samana edullista kehitystä kaupunkien velkojen ja tuloveron tuoton välisessä suhteessa osoittaa myös seuraava taulukko, jossa kaupungit on ryhmitetty ottaen huomioon niiden velkojen suhde tuloveron tuottoon.

Kaupunkien velat tuloveron tuottoon verrattuina vv. 1913—1919.

Le passif des villes comparé avec l'impôt sur le revenu 1913—1919.

	Kaupunkien luku. — <i>Nombre des villes.</i>						
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Pienemmät — <i>plus petit</i>	1	—	—	—	—	1	1
1—3 kertaiset — <i>fois plus grand</i>	2	3	4	2	4	7	7
3—5 »	12	8	6	5	14	7	10
5—7 »	7	10	6	8	4	7	9
7—10 »	9	11	12	15	8	5	2
10—15 »	4	4	5	5	3	1	7
15—20 »	1	1	3	1	2	4	—
20— »	2	1	2	2	3	2	2
Yhteensä — <i>Total</i>	38	38	38	38	38	34 ¹⁾	38

V. 1919 olivat velat tuloveron tuottoa pienemmät vain yhdessä kaupungissa, Naantalissa. 1—3-kertaiset ne olivat seuraavissa kaupungeissa: Porvoossa, Porissa, Uudessakaupungissa, Maarianhaminassa, Tampereella, Pietarsaareissa ja Oulussa. Eniten velkaantuneina kaupungeina, joiden velat v. 1919 olivat jo yli 20 kertaa tuloveron tuottoa suuremmat, esiintyvät taulukossa Loviisa ja Kaskinen. Näin suurta velkaantumista täytynee jo pitää huolestuttavana.

Kaupunkien harjoittaman finanssipolitiikan selvittämiseksi olisi vielä välttämätöntä tietää, mihin tarkoituksiin kaupungit ovat lainavarojaan käyttäneet. Onhan kaupunkien velkaantumista arvoiteltava aivan toisin, jos lainat on käytetty pysyvien omaisuusarvojen luomiseen, kuin jos niillä on peitetty vain satunnaisia juoksevia menoja. Tilaston ensitietoja kerättäessä onkin kaupungeilta tiedusteltu niiden maksamat-

tomien velkojen jakautumista eri käyttötarkoitusten mukaan, mutta valitettavasti ovat vastaukset olleet niin puutteelliset — monesta kaupungista ne ovat kokonaan puuttuneet — ettei ole katsottu voitavan niitä lainkaan julkaista. Luotettavien tietojen saanti siitä, mihin tarkoituksiin kaupungit ovat ottamiaan lainoja käyttäneet, tuskin onkaan mahdollinen ennen kaupunkien kirjanpidon perusteellista uudistamista.

Sitä vastoin on tilastossa voitu valaista kaupunkien velkojen suuruutta *lainan antajien* mukaan ryhmitettynä. Tätä koskevat tiedot eri kaupungeista käyvät selville taululiitteestä III, sarekk. 22—27. Yleiskatsauksen helpottamiseksi esitetään tässä vielä kaikkia kaupungeja koskevat loppusummat sekä samalla eri velkaryhmien lisääntymistä tai vähenemistä v:sta 1913 osoittavat prosenttiluvut.

¹⁾ Veronkanto 4 kaupungissa siirtynyt seuraavaan vuoteen.

Kaupunkien velat ja niiden lisäys (+) tai vähennys (—) %:ssa vuoteen 1913 verrattuna.

Le passif des villes et son accroissement (+) ou diminution (—) en % du passif en 1913 ¹⁾.

	1913		1914		1915		1916		1917		1918		1919	
	Milj. mk. Millions de marcs	%	Milj. mk. Millions de marcs	%	Milj. mk. Millions de marcs	%	Milj. mk. Millions de marcs	%	Milj. mk. Millions de marcs	%	Milj. mk. Millions de marcs	%	Milj. mk. Millions de marcs	%
Obligationsilainoja..	101.2	100.0	— 1.1	113.6	+ 12.3	118.0	+ 16.6	147.7	+ 46.0	168.4	+ 66.4	223.8	+ 121.1	
Valtiolainoja.....	2.8	2.7	— 3.5	2.6	— 7.5	2.5	— 11.5	2.5	— 10.9	3.4	+ 18.4	4.0	+ 40.7	
Lainoja rahalaitok- silta ja kassoilta..	22.1	27.3	+ 23.7	29.4	+ 33.3	47.0	+ 113.1	66.1	+ 199.7	138.7	+ 528.6	151.6	+ 587.1	
Lainoja yksityisiltä henkilöiltä.....	1.6	1.7	+ 5.8	1.2	— 25.5	2.2	+ 34.8	3.0	+ 87.1	2.5	+ 57.7	3.1	+ 94.6	
Sekalaisia velkoja..	3.6	4.2	+ 16.1	4.3	+ 18.8	6.7	+ 85.7	13.0	+ 258.4	18.7	+ 417.9	22.6	+ 526.2	
Yhteensä — Total	131.3	135.9	+ 3.5	151.1	+ 15.1	176.4	+ 34.3	232.3	+ 76.9	331.7	+ 152.6	405.1	+ 208.5	

Taulukosta näkyy, että obligationsilainat, jotka kaikkina kysymyksessä olevina vuosina ovat muodostaneet valtavasti suurimman osan kaupunkien lainoista, ovat lisääntyneet suhteellisesti paljon hitaammin kuin lainat rahalaitoksilta ja kassoilta. Sen sijaan kuin kaupunkien ottamien obligationsilainojen määrä v. 1919 oli ainoastaan 121.1 % suurempi kuin v. 1913, oli rahalaitosten ja kassojen kaupungeille myöntämiin lainoihin nähden vastaava prosenttiluku kokonaista 587.1. Näiden lainojen rinnalla ovat sekä valtiolta että yksityisiltä saadut lainat merkinneet suhteellisesti vähän kaupunkien velka-

taloudessa. Vallinneista valtiollisista oloista johtuen on kaupunkien hallussa olleiden valtiolainojen määrä vv. 1914—1917 ollut säännöllisesti pienempi kuin v. 1913, ja sen jälkeenkin on nousu ollut varsin hidasta: v. 1918 ne olivat 18.4 % suuremmat kuin v. 1913, v. 1919 samoin 40.7 %. Yksityisiltä saadut lainat taas ovat, lukuunottamatta vuotta 1915, koko ajan olleet suuremmat kuin v. 1913. V. 1919 ne olivat vuoteen 1913 verrattuina nousseet 94.6 %:lla.

Tässä mainittujen eri velkaryhmien suhteellista merkitystä kaupunkien taloudessa vv. 1913—19 valaisevat seuraavat prosenttiluvut:

Eri velkaryhmät %:na velkojen kokonaismäärästä vv. 1913—1919.

Les groupes différents du passif en % du passif total 1913—1919.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
Obligationsilainoja — <i>Emprunts sur obligations</i>	77.1	73.6	75.2	66.9	63.6	50.8	55.2
Valtiolainoja — <i>Emprunts concédés par l'État</i>	2.2	2.0	1.8	1.4	1.1	1.0	1.0
Lainoja rahalaitoksilta ja kassoilta — <i>Emprunts concédés par établissements financiers</i>	16.8	20.1	19.4	26.6	28.4	41.8	37.4
Lainoja yksityisiltä henkilöiltä — <i>Emprunts par personnes privées</i>	1.2	1.2	0.8	1.2	1.3	0.8	0.8
Sekalaisia velkoja — <i>Dettes diverses</i>	2.7	3.1	2.8	3.8	5.6	5.6	5.6
Yhteensä — Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

¹⁾ Pour la traduction des rubriques voir le tableau suivant.

Taulukko osoittaa selvästi, kuinka kaupunkien velkatalous kysymyksessä olevina vuosina on kehittynyt siihen suuntaan, että obligatsioonilainojen suhteellinen merkitys on käynyt huomattavasti pienemmäksi kuin aikana ennen sotaa ja että sitä vastoin lainat rahalaitoksilta ja kassoilta ovat vastaavasti lisääntyneet. Kaupunkien muut velat ovat olleet suhteellisesti jotenkin merkityksettömiä. Kun esim. v. 1919 molemmat mainitut velkaryhmät tekivät yhteensä 92.6 % velkojen kokonaismäärästä (obligatsioonilainat 55.2 % ja lainat rahalaitoksilta 37.4 %), jäi siis muiden velkojen osalle vain 7.4 %. Obligatsioonilainojen tuntuva väheneminen puheena

olevina vuosina näyttää viittaavan siihen, että kaupunkien vakautettu velka on suhteellisesti vähentynyt ja vakauttamaton velka käynyt suuremmaksi. Kun kaupunkien ottamat uudet lainat rahalaitoksilta ja kassoilta ovat ilmeisesti myös korkeakorkoisempia kuin vanhat rauhan-aikaiset lainat, näyttää kaupunkien velkatalous kehittyneen eräissä suhteissa epäterveeseen suuntaan.

Kaupunkien velkataloudessa tapahtunutta kehitystä valaisee osaltaan vielä seuraava asetelma, joka osoittaa kaupunkien maksamattomat velat velkaryhmittäin henkikirjoitettua asukasta kohden.

Kaupunkien velat velkaryhmittäin henkikirjoitettua asukasta kohden vv. 1913—1919.

Le passif des villes par groupes différents et par habitant 1913—1919¹⁾.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	Markkaa ja penniä — <i>Marcs et penni</i>						
Obligatsioonilainoja.....	243:21	233:96	260:95	258:79	328:37	381:70	533:40
Valtiolainoja.....	6:86	6:44	6:06	5:54	5:65	7:65	9:56
Lainoja rahalaitoksilta ja kassoilta.....	53:02	63:79	67:54	103:10	146:95	314:26	361:30
Lainoja yksityisiltä henkilöiltä.....	3:83	3:94	2:73	4:71	6:62	5:69	7:38
Sekalaisia velkoja.....	8:68	9:81	9:86	14:72	28:78	42:41	53:93
Yhteensä — Total	315:60	317:94	347:14	386:86	516:37	751:71	965:57

Miten suuret velat henkikirjoitettua asukasta kohden olivat eri kaupungeissa kysymyksessä olevina vuosina, osoittaa seuraava taulukko:

Kaupunkien velat henkikirjoitettua asukasta kohden vv. 1913—1919.

Le passif des villes par habitant 1913—1919.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	Markkaa ja penniä — <i>Marcs et penni</i>						
Helsinki.....	442: 77	423: 91	424: 06	466: 04	703: 90	1 013: 43	1 426: 27
Loviisa.....	491: 23	546: 82	584: 15	620: 71	750: 98	873: 38	891: 78
Porvoo.....	179: 06	189: 92	203: 92	200: 43	290: 70	300: 67	328: 20
Tammisaari.....	136: 63	179: 29	308: 92	161: 48	313: 87	483: 48	573: 86
Hanko.....	387: 56	384: 73	426: 64	459: 14	497: 24	650: 65	842: 82
Turku.....	382: 77	377: 43	372: 66	454: 85	539: 26	815: 41	991: 51
Pori.....	230: 16	218: 35	228: 58	316: 47	294: 11	462: 45	393: 74
Rauma.....	356: 90	362: 45	333: 01	327: 56	367: 35	412: 43	508: 75
Uusikaupunki.....	81: 73	100: 81	118: 50	142: 82	172: 32	355: 77	369: 05
Naantali.....	73: 08	76: 73	74: 27	88: 18	40: 78	41: 23	92: 54
Maarianhamina.....	133: 52	128: 89	142: 14	180: 75	313: 09	297: 54	218: 89
Hämeenlinna.....	85: 35	89: 49	103: 33	273: 53	405: 09	523: 62	694: 70
Tampere.....	312: 14	317: 14	407: 86	399: 53	446: 56	599: 32	839: 23
Lahti.....	330: 82	337: 71	323: 66	299: 94	284: 56	519: 06	1 145: 25

¹⁾ Pour la traduction des rubriques voir page 28.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
	Markkaa ja penniä — <i>Marcus et penni</i>						
Viipuri.....	357: 52	374: 67	562: 89	510: 92	641: 71	1 154: 44	1 068: 50
Sortavala.....	178: 07	256: 06	268: 62	333: 41	517: 45	330: 27	506: 81
Käkisalmi	145: 81	151: 78	191: 78	335: 59	536: 87	801: 14	1 215: 77
Lappeenranta	192: 74	188: 09	191: 85	202: 75	267: 02	341: 05	362: 07
Hamina	300: 39	319: 09	323: 26	362: 25	461: 01	663: 87	682: 86
Kotka	321: 96	367: 50	537: 20	601: 49	879: 99	1 297: 49	1 463: 63
Mikkeli	142: 66	149: 95	186: 11	180: 83	194: 47	321: 25	542: 76
Heinola	35: 54	32: 81	36: 21	61: 34	183: 32	206: 41	283: 35
Savonlinna	148: 05	145: 57	149: 64	213: 37	245: 55	298: 63	303: 83
Kuopio.....	87: 14	108: 93	105: 55	121: 33	182: 60	260: 76	381: 46
Joensuu	99: 02	118: 95	139: 31	142: 78	197: 13	402: 82	685: 26
Iisalmi	188: 90	204: 37	224: 23	266: 69	412: 78	559: 76	567: 63
Vaasa	167: 42	204: 83	282: 16	311: 23	360: 68	569: 72	530: 29
Kaskinen	278: 72	295: 51	223: 07	373: 34	513: 95	591: 11	633: 96
Kristiinankaupunki	120: 03	197: 42	304: 20	435: 06	567: 14	784: 44	705: 67
Uusikaarlepyy.....	136: 84	131: 94	129: 13	148: 33	67: 39	109: 89	96: 88
Pietarsaari	83: 89	130: 80	108: 89	249: 85	231: 26	427: 31	563: 69
Kokkola.....	82: 56	169: 23	190: 37	225: 30	289: 22	432: 78	586: 77
Jyväskylä.....	250: 72	228: 18	248: 91	236: 53	272: 28	366: 41	499: 19
Oulu	106: 69	122: 61	138: 12	157: 98	194: 88	284: 85	447: 23
Rahe.....	286: 98	288: 95	316: 65	361: 66	487: 75	567: 50	544: 61
Kemi	53: 29	45: 62	38: 94	70: 04	206: 10	381: 24	404: 75
Tornio	—	84: 81	75: 59	76: 42	203: 79	512: 32	643: 83
Kajaani	76: 19	80: 91	88: 40	151: 33	275: 00	532: 76	892: 60
Keskimäärin — <i>En moyen</i>	315: 60	317: 94	347: 14	386: 86	516: 37	751: 71	965: 57

V. 1919 olivat siis velat asukasta kohden suurimmat, yli 1 000 mk:n, Kotkassa (1 463: 63), Helsingissä (1 426: 27), Käkisalmissa (1 215: 77), Lahdessa (1 145: 25) ja Viipurissa (1 068: 50). Pienimmät, alle 300 mk:n, ne taas samana vuonna olivat Heinolassa (283: 35), Maarianhaminassa (218: 89), Uudessakaarlepyyssä (96: 88) ja Naantalissa (92: 54). Tässä kohden on kuitenkin muistettava, että jonkin kaupungin vähäistä velkaantumista ei ilman muuta voida pitää osoituksena tämän kaupungin hyvästä rahataloudellisesta

asemasta. Onhan velkojen pienuus voinut johtua esim. siitä, että kaupunki ei ole ryhtynyt perustamaan kouluja, köyhäinkoteja, sairaaloita tai joitain muita uudenaikaisen sivistys- ja sosiaalipolitiikan vaatimia laitoksia, vaan on tyytynyt peittämään vain kaikkein välttämättömimmät juoksevat menot. Tällaisen finanssipolitiikan seurauksena tulee epäilemättä olemaan kunnan tuntuva velkaantuminen, niin pian kuin laiminlyötyjä tehtäviä vihdoin ryhdytään toteuttamaan.

IV. Varat.

Edellä on jo huomautettu siitä, kuinka mahdotonta on saada luotettavia yhdenmukaisia tietoja kaupunkikuntien varoista, niin kauan kuin kaupungit eivät suorita omaisuutensa arvioimisia yhdenmukaisten periaatteiden mukaan. Tämän vuoksi ovat myös esillä olevan tilaston tiedot kaupunkien varoista kaikkein puutteellisimmat. Omaisuuden arviointiinhan nähden ei annettujen tietojen perusteellisempaa tarkistamista voida ajatella suoritettavan muuten kuin toimittamalla itse arvioimiset uudelleen, mikä tietenkään ei voi tulla tilastoa laadittaessa kysymykseen. Sentähden on seuraavassa esitettäviä lukuja käsiteltävä suurella varovaisuudella. Kun kaupunkien omaisuus on yleensä ilmoitettu niiden todellista arvoa alhaisempana, ovat kaupunkien varat todellisuudessa kuitenkin suuremmat, kuin mitä seuraavat luvut osoittavat.

Kun kaupunkien omaisuutta koskevat tiedot ovat täydellisimmät v:lta 1919, on tarkoituk-

senmukaisinta käyttää juuri niitä tämän esityksen pohjana. Vertauksen vuoksi esitetään samalla vastaavat luvut v:lta 1914, koska ne ovat täydellisemmät kuin v:n 1913 tiedot.

Annettujen ilmoitusten mukaan olivat kaupunkien varat v. 1919 yhteensä 1 095 425 613 mk ¹⁾. V. 1914, jolloin kuitenkin puuttuivat kokonaan tiedot Turun ja Pietarsaaren kaupunkien maaomaisuudesta, oli kaupunkien omaisuuden arvoksi merkitty 277 065 472 mk. V. 1919 olivat siis kaupunkien varat ilmoitetut lähes 4 kertaa suuremmiksi kuin v. 1914.

Henkikirjoitettua asukasta kohden olivat kaupunkien varat v. 1919 2 611 mk 28 p., v. 1914 taas 648 mk 4 p.

Millä tavoin varat jakautuivat eri omaisuusryhmiin, käy ilmi seuraavasta asetelmasta, joka osoittaa eri omaisuusryhmien suuruuden sekä henkikirjoitettua asukasta kohden että %:na koko omaisuudesta vv:n 1914 ja 1919 lopussa.

L'actif des villes par groupes différents, par habitant et en % de l'actif total à la fin de 1914 et de 1919.

Omaisuuden laatu — Actif	1914		1919	
	Asukasta kohden. Par habitant. <i>Smc. et pi.</i>	%	Asukasta kohden. Par habitant. <i>Smc. et pi.</i>	%
Maatilat ja tilukset — <i>Propriétés rurales</i>	84: 96	13.1	238: 41	9.1
Vuokralle annetut tontit — <i>Terrains affermés</i>	32: 69	5.0	566: 09	21.7
Myyttävänä olevat tontit — <i>Terrains destinés à la vente</i>	45: 51	7.0	106: 26	4.1
Maksamattomat tontit — <i>Prix non-payés de terrains vendus</i>	21: 49	3.3	61: 10	2.3
Rakennukset ja tontit, joita käytettiin: <i>Terrains et bâtiments disposés par:</i>				
hallinto-, oikeus- ja poliisilaitosta varten — <i>autorités administratives judiciaires et policières</i> <i>municipales</i>	32: 18	5.0	83: 61	3.2
opetuslaitosta varten — <i>établissements de l'in-</i> <i>struction publique</i>	47: 97	7.4	114: 97	4.4
sairashoittoon — <i>service sanitaire et hôpitaux</i>	30: 14	4.6	72: 52	2.8
köyhäinhoitoon — <i>assistance publique</i>	15: 42	2.4	30: 31	1.2
muihin tämänluontoisiin tarkoituksiin — <i>autres</i> <i>services et administrations</i>	45: 82	7.1	225: 66	8.6
Kaupungin liikeyritykset — <i>Entreprises municipales:</i>				
vesijohtolaitokset — <i>service des eaux</i>	37: 95	5.9	62: 82	2.4

¹⁾ Kokkolan kaupungista on tällöin ilmoitettu ainoastaan kassasäästön suuruus vuoden lopussa.

	1914		1919	
	Asukasta kohden. Par habitant. Smf. et pi.	%	Asukasta kohden. Par habitant. Smf. et pi.	%
sähkö- ja kaasulaitokset — <i>usine d'électricité et à gaz</i>	51: 39	7.9	96: 59	3.7
vuokralle annetut rakennukset — <i>location des bâtiments</i>	26: 29	4.1	51: 59	2.0
muut liikeyritykset — <i>autres entreprises</i>	18: 21	2.8	24: 18	0.9
Kalusto — <i>Biens meubles</i>	25: 12	3.9	48: 77	1.9
Viemärlaitokset — <i>Service des égouts</i>	6: 16	0.9	28: 79	1.1
Satamat — <i>Ports</i>	31: 01	4.8	310: 40	11.9
Pankkitilillä olevat varat — <i>En compte courant</i>	18: 85	2.9	23: 57	0.9
Muut varat — <i>Autres actifs</i>	76: 88	11.9	465: 64	17.8
Yhteensä — <i>Total</i>	648: 04	100.0	2 611: 28	100.0

Suhteellisesti suurimman omaisuuserän muodostivat kumpanakin vuonna maakiinteistöt (taulukon neljä ensimmäistä erää). V. 1914 niiden arvo oli 28.4 % kaupunkien koko omaisuudesta, ja v. 1919 tämä prosenttiluku oli noussut 37.2:aan. Kuten asetelmasta näkyy, on tämä nousu johtunut vuokralle annettujen tonttien arvon valtavasta kohoamisesta. Lähinnä suurimpana omaisuusryhmänä olivat rakennukset, joita koskevat prosenttiluvut olivat vastaavasti 26.5 ja 20.2. Huomiota herättävää on, että liikeyritysten osuus kaupunkien omaisuudessa on alentunut 20.7 %:sta v. 1914 9.0 %:iin v. 1919. Liikeyrityksiin kiinnitetyt varat osoittavat silti nousua: 57.2 milj. mk:sta v. 1914 98.7 milj. mk:aan v. 1919, mutta kun kaupunkien muun omaisuuden arvo on samana aikana noussut vieläkin nopeammin, on liikeyritysten suhteellinen merkitys laskenut. Suhteellisesti tärkeämmän

ryhmän kuin liikeyritykset muodostivat v. 1919 satamat, joiden arvo — mikä eri kaupungeissa on arvioitu hyvin eri tavalla — tällöin oli ilmoitettu 11.9 %:ksi kaupunkien koko omaisuudesta. V. 1914 vastaava prosenttiluku oli ainoastaan 4.8. Taulukon viimeisen ryhmän »muut varat» muodostivat seuraavat omaisuuserät: rakennustarpeet ja muut varastot, lainaksi annetut varat, kaupungille myönnetty nostamattomat määrärahat, maksamattomat korot kaupungille, suorittamattomat verot ja maksut, etumaksut, sekalaiset varat ja kassasäästö, jotka yhteensä tekivät v. 1919 17.8 % kaupunkien omaisuudesta. Näiden omaisuuserien yksityiskohtaisempaan tarkasteluun ei tilastossa, aineiston epäluotettavuuden vuoksi, ole katsottu tarpeelliseksi ryhtyä.

Millä tavoin kaupunkien varat vv. 1914 ja 1919 jakaantuivat eri kaupunkien osalle, näkyy seuraavasta taulukosta.

Kaupunkien kokonaisvarat sekä varat henkikirjoitettua asukasta kohden vv:n 1914 ja 1919 lopussa.

Total de l'actif des villes ainsi que l'actif par habitant à la fin de 1914 et de 1919.

	1914		1919	
	Varat — Actif		Varat — Actif	
	Yhteensä	Asukasta kohden.	Yhteensä	Asukasta kohden.
	Smf. Total	Smf. et pi. Par habitant.	Smf. Total	Smf. et pi. Par habitant.
Helsinki	108 729 367	725: 79	490 165 754	3 396: 31
Loviisa	4 214 889	1 161: 13	4 684 168	1 344: 87
Porvoo	2 079 753	351: 84	3 728 195	635: 67
Tammisaari	2 050 336	669: 39	3 931 308	1 246: 06
Hanko	3 613 978	632: 48	7 366 566	1 680: 71
Turku	21 601 608	464: 93	208 245 951	4 670: 87
Pori	7 319 266	503: 67	33 157 423	2 314: 82

	1914		1919	
	Varat — Actif		Varat — Actif	
	Yhteensä <i>Smf.</i> Total	Asukasta kohden <i>Smf. et 7te.</i> Par habi- tant	Yhteensä <i>Smf.</i> Total	Asukasta kohden <i>Smf. et 7te.</i> Par habi- tant
Rauma	6 808 907	1 178: 22	12 286 152	1 901: 88
Uusikaupunki	1 218 590	356: 63	2 743 873	859: 34
Naantali	432 334	496: 64	536 848	666: 89
Maarianhamina	618 170	480: 69	1 257 517	985: 51
Hämeenlinna	2 971 353	512: 66	6 189 084	1 088: 86
Tampere	20 860 411	527: 39	50 325 855	1 315: 43
Lahti	4 401 978	921: 11	16 076 668	3 117: 45
Viipuri	16 217 875	761: 94	79 809 582	3 767: 80
Sortavala	2 152 989	736: 82	2 914 742	997: 17
Käkisalmi	1 228 957	850: 49	5 504 602	3 459: 84
Lappeenranta	1 664 214	535: 29	2 051 467	616: 61
Hamina	2 309 955	773: 60	6 137 971	1 984: 47
Kotka	10 201 455	1 093: 17	47 592 942	4 927: 32
Mikkeli	3 230 883	733: 60	6 008 316	1 373: 33
Heinola	519 624	309: 12	805 494	471: 60
Savonlinna	1 521 057	394: 46	3 236 333	792: 44
Kuopio	6 149 871	403: 03	9 662 012	624: 36
Joensuu	1 746 542	414: 07	13 343 130	3 056: 85
Iisalmi	1 269 435	480: 48	2 600 246	924: 70
Vaasa	11 567 646	608: 79	13 873 453	810: 51
Kaskinen	1 329 856	948: 54	1 369 409	1 004: 70
Kristiinankaupunki	2 789 032	1 031: 45	8 800 756	3 185: 22
Uusikaarlepyy	861 261	717: 12	858 635	565: 26
Pietarsaari	4 524 706	759: 56	8 238 690	1 373: 57
Kokkola	3 090 133	989: 79	1) 55 303	—
Jyväskylä	2 462 551	585: 62	5 328 662	814: 16
Oulu	5 610 140	336: 66	15 847 617	1 025: 60
Raabe	1 729 220	588: 37	2 109 713	715: 40
Kemi	1 638 797	810: 08	5 492 398	2 641: 85
Tornio	1 420 595	1 147: 49	2 293 297	1 523: 79
Kajaani	4 907 738	1 463: 43	10 795 481	3 191: 10
Yhteensä — Total	277 065 472	648: 04	1 095 425 613	2 611: 28

Tämän taulukon mukaan olivat varat asukasta kohden v. 1919 suurimmat Kotkassa (4 927: 32) ja Turussa (4 670: 87). Yli 3 000 mk:n ne olivat vielä Viipurissa (3 767: 80), Käkisalmissa (3 459: 84), Helsingissä (3 396: 31), Kajaanissa (3 191: 10), Kristiinankaupungissa (3 185: 22), Lahdessa (3 117: 45) ja Joensuussa (3 056: 85). Alle 600 mk:n olivat varat asukasta kohden vain Uudessakaarlepyyssä (565: 26) ja Heinolassa (471: 60). Kokkolan kaupungista on samana

vuonna ilmoitettu ainoastaan kassasäästön suuruus vuoden lopussa, joten sitä ei ole voitu vuotta 1919 koskeissa laskelmissa ottaa lainkaan huomioon.

Kun tiedot kaupunkien varoista ovat, kuten edellä on osoitettu, varsin epätasaiset, ei yksityiskohtaisempaan tilastolliseen käsittelyyn ole voitu ryhtyä. Samasta syystä ei ole myöskään katsottu tarpeelliseksi esittää laskelmia kaupunkien netto-omaisuudesta.

1) Tarkoittaa kassasäästöä vuoden lopussa; muun omaisuuden suuruutta ei v. 1919 ole arvioitu.

TAULUJA.
TABELLER.
TABLEAUX.

I a. Kaupunkien menot v. 1917. —

Dépenses des

1 Kaupungit. Villes.	2 Kaupungin yleiset hallinto- ja oikeusvirastot. Stadens allmänna administrativa och juridiska verk. Institutions municipales administratives et judiciaires.	3 Polislaitos. Polisväsen. Police municipale.	4 Varsinaisen kunnallishallinto. Eigentlig kommunalförvaltning. Administration communale proprement dite.	5 6 7 Sivistystoimi. Bildningsverksamhet. Institutions civilisatrices.		
				Kansakoulu. Folkskolor. Écoles primaires.	Muit koulu. Övriga skolor. Autres écoles.	Muu sivistystoimi. Annan bildningsverksamhet. Institutions de culture générale (bibliothèques, musées, klubbar, orkestrar).
Helsinki	457,867	230,709	1,614,552	2,031,628	1,260,058	458,335
Loviisa	21,680	12,550	36,059	49,556	4,727	7,340
Porvoo	26,356	12,102	37,573	79,416	26,931	9,215
Tammisaari	13,052	16,963	20,169	34,962	67,593	400
Hanko	27,376	25,602	31,196	81,453	76,609	300
Turku	203,395	232,640	309,641	954,881	140,568	166,479
Pori	59,370	71,152	116,988	221,901	52,901	22,142
Rauma	33,044	6,225	51,585	64,759	66,556	9,375
Usikaupunki	16,000	4,657	10,423	42,136	41,490	3,800
Naantali	7,362	1,931	6,893	15,513	—	550
Maarianhamina	5,000	2,068	7,856	14,036	—	—
Hämeenlinna	30,445	31,158	39,699	71,091	8,730	9,980
Tampere	202,883	122,002	344,701	795,580	161,701	24,962
Lahti	28,938	23,518	67,492	128,086	33,131	6,612
Viipuri	202,233	52,782	258,060	339,656	100,620	40,770
Sortavala	11,124	24,422	28,774	32,960	1,654	2,180
Käkisalmi	9,694	11,231	11,191	29,476	55,537	2,170
Lappeenranta	20,857	29,044	20,866	53,251	89,187	5,086
Hamina	18,799	18,119	18,911	26,558	962	1,415
Kotka	67,864	88,645	99,424	212,461	64,506	7,528
Mikkeli	21,236	28,301	30,996	50,859	5,269	700
Heinola	10,366	7,186	13,149	3,059	3,000	1,500
Savonlinna	13,099	13,746	28,050	41,726	6,757	9,366
Kuopio	45,415	53,484	108,310	213,155	97,844	53,590
Joensuu	20,913	20,125	31,365	57,377	1,573	3,000
Iisalmi	14,207	14,305	19,217	65,914	56,230	3,320
Vaasa	60,529	87,530	146,738	250,852	69,178	700
Kaskinen	6,585	1,829	12,455	16,102	178	69
Kristiinankaupunki	18,661	6,128	17,023	33,582	52,235	733
Usikaarlepyy	8,910	3,507	5,354	1,549	2,299	—
Pietarsaari	27,279	64,426	82,682	161,430	98,914	12,168
Kokkola	16,799	4,710	21,057	76,405	3,255	2,390
Jyväskylä	20,187	13,571	35,772	81,392	31,073	14,226
Oulu	50,203	58,140	75,101	235,166	36,230	19,900
Raahе	10,681	13,159	15,514	14,121	3,625	1,217
Kemi	16,434	9,339	28,966	40,544	58,851	2,134
Tornio	12,168	18,195	25,041	30,490	12,671	1,780
Kajaani	6,438	6,780	115,491	36,476	68,958	6,150
Yhteensä — Total	1,843,499	1,441,981	3,944,334	6,689,559	2,861,601	911,582

Städernas utgifter år 1917.

villes en 1917.

8	9	10	11	12	13	14	15
Terveyden- ja sairaanhoito. Hälsa- och sjukvård. Service sanitaire et hospitalaire.	Köshäihöito. Facktyvård. Assistance publique.	Palatoksen. Brandverk. Service des pompiers.	Kadut, torit, tiat ja sillat. Gator, torr, vägar och broar. Rues, places publiques, chaussées et ponts.	Sotamat. Hamnar. Forts.	Vienriikatos. Avioppsverk. Service des écouis.	Puistot. Parker. Parcs.	Städer. Villes.
4,114,921	2,427,606	390,862	1,489,204	761,707	385,396	366,622	Helsingfors
13,781	45,556	12,313	83,963	15,444	—	7,616	Lovisa
41,172	52,969	10,791	25,219	1,704	2,265	5,539	Borgå
46,971	26,259	4,333	73,466	20,749	11,015	14,088	Ekenäs
40,669	47,561	13,997	3,305	389	3,226	2,402	Hangö
821,642	638,771	286,791	931,636	263,084	18,169	56,491	Åbo
111,112	286,772	18,571	50,058	61,909	2,055	19,303	Björneborg
44,384	61,727	22,443	96,549	50,000	—	7,667	Raumo
30,432	65,942	4,952	27,093	12,678	786	600	Nystad
1,778	9,391	1,949	10,689	600	—	2,061	Nådendal
6,813	6,317	8,394	4,927	10,668	—	—	Mariehamn
64,878	50,004	22,035	21,382	839	—	10,410	Tavastehus
1,613,738	921,323	164,606	450,472	18,260	30,172	67,396	Tammerfors
100,394	27,455	26,425	19,788	—	—	12,387	Lahti
493,266	353,264	260,269	352,972	615,767	22,884	43,653	Viborg
33,281	27,275	6,004	22,838	2,810	596	7,500	Sordavala
46,712	12,987	5,887	33,951	10,175	68	1,330	Kexholm
59,599	28,041	10,591	—	2,526	495	3,653	Villmanstrand
30,272	43,209	12,008	15,789	104,549	—	38,300	Fredrikshamn
130,698	320,092	61,235	223,150	46,834	24,938	12,434	Kotka
34,083	42,881	24,912	24,847	4,089	1,218	—	St Michel
19,305	11,287	3,560	3,845	255	—	681	Heinola
48,526	37,746	14,825	22,570	5,053	1,550	2,933	Nyslott
72,007	159,868	30,916	112,793	115,934	24,213	13,510	Kuopio
22,835	28,683	8,296	16,246	1,487	2,869	4,274	Joensuu
9,036	33,074	7,362	19,467	60,214	—	162	Iisalmi
248,253	275,945	63,823	94,503	26,542	3,495	14,421	Vasa
4,036	5,700	2,863	7,513	1,583	—	—	Kaskö
35,164	51,647	3,956	32,639	13,506	—	—	Kristinestad
12,158	9,567	2,436	2,984	57	—	318	Nykarleby
288,664	124,597	43,503	107,579	35,012	30,628	12,662	Jakobstad
12,271	51,904	13,060	27,809	20,166	4,842	2,432	Gamlakarleby
40,027	63,530	8,329	33,310	2,155	2,349	9,720	Jyväskylä
191,979	314,910	29,093	22,509	74,509	6,090	31,795	Uleåborg
22,644	22,790	—	21,932	—	—	519	Brahestad
7,824	103,769	4,255	11,074	4,583	—	1,485	Kemi
13,212	30,687	4,764	51,663	57,234	—	—	Torneå
11,586	22,671	3,088	29,622	2,284	—	—	Kajana
8,940,123	6,848,777	1,613,497	4,529,356	2,425,355	579,319	774,364	Summa

(Jatkoa) I a. Kaupunkien menot v. 1917.—

(Suite) Dépenses des

1 Kaupungit. Villes.	16 Maatlat ja tilukset. Hemman och jordlägenheter. Proprietés rurales.	17 Puhkaanjälätös. Renhallingsverk. Service des balayage.	18 Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				21 Muut liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	22 Elinhuusväkijöndstely. Läymedelsansömnung. Reklamation des vivres.
			Vesivoikollatos. Vattenledningsverk. Service des eaux.	Sähkö- ja kaasulaitos. Elektricitets- och gasverk. Usines d'électricité et à gaz.	Vuokratte arnehtutalennukset. Emotilvra uppbläkna byggnader. Location des bâtiments.	19		
Helsinki	^{a)} 57,270	1,913,592	1,739,330	^{a)} 7,358,345	735,315	—	—	
Loviisa	295,262	2,535	—	—	9,636	29,315	36,337	
Porvoo	29,899	9,421	21,661	107,256	10,709	—	593,720	
Tammisaari	48,737	9,888	8,050	123,522	1,339	634	—	
Hanko	3,567	11,167	59,112	66,221	—	—	—	
Turku	49,430	137,711	243,363	^{a)} 365,725	132,655	^{b)} 1,431,066	697,295	
Pori	^{a)} 831,773	20,086	—	31,139	—	—	42,481	
Rauma	33,472	4,926	—	43,918	—	¹⁰⁾ 674,578	—	
Uusikaupunki	4,791	3,585	—	77,462	—	—	3,462	
Naantali	5,355	—	—	11,330	2,000	10,086	—	
Maarianhamina	4,741	—	—	—	—	2,665	15,474	
Hämeenlinna	¹¹⁾ 881,916	13,791	26,363	—	1,575	14,549	—	
Tampere	308,193	204,663	385,242	1,685,329	102,822	¹²⁾ 988,449	391,704	
Lahti	10,854	47,596	34,533	143,639	1,559	11,927	—	
Viipuri	320,061	122,907	187,615	—	—	109,688	1,421,229	
Kortavala	¹⁴⁾ 451,884	12,797	6,223	—	45,948	—	—	
Säkisalmi	63,844	3,497	—	—	3,157	5,246	—	
Lappeenranta	12,755	9,421	—	124,516	—	—	—	
Hamina	4,313	2,437	—	96,265	—	—	—	
Kotka	3,173	—	¹⁵⁾ 36,830	—	456,938	8,121	—	
Mikkeli	2,708	6,775	12,972	134,067	4,117	115,740	—	
Heinola	—	—	—	—	2,354	19,254	—	
Savonlinna	5,913	6,494	—	88,269	17,270	24,398	—	
Kuopio	320,812	38,230	22,959	57,531	47,397	12,617	—	
Joensuu	33,190	1,850	—	24,658	31,795	—	68,250	
Iisalmi	64,394	2,665	—	65,815	4,679	65,146	13,992	
Vaasa	7,971	33,082	47,793	—	23,163	48,979	18,803	
Kaskinen	51,181	398	—	10,811	—	—	—	
Kristiinankaupunki	68,607	1,200	—	—	—	—	184,312	
Uusikaarlepyy	14,874	305	—	—	2	1,078	—	
Pietarsaari	133,640	11,827	11,466	175,405	4,605	44,374	—	
Kokkola	63,541	2,779	38,173	79,169	550	—	—	
Jyväskylä	29,418	1,200	84,307	171,349	—	—	8,536	
Oulu	53,391	6,370	19,805	200,720	4,984	—	—	
Raahe	22,346	2,650	—	—	—	7,793	—	
Kemi	129,982	1,189	—	—	—	—	—	
Tornio	6,683	1,060	—	34,771	—	—	28,522	
Kajaani	128,813	—	—	124,127	4,140	11,327	—	
Yhteensä — Total	4,558,975	2,648,094	2,985,797	11,401,359	1,648,709	3,637,030	3,524,117	

Städernas utgifter år 1917. (Forts.)

villes en 1917.

23	24	25	26	27		28	29	30	15
				Velat. — Skulder. Dettes.					
Muntt. patisi sarakk. 18—21 maahintu rekennuset. Övriga utom i kol. 18—21 uppteagna byggnader. <i>Bâtimens excepté ceux qui sont mentionnés dans les col. 18—21.</i>	Maloitius- y. m. sohlhasastakuset. Inkvertering och annan militärtunga. <i>Logement des troupes et autres charges militaires.</i>	Snojeluskantamentet. Utgifter för skyddskåren. <i>Dépenses pour garde civique.</i>	Muntt. ylesiet raastakuset. Övriga allmänna besvär. <i>Autres dépenses publiques.</i>	Korot ja provslouint. Rantoor och provisioner. <i>Intérêts et provisions.</i>	Iyhennyksuet. Avbetalingar. <i>Acomptes des dettes.</i>	Muntt. meenot. Övriga utgifter. <i>Autres dépenses.</i>	Yhteensä. Summa. <i>Total.</i>	Städer. Villes.	
									1,450,739
48,209	1,200	--	4,091	30,557	128,188	5,512	901,427	Lovisa	
13,653	130	--	3,641	16,168	47,580	54,241	1,239,331	Borgå	
33,143	16,821	--	4,646	273,930	37,841	24,382	932,953	Ekenäs	
8,353	30,966	--	400	16,343	110,417	23,711	684,342	Hangö	
129,808	191,760	--	29,024	265,555	1,134,578	249,064	10,081,222	Åbo	
25,612	319,247	--	33,918	288,000	129,190	555,305	3,370,985	Björneborg	
31,088	--	--	76,288	14,475	93,035	225,005	1,711,099	Raumo	
8,103	34,391	--	3,010	423,257	23,514	42,475	885,039	Nystad	
--	4,778	--	640	46,935	3,720	26,617	170,178	Nädendal	
2,979	38,870	--	500	1,450	12,955	21,938	167,701	Mariehamn	
8,308	20,141	--	1,300	459,143	85,640	35,198	1,908,575	Tavastehus	
95,806	313,581	--	13,824	606,868	120,542	40,485	10,550,067	Tammertors	
5,259	9,549	--	13,824	606,868	120,542	25,871	1,506,247	Lahti	
188,208	1,075,924	--	29,160	261,960	647,118	924,831	8,424,947	Viborg	
--	--	--	6,837	169,497	49,253	154,049	1,097,906	Sordavala	
--	1,127	--	7,045	1,047	17,935	48,032	381,339	Kotka	
18,424	69,970	--	4,917	9,154	51,463	40,245	664,061	Villmanstrand	
4,901	89,747	--	1,175	18,572	57,129	22,219	625,649	Fredrikshamn	
8,886	294,034	--	540	38,125	362,571	285,076	2,854,103	Kotka	
23,244	53,903	--	5,417	242,849	33,492	68,108	972,783	S:t Michel	
84,858	--	--	1,984	630	11,090	12,256	209,840	Heinola	
10,925	82,253	--	2,104	31,255	45,074	232,477	792,379	Nyslott	
68,886	64,578	--	27,760	140,837	110,335	66,558	2,079,539	Kuopio	
58,442	44,750	15,000	8,850	241,342	14,252	66,872	828,294	Joensuu	
17,484	70	--	1,000	217,966	40,514	17,462	813,695	Isalmi	
25,766	545,191	--	1,950	165,059	258,998	299,846	2,819,110	Vasa	
--	65,341	--	843	321,646	32,885	1,657	543,675	Kaskö	
6,592	55,531	--	3,222	10,005	55,204	18,442	668,389	Kristinestad	
6,970	58,298	--	3,424	164,748	5,530	2,328	307,196	Nykarleby	
104,478	70,940	--	2,761	20,411	75,906	53,022	1,798,379	Jakobstad	
72,592	123,494	--	2,033	184,313	36,044	85,191	944,979	Gamlakarleby	
29,884	34,802	--	5,085	5,468	46,667	194,274	966,631	Jyväskylä	
40,058	87,401	--	19,788	48,900	599,816	60,334	2,287,192	Uleåborg	
--	14,939	--	2,087	228,865	25,642	114,002	544,526	Brahestad	
--	42,303	--	475	124,752	28,455	6,952	623,366	Kemi	
6,677	112,990	--	1,470	--	3,617	62,600	516,295	Torneå	
3,061	4,414	--	12,534	5,790	33,546	73,846	711,142	Kajana	
2,641,396	4,122,365	15,000	328,384	5,823,175	9,753,440	8,764,715	105,250,903	Summa	

I b. Kaupunkien menot v. 1918. —

Dépenses des

1 Kaupungit. Villes.	2 Kaupungin yleiset hallinto- ja oikeusvirastot, Stadens allmänna administrativa och judiciella verk. Institutions municipales administratives et judiciaires.	3 Poliisilaitos. Polisväsen. Police municipale.	4 Varsinaisen kunnallishallinto. Egendlig kommunalförvaltning. Administration communale proprement dite.	5 6 7 Sivistystoimi. Bildningsverksamhet. Institutions civildes.		
				Kansakoulu. Folkskolor. Écoles primaires.	Muu koulu. Öfriga skolor. Autres écoles.	Muu sivistystoimi. Muun bildningsverksamhet. Institutions de culture générale (bibliothèques, musées, théâtres, orchestres).
Helsinki	583,696	277,123	1,845,548	2,308,323	1,709,822	585,661
Loviisa	30,519	40,495	53,048	80,084	18,428	6,624
Porvoo	34,916	29,444	58,166	123,264	39,574	12,475
Tammisaari	19,853	13,688	22,794	43,885	82,689	400
Hanko	37,949	23,665	50,790	102,305	106,653	1,000
Turku	367,756	531,160	522,578	1,489,447	238,654	299,352
Pori	94,252	75,889	172,266	297,257	113,653	32,936
Rauma	60,154	65,344	107,111	138,707	127,746	13,050
Uusikaupunki	24,077	17,970	18,079	92,108	62,069	2,000
Naantali	12,738	4,875	13,362	24,345	1,000	915
Maarianhamina	9,645	4,857	9,599	^{*)} 17,937	—	—
Hämeenlinna	55,959	38,942	71,957	132,745	15,751	17,399
Tampere	325,969	128,936	588,572	1,123,559	255,460	22,284
Lahti	57,897	66,462	83,226	174,830	48,670	14,429
Viipuri	200,613	178,372	317,685	381,341	116,108	58,795
Sortavala	20,033	38,450	73,088	39,720	1,039	5,773
Käkisalmi	10,529	19,975	20,843	33,437	49,112	1,170
Lappeenranta	21,868	16,653	55,092	56,913	84,435	5,210
Hamina	27,491	19,301	32,850	57,536	111	4,685
Kotka	77,363	70,258	133,575	274,371	123,100	13,617
Mikkeli	30,520	34,742	50,960	86,998	6,129	2,645
Heinola	19,457	11,179	19,896	4,637	3,000	4,000
Savonlinna	21,577	55,291	55,998	80,540	9,238	15,315
Kuopio	50,748	54,340	135,118	274,593	116,808	43,658
Joensuu	30,821	21,000	49,237	87,308	781	4,600
Iisalmi	18,739	58,802	34,096	100,138	60,940	5,566
Vaasa	88,050	65,192	193,570	371,865	82,125	—
Kaskinen	8,979	5,335	19,611	22,747	856	552
Kristiinankaupunki	25,355	18,435	36,401	60,057	68,446	1,168
Uusikaarlepyy	9,420	5,283	6,770	890	1,345	—
Pietarsaari	56,037	87,413	108,727	233,372	147,707	15,222
Kokkola	16,268	37,691	23,423	118,931	3,139	5,267
Jyväskylä	29,594	22,968	52,755	104,874	49,829	18,639
Oulu	76,992	62,006	121,063	445,438	153,634	4,150
Raahe	17,904	^{*)} 23,859	30,832	23,990	5,370	1,650
Kemi	25,141	12,123	28,742	64,196	88,594	2,720
Tornio	19,035	26,883	46,036	47,244	11,975	2,360
Kajaani	14,814	7,626	139,863	67,486	96,006	7,700
Yhteensä — Total	2,632,728	2,272,027	5,403,327	9,187,418	4,099,996	1,232,987

Städernas utgifter år 1918.

villes en 1918.

8	9	10	11	12	13	14	15
Terveyden ja sairashoito. Hälsa- och sjukvård. Service sanitaire et hospitalaire.	Köyhäinohje. Fattigvård. Assistance publique.	Palatios. Brandverk. Service des pompiers.	Kadut, torit, tiet ja sillat. Gator, torg, vägar och broar. Rues, places publiques, chaussées et ponts.	Satamat. Hamnar. Ports.	Vienärilaitos. Arloppverk. Service des égouts.	Puistot. Parker. Parcs.	Städer. Villes.
7,120,398	5,387,218	843,968	7,363,126	2,872,343	499,905	643,415	Helsingfors
17,260	106,389	13,927	122,966	15,050	—	27,198	Lovisa
82,194	122,061	17,466	32,285	3,225	2,338	7,831	Borgå
70,532	45,178	11,572	85,593	53,672	10,322	8,035	Ekenäs
58,769	111,672	19,284	46,617	401	178,637	3,090	Hangö
1,326,070	2,057,834	491,714	1,552,331	1,596,668	24,423	95,600	Åbo
206,692	420,051	35,100	86,832	198,600	2,619	54,834	Björneborg
75,951	123,180	25,804	139,000	322,077	—	13,258	Raumo
31,015	94,303	14,780	15,856	47,609	3,938	1,796	Nystad
2,590	13,348	3,547	15,795	774	—	5,225	Nädendal
8,686	9,332	14,760	7,149	3,079	—	—	Mariehamn
126,620	89,128	61,503	22,727	927	2,182	18,986	Tavastehus
1,783,661	1,673,795	240,437	630,986	411,416	7,547	94,460	Tammerfors
256,805	79,831	42,719	89,955	—	—	155,303	Lahti
767,919	709,165	353,155	757,653	233,482	44,906	82,316	Viborg
96,839	46,135	6,120	125,363	51,004	1,070	9,265	Sordavala
65,908	25,360	8,286	19,564	27,920	1,557	2,770	Kexholm
74,432	47,833	11,732	1,803	—	715	3,990	Villmanstrand
43,599	118,925	34,340	17,395	181,221	—	1,465	Fredrikshamn
213,310	815,740	89,384	827,794	506,984	14,993	19,988	Kotka
43,955	98,694	39,585	27,572	4,940	1,930	5,091	S:t Michel
31,253	15,574	6,949	8,188	—	507	471	Heinola
80,795	76,158	17,103	28,858	7,638	3,158	4,139	Nyslott
198,813	237,203	49,325	143,837	42,219	35,362	17,920	Kuopio
30,850	70,671	14,146	38,500	4,345	30,630	4,868	Joensuu
15,613	95,330	11,188	53,940	—	—	429	Iisalmi
379,492	376,769	138,673	132,484	25,678	—	30,084	Vasa
6,887	10,860	3,482	16,867	13,440	—	—	Kaskö
54,000	105,417	4,975	36,397	24,741	—	—	Kristinestad
17,355	19,653	3,355	3,350	705	218	448	Nykarleby
446,108	228,303	80,588	112,074	116,224	20,248	55,617	Jakobstad
15,928	107,825	11,270	56,097	22,285	2,635	4,003	Gamlakarleby
22,806	121,598	13,210	59,631	10,986	5,935	10,076	Jyväskylä
322,821	445,990	31,764	347,197	153,557	6,858	57,898	Uleåborg
41,400	33,711	—	42,232	—	—	953	Brahestad
15,155	151,913	5,044	14,070	53,176	—	696	Kemi
26,356	55,552	7,123	37,898	45,416	8,000	4,000	Torneå
25,025	58,447	5,543	40,506	48,730	—	2,084	Kajana
14,203,862	14,406,146	2,782,921	13,160,488	7,100,532	910,633	1,447,602	Summa

(Jatkoa) I b. Kaupunkien menot v. 1918.—

(Suite) Dépenses des

1 Kaupungit. Villes.	16 Maailmat ja tilukset. Hemman och jordägenheter. Proprietés rurales.	17 Puhkemaapiltoalotus. Rehjalinningsverk. Service des balayeurs.	18 Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				21 Muut liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	22 Ehkärväestämändely. Livsmedelstransonering. Replenition des vivres.
			18 Vestilohkot. Vattenledningsverk. Service des eaux.	19 Sähkö- ja kaasulaitos. Elektricitets- och gasverk. Usines d'électricité et à gaz.	20 Vuokratte annetut rakennukset. Ejnot hyra upplåtna byggnader. Locations des bâtimens.	20 Sähkö- ja kaasulaitos. Elektricitets- och gasverk. Usines d'électricité et à gaz.		
Helsinki	¹⁹⁾ 10,215,508	2,974,683	2,205,730	²⁰⁾ 9,867,051	103,470	—	273,100	
Loviisa	270,990	4,592	—	—	9,664	—	—	
Porvoo	41,875	15,661	39,399	188,142	7,910	—	317,831	
Tammisaari	60,143	16,487	—	173,116	2,855	—	32,263	
Hanko	4,755	9,823	64,892	131,088	—	—	—	
Turku	50,375	223,464	309,898	¹⁹⁾ 622,023	130,921	²¹⁾ 888,774	2,031,019	
Pori	119,649	37,815	—	181,786	—	—	81,398	
Rauma	79,967	8,000	—	96,342	—	¹⁹⁾ 552,624	10,868	
Uusikaupunki	8,689	3,839	—	81,555	—	—	98,114	
Naantali	4,218	—	—	15,434	1,940	13,739	7,623	
Maarianhamina	9,782	—	—	136,100	—	—	—	
Hämeenlinna	221,608	18,323	49,314	397,814	103,499	20,532	—	
Tampere	657,105	352,559	290,671	3,002,889	245,274	²¹⁾ 2,301,290	627,157	
Lahti	12,276	41,138	119,538	457,224	64,728	160,788	55,623	
Viipuri	334,232	187,488	308,117	—	—	90,716	253,639	
Sortavala	130,471	18,661	6,535	—	51,844	—	—	
Käkisalmi	137,658	6,095	—	—	16,666	132,763	18,494	
Lappeenranta	82,296	6,797	—	141,021	—	—	—	
Hamina	12,161	2,750	—	173,272	—	—	28,943	
Kotka	179,629	—	¹⁹⁾ 27,693	—	290,887	10,292	—	
Mikkeli	²¹⁾ 268,866	9,336	20,913	247,952	6,408	202,702	5,399	
Heinola	1,604	—	—	—	1,637	39,723	20,619	
Savonlinna	21,707	8,331	—	193,496	11,327	28,131	—	
Kuopio	428,388	57,872	55,433	57,141	58,546	27,142	—	
Joensuu	55,364	4,873	—	156,325	11,034	—	—	
Iisalmi	24,565	4,279	—	82,987	8,698	189,638	—	
Vaasa	241,668	52,425	108,051	—	49,482	692,620	—	
Kaskinen	15,871	350	—	36,278	—	—	—	
Kristiinankaupunki	241,350	2,000	—	—	—	²¹⁾ 170,000	—	
Uusikaarlepyy	29,857	427	—	68,289	3	9,100	—	
Pietarsaari	109,939	14,833	35,218	455,439	41,357	101,588	—	
Kokkola	109,104	2,876	13,198	108,577	237	—	18,638	
Jyväskylä	52,764	1,200	127,464	264,697	59,321	—	—	
Oulu	84,247	10,489	27,535	288,604	23,474	—	—	
Raahel	48,228	4,438	—	109,489	—	12,392	—	
Kemi	13,077	251	—	—	—	—	—	
Tornio	58,063	350	—	39,751	—	—	28,494	
Kajaani	388,638	—	—	232,684	8,811	87,501	15,146	
Yhteensä — Total	14,826,687	4,102,505	3,809,599	18,006,566	1,309,993	5,732,055	3,924,368	

Städernas utgifter år 1918. (Forts.)

villes en 1918.

23	24	25	26	27		28	29	30	15
				Velat. — Skulder. Dettes.					
Munt, palst sarekr. 18—21 manntut Övriga utom i kol. 18—21 uppteagna byggnader. Bâtiments excepté ceux qui sont mention- nés dans les col. 18—21.	Majjohus- y. m. sötläsningskost. Inkvartering och annan militärtaunga. Logement des troupes et autres charges militaires.	Sjuvårdskostnaden. Utgifter för skyddsakren. Dépenses pour garde civique.	Munt yläslet rashtkost. Övriga allmänna besvär. Autres dépenses publiques.	Lånhygienkost. A vöckelningar. Acomptes des dettes.	Korot ja provisioint. Rantor och provisioner. Indebts et provisions.	Munt meno. Övriga utgifter. Autres dépenses.	Xrteens. Summa. Total.	Städer. Villes.	
1,029,636	24,402	—	3,855	1,787,955	7,970,603	11,709,724	80,206,263	Helsingfors	
70,265	25,450	—	9,618	81,642	244,984	18,420	1,267,613	Lovisa	
8,633	—	—	4,849	17,467	56,284	148,332	1,411,622	Borgå	
23,848	102,090	133,358	5,698	174,521	63,131	98,431	1,354,154	Ekenäs	
14,329	54,950	14,000	400	16,622	142,953	72,074	1,266,718	Hangö	
229,430	123,884	409,329	588,492	413,516	1,559,103	1,147,831	19,321,646	Åbo	
161,483	412,362	200,000	81,482	114,499	352,388	874,215	4,408,058	Björneborg	
31,134	—	250,000	9,436	324,642	131,431	441,485	3,147,311	Raumo	
4,450	10,186	100,208	103,560	4,682	40,686	252,501	1,134,070	Nystad	
1,800	4,076	—	3,040	1,900	1,768	59,273	213,325	Närendal	
7,277	22,247	—	500	88,305	14,817	43,221	407,293	Mariehamn	
8,474	927	—	3,167	2,034	104,289	143,454	1,728,261	Tavastehus	
101,061	525,437	600,000	261,400	214,957	1,110,657	786,949	18,364,488	Tammerfors	
136,267	112,815	—	5,000	197,627	153,555	29,514	2,616,220	Lahti	
371,646	973,482	500,000	35,008	3,026,283	791,544	1,582,185	12,655,850	Viborg	
—	400	—	8,215	1,126,747	63,780	209,679	2,130,231	Sordavala	
—	41,574	50,304	5,921	4,855	58,661	141,979	901,401	Kexholm	
6,754	22,602	23,804	246	65,312	79,354	264,979	1,073,841	Villmanstrand	
7,980	122,810	40,000	2,300	757,405	75,168	68,990	1,830,698	Fredrikshamn	
125,598	192,272	225,000	2,300	431,796	533,155	354,665	5,553,764	Kotka	
23,015	34,496	125,000	7,832	837,896	55,457	69,008	2,348,041	St Michel	
4,916	490	5,282	6,549	1,347	15,411	4,170	226,859	Heinola	
11,138	62,242	80,000	4,049	4,258	46,064	183,298	1,109,849	Nyslott	
117,564	29,547	—	715,185	17,040	137,619	1,053,844	4,155,265	Kuopio	
45,954	98,348	33,408	10,624	1,039,367	84,538	144,412	2,072,004	Joensuu	
227	3,330	100,000	1,583	164,690	59,518	15,198	1,109,494	Iisalmi	
75,235	51,694	28,615	20,849	183,743	401,568	639,882	4,429,814	Vasa	
10,234	30,606	4,806	1,150	147,412	39,344	26,408	422,075	Kaskö	
11,568	53,583	1,300	6,222	107,706	89,885	50,051	1,169,057	Kristinestad	
6,446	26,157	—	3,217	5,614	3,791	3,733	225,426	Nykarleby	
61,975	84,548	25,000	2,201	270,485	112,047	229,909	3,252,179	Jakobstad	
6,582	116,589	—	8,033	4,611	57,042	238,020	1,108,269	Gamlakarleby	
246,539	23,887	152,691	12,200	269,116	95,961	590,959	2,419,700	Jyväskylä	
218,970	100,739	3,942	13,745	134,063	156,762	224,697	3,516,635	Uleåborg	
—	9,748	23,097	3,087	455,381	52,093	90,612	1,030,466	Brahestad	
—	20,550	29,478	1,189	5,076	20,805	124,074	676,070	Kemi	
15,996	125,916	50,000	3,622	—	20,113	59,525	739,708	Torneå	
12,165	109,725	—	17,211	5,096	54,185	35,460	1,480,452	Kajana	
3,208,589	3,754,161	3,208,622	1,973,035	12,505,668	15,050,514	22,231,161	192,484,190	Summa	

I c. Kaupunkien menot v. 1919. —

Dépenses des

1 Kaupungit. Villes.	2 Kaupungin yleiset hallinto- ja oikeusvirastot. Stadens allmänna administrativa och judiciella verk. Institutions municipales administratives et judiciaires.	3 Polisvirasto. Polisväsen. Police municipale.	4 Varsinainen kunnallishallinto. Egendlig kommunalförvaltning. Administration communale proprement dite.	5 6 7 Sivistystoimi. Bildningsverksamhet. Institutions civilisatrices.		
				Kansakoulu. Folkskolor. Écoles primaires.	Muut koulu. Övriga skolor. Autres écoles.	Muu sivistystoimi. Mun bildningsverksamhet. Institutions de culture générale (bibliothèques, musées, théâtres, orchestres).
Helsinki	804,052	432,880	2,970,124	4,251,219	2,498,829	866,074
Loviisa	40,585	14,613	83,204	104,753	9,218	14,650
Porvoo	59,043	50,437	82,348	196,478	50,000	18,505
Tammisaari	31,671	18,322	44,864	74,425	144,785	733
Hanko	53,091	32,440	81,996	168,203	122,871	3,000
Turku	623,909	1,049,461	929,688	2,756,387	374,853	420,949
Pori	204,247	300,797	345,222	754,709	175,750	78,153
Rauma	84,565	119,413	148,686	187,385	156,901	22,868
Uusikaupunki	45,070	26,262	49,097	148,452	121,437	9,125
Naantali	17,818	7,738	18,599	39,035	900	1,800
Maarianhamina	20,080	13,318	24,734	^{*)} 31,205	—	—
Hämeenlinna	76,522	157,289	123,203	171,401	17,850	24,913
Tampere	421,555	942,369	807,027	1,602,559	433,669	43,578
Lahti	77,487	113,625	143,938	277,590	53,592	28,304
Viipuri	270,788	179,683	491,370	484,167	231,367	49,552
Sortavala	18,057	38,762	57,300	66,689	10,050	6,080
Käkisalmi	16,904	14,380	37,682	62,749	95,415	1,970
Lappeenranta	28,125	41,991	97,988	103,405	167,160	7,700
Hamina	37,406	5,725	46,934	79,068	—	4,888
Kotka	95,716	353,975	202,009	390,091	136,460	16,018
Mikkeli	40,585	68,712	76,316	119,299	9,408	5,465
Heinola	22,512	20,206	29,357	5,989	4,000	4,000
Savonlinna	22,899	61,048	59,548	134,279	19,807	12,658
Kuopio	51,960	220,335	154,841	524,870	145,652	553,200
Joensuu	68,090	81,792	93,871	142,100	20,093	4,600
Isalmi	43,868	68,028	76,784	153,693	81,822	5,301
Vaasa	114,190	90,280	273,234	574,583	192,180	34,497
Kaskinen	16,798	12,604	26,094	41,773	1,466	415
Kristiinankaupunki	41,704	25,036	61,185	94,597	126,999	1,347
Uusikaarlepyy	17,577	10,072	11,185	1,740	5,360	—
Pietarsaari	76,197	146,932	146,497	436,760	256,535	30,921
Kokkola	37,382	32,207	53,883	188,445	4,533	9,082
Jyväskylä	55,049	32,103	99,729	159,023	60,478	20,930
Oulu	138,673	208,033	241,207	642,228	218,950	43,018
Raahe	27,983	^{*)} 50,557	42,366	37,830	6,800	1,775
Kemi	30,663	35,494	41,605	108,481	112,712	5,290
Tornio	20,852	44,336	40,259	55,784	19,438	1,588
Kajaani	23,452	27,667	89,496	117,091	120,110	8,873
Yhteensä — Total	3,882,125	5,148,922	8,403,470	15,488,535	6,207,450	2,361,820

Städernas utgifter år 1919.

villes en 1919.

8	9	10	11	12	13	14	15
Terveyden- ja sairaanhoito. Hälsö- och sjukvård. <i>Services sanitaire et hospitalaire.</i>	Kirjainhoito. Folkhögskolor. <i>Assistance publique.</i>	Palatatos. Brandverk. <i>Services des pompiers.</i>	Kadut, torit, tiät ja sillat. Gator, torer, vägar och broar. <i>Rues, places publiques, chaussées et ponts.</i>	Sekamät. Hamnar. <i>Ports.</i>	Vienäriläitos. Avloppsverk. <i>Services des égouts.</i>	Puisto- Parker. <i>Parks.</i>	Städer. Villes.
10,005,240	10,001,558	950,604	3,994,457	2,346,003	512,067	606,630	Helsingfors
32,839	163,914	34,510	94,931	9,080	—	5,160	Lovisa
135,200	191,156	20,297	38,898	7,191	1,398	13,138	Borgå
120,895	74,746	14,740	109,069	9,407	4,071	9,795	Ekenäs
106,002	98,012	29,029	13,286	1,397	59,360	9,897	Hangö
1,936,685	3,063,697	643,534	655,017	770,252	64,186	129,139	Åbo
293,039	1,129,866	44,986	76,863	542,189	—	46,601	Björneborg
94,319	278,138	41,563	138,897	661,294	—	15,494	Raumo
37,889	167,556	27,823	38,838	79,501	4,685	2,540	Nystad
2,976	23,577	3,779	17,633	500	—	6,954	Nädendal
13,945	18,347	16,373	8,682	19,356	—	—	Mariehamn
182,420	127,947	87,355	35,058	49,962	—	25,811	Tavastehus
2,369,872	2,329,274	311,645	511,721	359,771	43,828	170,980	Tammerfors
509,642	165,476	74,377	175,305	—	—	198,898	Lahti
1,137,571	1,131,744	512,826	527,051	1,208,150	68,980	131,709	Viborg
110,573	65,741	11,240	81,774	11,271	790	20,808	Sordavala
92,564	44,840	11,555	17,007	10,802	1,698	1,835	Kexholm
83,935	100,620	17,181	2,535	6,974	622	7,526	Villmanstrand
81,757	159,164	37,893	29,431	71,572	—	3,188	Fredrikshamn
312,514	1,017,861	118,779	218,633	691,226	13,392	63,633	Kotka
68,041	131,955	54,071	30,835	2,473	4,053	6,712	S:t Michel
41,104	64,720	8,070	9,087	—	—	4,047	Heinola
88,503	114,044	17,544	30,742	2,632	3,089	17,037	Nyslott
172,611	370,994	63,270	191,874	66,626	21,028	18,574	Kuopio
49,515	147,993	16,911	20,591	4,006	6,868	22,264	Joensuu
32,114	116,338	17,049	46,964	39,874	—	263	Isalmi
498,687	439,923	181,612	152,793	70,379	—	44,427	Vasa
7,315	16,119	5,962	20,066	24,053	—	—	Kaskö
102,382	153,381	24,932	30,178	27,609	—	—	Kristinestad
14,120	37,825	7,159	8,077	614	448	641	Nykarleby
626,727	272,681	98,434	109,495	94,594	35,006	27,362	Jakobstad
36,246	169,389	34,352	77,507	58,265	17,490	6,265	Gamlakarleby
34,317	266,646	25,486	78,207	29,909	6,103	19,369	Jyväskylä
572,279	812,484	79,864	257,581	375,000	14,785	143,463	Uleåborg
73,850	78,173	—	58,030	—	—	1,719	Brahestad
26,354	184,714	5,425	16,248	22,051	—	9,705	Kemi
30,179	94,298	9,210	40,031	32,237	8,000	993	Torneå
56,436	126,470	9,930	160,961	146	—	2,397	Kajana
20,190,657	23,951,381	3,669,370	8,124,353	7,706,366	891,947	1,794,974	Summa

(Jatkoa) I c. Kaupunkien menot v. 1919.—

(Suite) Dépenses des

1 Kaupungit. Villes.	16 Maatlat ja tilukset. Hemman och jordlåggheter. Propriétés rurales.	17 Puhkaanapilatoos. Renhallingsverk. Service du balayage.	18 Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				21 Muut liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	22 Eihitarvesämistö. Livsmedelsansönering. Réglementation des vivres.
			Vesijohtolaitos. Vattenledningsverk. Service des eaux.	Sähkö- ja kaasulaitos. Elektricitets- och gasverk. Usines d'électricité et à gaz.	Vookralle annetut trankunnukset. Einoit lyrya upplåtna byggnader. Location des bâtimens.	Yhteensä — Total		
Helsinki	*) 1,609,784	4,582,044	2,789,484	*) 18,548,985	24,122	—	658,697	
Loviisa	238,151	5,798	—	*) 135,262	16,191	2,000	—	
Porvoo	43,566	25,740	54,941	340,231	766	—	—	
Tammisaari	79,003	25,100	—	182,507	13,394	295	—	
Hanko	7,681	17,078	85,721	717,614	—	68,415	—	
Turku	72,080	281,983	476,944	*) 5,268,372	15,465	*) 1,845,322	146,414	
Pori	124,918	39,642	—	1,054,627	11,951	—	—	
Rauma	139,020	19,300	—	275,542	—	*) 1,123,587	—	
Uusikaupunki	11,082	6,757	—	206,775	—	—	—	
Naantali	2,830	—	—	23,614	4,000	27,822	—	
Maarianhamina	14,954	—	—	244,466	—	—	—	
Hämeenlinna	246,122	36,097	71,171	329,113	27,983	28,810	—	
Tampere	635,421	403,680	1,036,005	2,980,163	1,953,242	*) 2,888,473	—	
Lahti	232,264	54,215	307,081	728,855	53,571	394,957	—	
Viipuri	*) 1,373,399	246,971	479,579	—	—	202,103	—	
Sortavala	228,585	25,440	5,817	—	146,727	—	—	
Käkisalmi	64,548	6,388	—	105,040	36,465	143,064	—	
Lappeenranta	126,740	12,977	—	258,920	3,351	—	—	
Hamina	72,288	2,954	—	256,750	—	—	—	
Kotka	1,203	—	*) 729,349	—	164,647	—	—	
Mikkeli	*) 363,114	14,058	35,088	300,703	8,882	320,640	—	
Heinola	—	—	—	—	2,215	69,897	—	
Savonlinna	17,251	10,383	—	260,067	9,298	44,728	—	
Kuopio	269,129	88,630	39,052	64,106	86,955	31,304	14,089	
Joensuu	123,905	4,941	—	104,529	112,109	*) 817,279	—	
Iisalmi	59,306	6,199	—	242,564	130,445	151,504	—	
Vaasa	202,917	89,449	280,571	—	20,463	212,441	—	
Kaskinen	31,342	1,083	—	30,235	—	—	—	
Kristiinankaupunki	224,658	3,000	—	—	—	—	—	
Uusikaarlepyy	38,599	308	—	34,641	1,944	11,145	—	
Pietarsaari	133,082	31,024	—	562,260	77,900	82,737	—	
Kokkola	225,832	8,100	31,367	228,027	2,356	—	—	
Jyväskylä	76,608	1,990	290,618	388,450	183,550	—	—	
Oulu	101,508	22,585	46,808	491,828	75,030	240,000	—	
Raahe	34,305	6,962	—	10,763	—	31,615	—	
Kemi	20,348	—	—	—	—	—	—	
Tornio	7,573	1,960	—	120,775	—	—	—	
Kajaani	125,663	—	—	297,997	32,714	116,000	—	
Yhteensä — Total	7,378,779	6,082,836	6,759,596	84,793,781	3,215,736	8,854,138	819,200	

Städernas utgifter år 1919. (Forts.)

villes en 1919.

23	24	25	26	27		28	29	30	15
				Velat. — Skulder. Dettes.					
Munt, patiskarek. 18—21 måninfut Övriga utom i kol. 18—21 upplagda Byggnader. Bâtiments excepté ceux qui sont mention- nés dans les col. 18—21.	Majotius- v. m. soldatsutskick. Inkvartering och annan militärföring. Logement des troupes et autres charges militaires.	Snolehsnkuntamenot. Utgifter för skyddskaren. Depenses pour garde civique.	Munt vlyeslet rasitkheit. Övriga allmänna besvär. Autres depenses publiques.	Korot ja provisionit. Rantor och provisioner. Intérêts et provisions.	Iyhennyksot. A vebeltingar. Acomptes des dettes.	Munt menot. Övriga utgifter. Autres depenses.	Mittensit. Summa. Total.	Städer. Villes.	
									1,219,778
58,901	10,746	75,000	5,844	246,144	385,850	14,966	1,802,310	Lovisa	
13,405	365	11,375	9,207	56,931	82,514	134,133	1,637,263	Borgå	
50,637	2,914	60,000	6,043	763,168	85,618	103,405	2,029,607	Ekenäs	
18,088	6,337	30,000	700	22,206	173,634	133,982	2,060,040	Hangö	
378,175	8,695	432,704	42,493	4,282,129	1,681,613	987,192	29,342,338	Åbo	
169,722	75,662	440,650	71,071	136,106	528,913	342,091	6,987,775	Björneborg	
82,903	521	—	9,184	536,085	151,070	487,692	4,774,427	Raumo	
44,350	4,044	55,107	2,160	608,174	83,645	51,611	1,831,980	Nystad	
4,937	484	2,000	43,500	1,900	3,624	9,650	265,670	Nådendal	
18,205	10,534	—	500	89,341	23,029	21,443	588,512	Mariehamn	
59,234	1,257	150,000	33,000	553,309	154,398	147,858	2,918,083	Tavastehus	
1,580,989	396,239	—	4,240	988,395	2,406,890	**1,575,934	27,197,569	Tammerfors	
215,927	56,249	75,000	70,465	143,326	241,604	169,021	4,560,769	Lahti	
412,443	229,607	685,729	53,512	3,800,500	1,264,851	**3,392,808	18,566,460	Viborg	
—	26,590	100,000	3,600	40,426	81,120	223,720	1,381,160	Sordavala	
—	27,329	—	1,805	310,425	83,113	158,553	1,346,131	Kexholm	
20,801	10,803	66,086	849	26,374	101,427	165,318	1,459,408	Villmanstrand	
13,400	223	33,000	300	68,055	103,640	37,183	1,144,819	Fredrikshamn	
26,364	12,826	150,000	2,700	206,805	1,011,487	468,819	6,404,507	Kotka	
127,941	36,093	—	16,200	1,245,664	102,118	146,152	3,334,578	St Michel	
3,642	2,000	11,320	6,000	1,423	19,621	4,613	333,823	Heinola	
38,905	7,605	25,000	6,827	6,468	54,101	**288,116	1,352,579	Nyslott	
319,882	20,602	—	31,918	233,154	260,894	**241,547	4,257,097	Kuopio	
84,354	36,439	10,000	12,760	5,694	134,354	**246,545	2,371,603	Joensuu	
4,320	8,816	—	2,000	60,071	88,968	33,263	1,469,554	Iisalmi	
165,275	143,011	244	6,975	900,919	467,946	**787,013	5,944,009	Vasa	
25,636	902	—	6,008	179,150	48,784	27,654	523,459	Kaskö	
15,666	10,592	21,645	5,214	112,600	85,104	175,033	1,342,862	Kristinestad	
7,961	1,757	20,000	4,449	18,606	10,143	6,999	271,370	Nykarleby	
62,774	5,468	12,565	6,203	58,356	151,750	**409,944	3,952,204	Jakobstad	
35,150	14,008	—	8,033	5,468	77,290	35,214	1,395,891	Gamlakarleby	
107,731	6,542	117,728	15,957	19,956	130,481	**431,216	2,658,176	Jyväskylä	
259,154	56,414	530,808	17,657	50,700	242,650	34,527	5,917,234	Uleåborg	
—	—	7,554	3,107	1,287,823	82,515	72,346	1,916,073	Brahestad	
—	1,041	—	1,900	5,303	39,812	42,825	709,971	Kemi	
20,889	13,220	50,000	10,430	442,020	48,246	58,725	1,171,043	Torneå	
715,961	21,906	50,000	34,790	99,699	111,301	100,026	2,449,086	Kajana	
6,383,500	1,338,584	3,423,515	563,356	33,586,369	32,363,524	23,965,012	277,349,296	Summa	

II a. Kaupunkien tulot v. 1917. —

Revenus des

1	2	3	4	5	6	7
Kaupungit. Villes.	Tuloverot. Inkomstskatt. Impôts sur le revenu.	Ienkliverot. Personella skatter. Taxes personnelles.	Pennkijohismaksut. Bohyppteckningsavgifter. Impôts sur l'inheritance de successions.	Muut verot. Övriga skatter. Autres impôts.	Tuulhaki- ja liikennemaksut. Tollag och trafikkavgifter. Taxes d'importation et de trafic.	Satamamaksut. Hamnavgifter. Droits de port.
Helsinki	12,686,781	79,831	33,776	230,176	508,964	62,379
Loviisa	122,800	1,234	7	4,039	23,782	9,071
Porvoo	222,976	5,085	1,629	7,739	4,986	4,219
Tammisaari	192,946	764	327	4,768	254	429
Hanko	269,670	4,173	1,006	4,966	204	1,585
Turku	3,652,142	39,866	6,022	164,940	146,633	30,321
Pori	884,598	6,212	3,967	10,666	79,265	20,508
Rauma	*) 352,234	—	511	2,961	23,812	14,956
Uusikaupunki	*) 188,800	—	—	2,013	*) —	5,802
Naantali	30,114	577	318	1,188	—	—
Maarianhamina	*) 113,813	—	—	—	94	*) 2,488
Hämeenlinna	269,925	3,482	1,044	13,027	4,158	1,291
Tampere	3,988,941	16,480	2,487	10,891	15,287	39,602
Lahti	340,713	3,957	295	16,822	—	—
Viipuri	3,189,455	31,767	6,334	99,645	143,537	28,367
Sortavala	189,283	—	—	4,800	—	47,653
Käkisalmi	52,714	670	326	2,221	—	4,443
Lappeenranta	169,821	3,382	429	3,413	—	23,593
Hamina	109,639	1,538	150	8,960	6,843	4,001
Kotka	689,562	—	—	104,600	74,644	—
Mikkeli	181,489	4,032	471	16,855	2,421	20,424
Heinola	26,698	652	—	1,663	—	3,619
Savonlinna	206,341	3,051	513	11,205	506	16,530
Kuopio	545,433	8,410	2,240	22,284	15,682	9,587
Joensuu	159,750	3,103	415	10,921	4,944	2,775
Iisalmi	119,938	1,876	—	12,931	150	4,052
Vaasa	1,809,160	7,014	8,400	26,286	148,403	18,651
Kaskinen	1,020	710	100	23,243	741	207
Kristiinankaupunki	60,421	2,292	309	2,704	336	398
Uusikaarlepyy	25,305	523	97	1,377	7	—
Pietarsaari	452,827	2,104	1,580	7,559	26,265	3,115
Kokkola	130,613	1,755	578	19,091	56,131	6,230
Jyväskylä	243,432	1,418	760	4,158	—	5,246
Oulu	886,569	9,908	5,728	92,336	83,738	10,869
Raahe	*) 75,267	—	893	99	398	252
Kemi	96,123	1,238	—	1,982	120,342	7,876
Tornio	110,822	553	—	4,189	84,853	853
Kajaani	111,937	1,393	267	7,259	—	9,222
Yhteensä — Total	32,960,072	249,050	80,979	963,477	1,577,430	420,614

Städernas inkomster år 1917.

villes en 1917.

8	9	10	11			12			13			14	15																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
			Tulot kaupunkien omista maanviljelyksistä. Inkomster från skidans jordbruk.	Revenus des propriétés rurales de la ville.	Tulot kaupungin omista maanviljelyksistä. Inkomster från skidans jordbruk.	Revenus des propriétés rurales de la ville.	Revenus des biens et des terres situés hors des limites de la ville.	Revenus des biens et des terres situés hors des limites de la ville.	Revenus des biens et des terres situés hors des limites de la ville.	Revenus des biens et des terres situés hors des limites de la ville.	Revenus des biens et des terres situés hors des limites de la ville.			Revenus des biens et des terres situés hors des limites de la ville.																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Muut liikkennettä sisältävät maksut. Övriga trafikavgifter. Autres droits de transport.	Korot. Råntor. Indrets.	Tontinluovutukset. Tomtölsen. Vente de terrains.	Maista ja vesistä saadut tulot. Inkomster av jord- och vattenområden. Revenus des propriétés foncières et des bassins.			Maista ja vesistä saadut tulot. Inkomster av jord- och vattenområden. Revenus des propriétés foncières et des bassins.			Maista ja vesistä saadut tulot. Inkomster av jord- och vattenområden. Revenus des propriétés foncières et des bassins.			Muut tulot. Övriga inkomster. Autres revenus.	Städer. Villes.																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
31,285	1,597,090	3,228,848	46,690	41,469	4,270	508,206	Helsingfors	4,388	25,555	—	3,911	Lovisa	—	44,910	18,510	—	5,340	Borgå	6,020	13,400	2,160	—	4,822	Ekenäs	—	2,823	—	—	18,711	55,285	27,737	Hangö	—	44,892	196,318	416,411	—	100,418	—	9,319	Åbo	372,769	39,639	13,541	—	14,709	77,123	132,272	Björneborg	67,497	2,062	—	—	52,249	72,021	2,664	Raumo	—	5,410	—	—	20,513	10,934	3,326	Nystad	—	1,588	70	65,196	—	3,529	22,980	2,474	Nädendal	—	6,938	—	—	1,761	6,775	3,641	Mariehamn	—	20,608	—	160,402	39,353	56,608	2,048	Tavastehus	2,800	678,691	—	209,658	180,487	—	17,004	Tammerfors	—	38,087	13,402	18,201	83,630	53,170	9,938	Lahti	26,419	78,601	38,263	101,867	65,915	180,584	76,845	Viborg	—	44,470	18,711	125,555	24,403	—	—	Sordavala	—	50	36,621	27,562	—	12,063	74,021	804	Kexholm	—	18,129	—	3,000	12,862	3,600	57,497	Villmanstrand	700	15,142	5,012	—	32,886	43,395	4,727	Fredrikshamn	—	18,047	—	—	—	146	—	Kotka	1,705	2,112	—	—	—	21,025	33,315	S:t Michel	—	11,912	—	811	12,867	20,942	2,000	Heinola	150	3,722	252,351	—	7,330	64,445	13,891	Nyslott	11,484	3,477	—	—	63,378	315,867	7,795	Kuopio	19,721	238	56,506	651	—	44,156	50,819	Joensuu	—	14,538	15,325	5,992	13,239	9,500	3,395	Iisalmi	—	12,298	—	—	42,702	19,943	38,423	Vasa	—	2,100	—	202	2,083	7,211	637	Kaskö	—	6,491	—	—	21,494	83,188	1,553	Kristinestad	—	1,706	401	—	6,123	55,944	692	Nykarleby	7,465	22,566	—	4,992	21,087	90,994	7,396	Jakobstad	26,453	1,750	43,668	—	7,544	110,822	2,526	Gamlakarleby	116	21,578	101,429	—	9,891	124,980	1,357	Jyväskylä	124,583	56,130	600	7,420	30,987	24,874	11,355	Uleåborg	—	—	—	—	—	29,494	3,839	Brahestad	30,507	1,058	40	—	45,387	1,950	5,597	Kemi	32,004	11,515	—	—	27,571	2,000	2,737	Torneå	—	9,121	10,000	—	1,306	119,856	64,404	Kajana	812,598	3,064,923	4,327,936	685,441	1,114,777	2,251,753	1,124,306	Summa

(Jatkoo.) II a. Kaupunkien tulot v. 1917. —

(Suite.) Revenus des

1 Kaupungit. Villes	16 17 18 19 Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				20 Ehntarvesäännöstely. Livsmedelsrationering. Réglementation des vivres.	21 Tulot terveyden- ja sairaushoitoa. Inkomster av hälsa- och sjukvård. Revenus du service sanitaire et des hôpitaux.
	Vestholtoalios. Vattenledningsverk. Service des eaux.	Sähkö- ja kaasuliikokset. Elektricitets- och gasverk. Usine à l'électricité et à gaz.	Vuokralle annettutrakennukset. Emot hyra upplåtna byggnader. Locations des bâtimens.	Minnit liikeyritykset. Andra affärsföretag. Autres entreprises.		
Helsinki	2,292,290	*)8,904,298	349,646	—	.	742,964
Loviisa	—	—	8,781	30,410	—	2,393
Porvoo	38,538	145,176	4,080	—	—	6,000
Tammisaari	—	123,522	12,082	—	40,568	8,949
Hanko	124,235	103,507	280	—	.	9,936
Turku	328,963	**)420,307	57,052	**)1,523,424	—	263,504
Pori	—	111,704	17,873	—	—	27,361
Rauma	—	57,965	—	**)609,005	.	1,124
Uusikaupunki	—	75,044	—	—	—	3,003
Naantali	—	9,254	12,156	10,086	.	—
Maarianhamina	—	—	—	—	—	55
Hämeenlinna	32,415	—	68,908	13,422	.	19,378
Tampere	164,690	1,108,472	89,212	**)795,725	—	241,647
Lahti	58,680	208,413	3,480	11,961	30,757	44,039
Viipuri	362,671	—	225,438	113,059	—	117,937
Sortavala	22,875	—	32,918	—	.	3,987
Käkisalmi	—	—	13,513	—	28,107	17,058
Lappeenranta	—	126,442	9,500	—	7,611	18,000
Hamina	—	125,856	—	—	17,575	9,567
Kotka	—	—	—	5,496	.	10,654
Mikkeli	16,764	111,441	7,434	219,771	33,342	1,462
Heinola	—	—	6,360	17,144	.	16,791
Savonlinna	—	92,388	32,086	19,566	.	12,905
Kuopio	56,245	222,076	113,401	42,125	14,906	21,447
Joensuu	—	24,788	6,015	—	—	44
Iisalmi	—	63,760	48,550	74,816	—	3,910
Vaasa	83,565	—	24,905	—	—	106,659
Kaskinen	—	18,361	—	—	.	28
Kristiinankaupunki	—	—	—	—	.	13,918
Uusikaarlepyy	—	—	2,675	234	2,187	3,132
Pietarsaari	—	190,442	103,356	86,193	7,845	157,317
Kokkola	—	95,947	5,600	—	865	7,030
Jyväskylän	104,868	194,832	—	—	—	418
Oulu	34,453	218,111	26,823	12,960	23,193	39,959
Raabe	—	—	—	9,164	.	—
Kemi	—	—	—	—	.	909
Tornio	—	53,305	25,000	—	—	2,500
Kajaani	—	164,886	3,789	13,170	.	—
Yhteensä — Total	3,721,252	12,970,297	1,310,913	3,608,058	206,956	1,935,985

Städernas inkomster år 1917. (Forts.)

villes en 1917.

22	23	24	25	26	27	15
Köyinhöjden. Inkomster av fattigvård. Revenus de l'assistance publique.	Valloeruvu. Statsbidrag. Subvention de l'Etat.	Sotlarasistuksen korvaus. Erstättning för militärtjänsta. Remboursement des dépenses militaires.	Lahnat. Lan. Emprunt.	Mant tulok. Övriga inkomster. Autres revenus.	Yhteensä. Summa. Total.	Städer. Villes.
333,521	147,612	204,309	32,450,000	772,502	65,256,907	Helsingfors
2,568	2,534	—	456,630	1,280	1,062,205	Lovisa
8,270	12,657	—	615,541	39,905	1,230,451	Borgå
3,426	33,449	9,329	320,000	14,222	924,532	Ekenäs
13,426	38,318	—	269,000	12,888	957,750	Hangö
53,646	193,626	13,709	4,054,654	227,779	11,943,996	Åbo
17,875	5,150	—	—	102,948	1,938,180	Björneborg
19,596	36,203	—	309,620	18,083	1,642,563	Raumo
10,339	30,518	3,487	510,102	97,794	967,085	Nystad
4,991	253	—	6,000	6,738	177,512	Nådendal
1,040	46	815	166,572	3,426	307,464	Mariehamn
11,661	7,249	19,048	1,160,000	72,530	1,976,557	Tavastehus
127,372	69,457	270,478	1,820,174	136,155	9,985,710	Tammerfors
9,016	29,686	—	566,636	94,497	1,635,380	Lahti
29,153	66,315	—	2,857,765	12,627	7,852,564	Viborg
5,961	930	—	655,287	33,970	1,210,303	Sordavala
921	40,303	—	353,963	32,113	697,473	Kexholm
1,355	45,141	—	220,914	34,913	759,602	Villmanstrand
14,620	1,055	—	289,645	2,938	694,249	Fredrikshamn
18,110	950	5,865	2,067,000	37,542	3,032,616	Kotka
2,594	3,698	11,665	288,980	75,246	1,056,246	S:t Michel
1,724	694	—	207,133	700	331,710	Heinola
12,260	4,430	278	160,000	—	913,948	Nyslott
64,985	49,622	5,474	1,208,948	11,388	2,816,254	Kuopio
—	652	4,210	500,000	54,795	944,503	Joensuu
1,798	15,830	—	862,232	43,632	1,315,464	Iisalmi
39,785	30,399	—	857,568	19,278	3,293,439	Vasa
—	—	—	472,100	7,991	536,734	Kaskö
8,738	33,361	—	353,500	45,654	634,357	Kristinestad
3,274	3,134	—	78,441	91	185,343	Nykarleby
13,579	46,078	2,044	76,000	70,276	1,401,080	Jakobstad
2,003	865	3,957	400,000	22,682	946,110	Gamlakarleby
1,953	19,065	21,046	274,833	63,496	1,194,876	Jyväskylä
108,897	16,804	—	839,137	6,046	2,671,482	Uleåborg
—	6,212	—	586,545	21,683	733,846	Brahestad
28,129	30,864	—	417,952	51,723	841,677	Kemi
1,816	7,644	—	200,679	9,923	577,964	Torneå
—	49,173	—	449,639	17,236	1,032,663	Kajana
978,402	1,079,982	575,714	57,383,190	2,276,690	135,680,795	Summa

II b. Kaupunkien tulot v. 1918. —

Revenus des

1	2	3	4	5	6	7
Kaupungit. Villes.	Tuloverot. Inkomstskatt. Impôts sur la revenu.	Henkiverot. Personella skatter. Taxes personnelles.	Perunkirjotusmaksut. Bouppteckningsavgifter. Impôts sur l'immobilier de successions.	Alkut verot. Övriga skatter. Autres impôts.	Ruuhaksi- ja liikenemäksut. Tolag och trafikavgifter. Taxes d'importation et de trafic.	Sakamaksut. Harnavgifter. Droits de port.
Helsinki	20,415,319	80,980	71,105	321,581	576,639	184,981
Loviisa	150,427	2,448	1,074	4,242	11,795	8,705
Porvoo	433,668	5,143	1,475	5,246	1,916	8,012
Tammisaari	296,662	747	630	3,167	358	775
Hanko	342,432	4,281	264	5,116	167	1,198
Turku	5,718,330	39,000	6,494	206,890	97,468	71,754
Pori	¹⁾ —	20,000	4,088	¹⁾ 10,355	24,739	20,323
Rauma	¹⁾ 1,146,141	—	3,383	2,154	18,793	19,582
Uusikaupunki	¹⁾ 6,357	—	—	1,951	¹⁾ —	4,473
Naantali	42,733	624	650	1,990	—	—
Maarianhamina	¹⁾ 161,106	—	—	—	603	¹⁾ 19,155
Hämeenlinna	420,821	3,442	2,184	10,047	188	1,139
Tampere	7,445,325	17,201	8,712	9,844	2,890	37,372
Lahti	144,282	4,211	400	19,180	—	—
Viipuri	7,094,925	31,851	16,633	165,000	195,316	57,608
Sortavala	569,959	—	—	4,400	—	13,225
Käkisalmi	54,146	640	292	1,287	741	7,915
Lappeenranta	501,437	488	2,063	2,127	—	17,426
Hamina	111,940	1,978	1,828	7,383	2,982	3,271
Kotka	1,265,484	—	—	107,097	88,073	—
Mikkeli	349,518	3,955	320	14,512	1,084	5,208
Heinola	45,314	806	—	2,803	—	4,314
Savonlinna	332,460	3,060	726	13,058	176	21,787
Kuopio	926,414	9,308	2,246	27,217	8,576	8,652
Joensuu	¹⁾ —	¹⁾ —	674	11,158	1,054	4,008
Iisalmi	163,712	2,266	—	10,916	199	3,707
Vaasa	¹⁾ —	6,183	2,120	15,079	89,031	9,485
Kaskinen	¹⁾ —	648	245	37,922	1,521	2,644
Kristiinankaupunki	83,398	2,307	248	2,276	341	2,814
Uusikaarlepyy	30,284	527	43	1,363	1	—
Pietarsaari	686,711	2,137	375	9,170	45,362	1,096
Kokkola	213,701	1,780	2,543	16,603	8,976	3,834
Jyväskylä	351,510	1,562	531	4,024	—	5,399
Oulu	1,759,415	9,142	2,510	93,677	14,646	9,002
Raabe	¹⁾ 108,187	—	711	134	1,113	1,644
Kemi	135,380	1,296	—	1,651	3,358	1,682
Tornio	309,842	647	—	2,276	23,609	2,601
Kajaani	231,372	1,435	221	6,415	—	7,464
Yhteensä — Total	52,048,712	260,093	134,788	1,159,311	1,221,715	572,255

Städernas inkomster år 1918.

villes en 1918.

8	9	10	11 12 13 14				15
			Maista ja vesistä saadut tulot. Inkomster av jord- och vattenområden. Revenus des propriétés foncières et des bassins.				
Muut liikennekärsähtävät maksut. Ovliga trafikavgifter. Autres droits de transport.	Korot. Räntor. Intérets.	Tontinluovutukset. Tomtösen. Vente de terrains.	Tulot kaupungin omasta maanviljelyksestä. Inkomster från stadens jordbruk. Revenus des propriétés rurales de la ville.	Vuokratulot taloista ja tiluksista asemakaavan ulkopuolella. Ärendekomster från byggnader och lghenheter belägna utom stadsplan. Revenus des bâtimens et des fermes situés hors des limites de la ville.	Haloista ja muista puutavaroista saadut tulot. Inkomster för försäljning av ved och trävaror. Revenus de la vente de bois à brûler et d'autres espèces de bois.	Muut tulot. Övriga inkomster. Autres revenus.	Städer. Villes.
3,984	25,986	15,736	761	28,473	174,030	2,573	Lovisa
—	40,045	4,630	—	38,875	51,519	6,429	Borgå
5,519	9,168	22,423	—	30,253	89,246	9,385	Ekenäs
—	2,139	111,961	—	19,401	41,526	37,007	Hangö
101,607	42,514	48,283	—	111,656	61,884	7,911	Åbo
68,621	82,057	95,923	164,232	15,325	131,200	186,056	Björneborg
167,059	698	—	—	54,736	92,429	4,386	Raumo
—	2,000	—	—	22,773	26,383	3,213	Nystad
1,868	1,453	84,075	—	3,479	12,827	2,588	Nädendal
—	8,088	79,825	—	2,098	12,221	9,498	Mariehamn
—	82,562	—	179,492	32,935	31,395	3,183	Tavastehus
6,250	856,299	—	259,258	243,267	—	24,484	Tammerfors
—	46,564	13,500	15,000	133,384	36,000	11,300	Lahti
36,024	114,959	—	162,374	96,685	97,655	74,129	Viborg
—	62,394	27,598	180,248	21,833	—	193,470	Sordavala
—	37,936	106	—	19,725	66,600	692	Kexholm
505	—	—	23,166	10,559	4,060	50,919	Villmanstrand
765	14,177	—	—	34,240	33,675	6,553	Fredrikshamn
—	19,511	—	—	—	904	—	Kotka
2,023	5,447	19,194	—	17) —	10,594	35,849	St Michel
—	8,591	2,526	16,780	13,178	15,006	2,713	Heinola
250	635	46,994	—	19,560	59,019	35,330	Nyslott
10,884	3,326	—	—	70,307	337,240	19,284	Kuopio
10,657	5,975	62,490	10,246	—	—	97,948	Joensuu
—	18,426	40,261	17,888	14,668	20,118	26,966	Iisalmi
—	33,898	—	—	42,843	60,000	51,419	Vasa
500	1,560	—	—	6,707	57,981	225	Kaskö
—	10,271	10,618	16,850	43,689	61,564	1,278	Kristinestad
122	1,268	641	—	6,437	21,278	1,007	Nykarleby
3,290	21,362	10,000	12,829	22,865	72,113	18,949	Jakobstad
16,028	1,397	41,730	—	7,537	165,277	2,331	Gamlakarleby
122	28,125	12,101	—	9,112	192,507	1,521	Jyväskylä
46,847	69,006	3,885	8,478	34,093	68,007	13,605	Uleåborg
—	—	—	—	—	30,630	5,341	Brahestad
734	671	—	—	43,039	4,000	9,484	Kemi
11,216	9,737	—	—	26,876	2,000	2,641	Torneå
—	15,989	15,000	—	1,889	378,387	243,394	Kajana
543,826	3,287,576	2,464,532	1,179,823	1,326,917	2,522,903	1,846,955	Summa

(Jatkoa.) II b. Kaupunkien tulot v. 1918. —

(Suite.) Revenus des

1 Kaupungit. Villes.	16 Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				19 Muut liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	20 Eihintarvessäännöstely. Livmedelsrationering. Réglementation des vivres.	21 Tulot terveyden- ja sivistyshoidosta. Inkomster av hälso- och sjukvård. Revenus du service sanitaire et des écoles.
	17 Sähkö- ja kaasuhalutukset. Elektricitets- och gasverk. Usine à l'électricité et à gaz.	18 Votokralle annetut rakennukset. Ei not hyra uppplåna byggnader. Location des bâtimens.	19 Käytettyjen rakennusten vuokrat. Hyra för användning af byggnader. Location des bâtimens.	20 Vesijohtolaitos. Vattenledningsverk. Service des eaux.			
Helsinki	2,266,604	11,629,945	334,596	—	—	940,494	
Loviisa	—	—	857	—	20,735	139	
Porvoo	34,320	244,817	4,175	—	—	4,366	
Tammisaari	—	161,814	12,483	758	—	9,547	
Hanko	68,313	158,402	165	—	—	12,802	
Turku	478,531	772,070	69,508	907,682	—	425,132	
Pori	—	189,972	7,920	—	—	49,960	
Rauma	—	101,224	—	770,053	—	1,706	
Uusikaupunki	—	81,118	—	—	—	4,127	
Naantali	—	12,187	12,665	13,739	—	—	
Maarianhamina	—	46,145	—	—	—	186	
Hämeenlinna	52,628	4,452	69,081	2,860	—	35,312	
Tampere	272,475	1,250,108	91,938	1,082,015	—	488,687	
Lahti	83,500	376,211	3,480	66,000	—	52,300	
Viipuri	500,777	—	139,414	57,426	—	243,185	
Sortavala	25,832	—	37,261	—	—	19,641	
Käkisalmi	—	—	13,527	—	—	36,454	
Lappeenranta	—	201,401	—	—	7,122	16,000	
Hamina	—	168,558	—	—	—	9,250	
Kotka	—	—	—	1,707	—	26,364	
Mikkeli	23,536	161,646	21,237	205,316	—	5,583	
Heinola	—	—	4,500	—	—	22,455	
Savonlinna	—	193,633	36,156	23,174	—	13,134	
Kuopio	63,082	295,954	76,796	72,313	24,869	45,453	
Joensuu	—	45,064	10,583	—	40,500	175	
Iisalmi	—	86,319	46,850	103,432	15,960	2,350	
Vaasa	129,036	—	31,235	—	—	131,338	
Kaskinen	—	67,823	—	—	—	—	
Kristiinankaupunki	—	—	700	—	101,297	21,942	
Uusikaarlepyy	—	5,160	1,475	9,892	5,794	9,179	
Pietarsaari	—	426,626	109,613	34,026	29,264	198,535	
Kokkola	1,271	174,402	5,600	—	—	4,993	
Jyväskylä	100,811	202,882	5,078	—	138,174	3,240	
Oulu	48,314	274,818	26,114	6,821	117,813	56,958	
Raahe	—	—	—	12,928	—	—	
Kemi	—	—	—	—	—	673	
Tornio	—	77,726	24,050	—	—	225	
Kajaani	—	308,322	17,283	48,946	—	—	
Yhteensä — Total	4,149,530	17,718,799	1,214,340	3,419,088	501,528	2,891,885	

Städernas inkomster år 1918. (Forts.)

villes en 1918.

22	23	24	25	26	27	15
Köyinhöikoalat. Inkomster av fatigvård. Revenus de l'assistance publique.	Valkonvut. Statsbidrag. Subvention de l'Etat.	Sotilasrustuksen korvaus. Erstättning för militärtjänst. Remboursement des dépenses militaires.	Lainat. Lån. Emprunt.	Muut tulot. Övriga inkomster. Autres revenus.	Yhteensä. Summa. Total.	Städer. Villes.
354,902	937,529	—	40,924,731	**) 1,691,972	84,882,866	Helsingfors
—	41,026	—	573,762	5,340	1,072,093	Lovisa
7,679	50,305	—	51,203	13,291	1,007,614	Borgå
2,909	73,601	—	624,957	38,958	1,393,360	Ekenäs
18,192	107,405	—	542,000	11,120	1,483,891	Hangö
78,917	253,709	14	11,000,000	253,689	20,752,543	Åbo
40,525	137,248	—	2,574,000	56,787	3,879,331	Björneborg
16,387	80,004	—	775,822	27,787	3,282,344	Raumo
4,349	67,067	—	612,698	252,684	1,089,193	Nystad
1,594	6,209	—	—	13,765	212,446	Nädendal
1,583	8,266	—	80,000	2,052	430,826	Mariehamn
26,453	32,573	300	671,702	24,823	1,687,572	Tavastehus
233,811	434,249	220,957	6,000,000	96,102	19,081,244	Tammerfors
11,741	41,925	—	1,374,371	196,318	2,629,667	Lahti
42,200	214,113	—	13,587,216	113,058	23,040,548	Viborg
9,396	8,679	—	700,000	276,677	2,150,613	Sordavala
1,904	41,003	—	513,427	—	796,395	Kexholm
233	74,091	—	281,886	43,073	1,236,556	Villmanstrand
21,366	19,004	11,345	1,529,000	64,756	2,042,071	Fredrikshamn
25,836	167,704	600	6,100,000	647,499	8,450,779	Kotka
5,256	47,118	8,543	1,420,556	5,288	2,351,783	S:t Michel
1,669	1,034	—	48,498	—	190,187	Heinola
61,443	20,589	—	270,000	10,658	1,161,842	Nyslott
95,993	137,225	2,542	1,176,009	23,134	3,436,824	Kuopio
1,000	33,729	400	2,000,000	33,912	2,369,573	Joensuu
2,998	42,800	—	588,000	50,076	1,257,912	Iisalmi
50,032	186,084	—	3,750,000	35,305	4,623,088	Vasa
650	6,421	—	243,725	6,417	434,989	Kaskö
8,597	70,360	—	751,500	23,540	1,213,590	Kristinestad
3,557	2,196	—	71,000	111	171,335	Nykarleby
18,390	102,554	12,846	1,500,000	18,805	3,356,918	Jakobstad
2,315	29,937	15,787	483,141	33,514	1,232,697	Gamlakarleby
1,825	24,810	1,532	1,120,486	93,784	2,299,136	Jyväskylä
188,294	12,790	—	1,424,000	4,842	4,293,077	Uleåborg
—	15,673	—	720,031	44,696	941,088	Brahestad
86,529	57,780	—	331,147	23,758	701,182	Kemi
706	6,069	—	504,806	9,555	1,014,582	Torneå
—	49,676	—	957,636	57,550	2,340,979	Kajana
1,429,231	3,642,555	274,866	105,877,310	4,304,696	213,992,734	Summa

II c. Kaupunkien tulot v. 1919. —

Revenus des

1	2	3	4	5	6	7
Kaupungit. Villes.	Tuloverot, Inkomstskatt. Impôts sur le revenu.	Henkilöverot, Personella skatter. Taxas personnelles.	Perunkirjoitusmaksut, Bouppteckningsavgifter. Impôts sur l'inventaire de successions.	Muut verot, Övriga skatter. Autres impôts.	Tuulakki- ja liikennemaksut, Tolag och trafikavgifter. Taxes d'importation et de trafic.	Satamamaksut, Hamnavgifter, Droits de port.
Helsinki	40,453,175	152,048	59,955	670,158	4,412,796	511,121
Loviisa	257,595	2,315	349	37,947	55,523	35,740
Porvoo	734,973	10,010	2,871	10,694	39,539	26,410
Tammisaari	488,673	718	952	4,540	452	1,723
Hanko	442,432	13,605	1,963	6,127	235,740	1,460
Turku	8,705,009	39,000	8,699	240,654	3,054,465	255,893
Pori	4,862,187	21,647	3,060	¹⁾ 19,668	295,927	134,168
Rauma	¹⁾ 711,255	—	2,190	50,656	53,676	75,386
Uusikaupunki	¹⁾ 588,764	—	—	23,690	¹⁾ —	¹⁾ 24,795
Naantali	80,898	582	288	19,319	466	—
Maarianhamina	¹⁾ 250,106	—	—	—	4,001	58,404
Hämeenlinna	568,315	3,440	1,224	17,499	11,267	1,075
Tampere	15,402,795	16,983	14,884	23,241	76,202	60,577
Lahti	418,822	6,998	612	24,752	—	—
Viipuri	¹⁾ 1,930,844	31,217	14,260	283,838	880,778	181,565
Sortavala	450,685	—	—	6,400	—	98,447
Käkisalmi	85,741	682	689	1,630	2,446	3,506
Lappeenranta	629,104	10,416	1,449	8,716	—	32,987
Hamina	203,430	1,734	233	18,535	37,781	26,783
Kotka	2,451,090	6,322	1,482	172,363	848,683	—
Mikkeli	525,323	4,100	772	31,455	11,249	7,209
Heinola	60,506	875	—	4,786	—	9,307
Savonlinna	858,696	3,148	1,395	39,859	9,246	26,778
Kuopio	1,576,094	28,229	4,586	70,668	93,006	19,226
Joensuu	404,547	6,123	2,358	14,392	10,683	6,494
Iisalmi	149,523	2,552	205	36,655	11,379	13,989
Vaasa	2,511,925	6,170	2,767	223,764	344,169	52,185
Kaskinen	6,000	651	187	62,123	12,200	18,132
Kristiinankaupunki	185,813	2,345	355	24,239	3,475	10,225
Uusikaarlepyy	38,010	525	159	1,561	3,750	3,873
Pietarsaari	1,356,257	6,648	459	10,032	244,251	96,441
Kokkola	330,568	1,827	675	28,727	83,975	26,435
Jyväskylän	603,583	1,937	3,454	11,224	—	6,432
Oulu	3,269,423	9,130	23,829	134,964	126,517	34,395
Raahe	¹⁾ 239,356	—	2,159	493	45,727	30,204
Kemi	180,978	1,151	—	1,547	57,834	20,389
Tornio	222,362	701	—	3,412	49,404	11,421
Kajaani	435,076	1,481	275	13,214	—	9,333
Yhteensä — Total	92,669,933	395,310	158,795	2,353,542	11,116,607	1,932,508

Städernas inkomster år 1919.

villes en 1919.

8	9	10	11			13	14	15
			Maista ja vesistä saadut tulot. Inkomster av jord- och vattenområden. Revenus des propriétés foncières et des bassins.					
Muut liikennettä vastikavet maksut. Övriga trafikavgifter. Autres droits de transport.	Korot. Banhör. Intäkter.	Tontinluovutuksen. Tontinluovut. Vente de terrains.	Tulot kaupunkien omasta maanhiljelyksistä. Inkomster från stadens jordbruk. Revenus des propriétés rurales de la ville.	Tulot kaupungin omasta maanhiljelyksistä. Inkomster från bygnads- där och lägenheter beläggna tomm- ar och stadplan. Revenus des bâtimens et des fer- mes stället hörs ännu räknas de la ville.	Vrokrantulo talojsta ja tilin- kista asemakaavan ulkopuolella. Arendelincomster från byggnads- där och lägenheter beläggna tomm- ar och stadplan. Revenus des bâtimens et des fer- mes stället hörs ännu räknas de la ville.	Haloista ja muista puitava- roista saadut tulot. Inkomster för försäljning av ved och trävaror. Revenus de la vente de bois à brûler et d'autres espèces de bois.	Muut tulot. Övriga inkomster. Autres revenus.	Städer. Villes.
3,441	126,006	14,263	141	40,824	801,114	3,388	Lovisa	
—	48,508	—	—	46,506	26,001	12,512	Borgå	
6,020	8,435	578	—	34,493	161,523	7,990	Ekenäs	
—	7,317	21,060	—	33,358	90,768	46,549	Hangö	
290,296	287,735	57,428	—	145,898	11,942	31,197	Åbo	
263,049	111,285	115,596	254,242	17,302	185,349	260,554	Björneborg	
234,473	103	—	—	79,012	83,072	14,925	Raumo	
—	2,400	—	—	21,104	59,115	4,419	Nystad	
4,384	167	—	—	3,453	16,314	3,365	Nådendal	
—	14,701	—	—	3,623	—	9,041	Mariehamn	
4,280	35,831	—	221,834	47,771	89,548	3,313	Tavastehus	
10,650	473,764	—	239,957	277,756	—	53,193	Tammerfors	
—	46,321	173,859	49,300	136,216	36,845	7,137	Lahti	
60,322	111,429	—	214,397	106,206	80,720	133,521	Viborg	
—	75,802	—	145,542	27,873	—	—	Sordavala	
38	38,826	7,628	—	20,740	82,968	2,284	Kexholm	
200	53,994	—	62,820	18,217	2,081	55,702	Villmanstrand	
1,267	18,488	700	4,312	39,915	76,276	6,722	Fredrikshamn	
—	39,268	4,650	22,686	—	—	—	Kotka	
5,881	6,133	7,552	—	—	33,203	65,989	S:t Michel	
—	1,498	—	7,622	13,178	21,450	3,700	Heinola	
175	4,929	10,739	—	20,599	118,652	45,906	Nyslott	
16,905	3,603	—	—	81,534	345,707	27,357	Kuopio	
8,476	8,852	25,490	15,003	—	—	57,810	Joensuu	
—	29,278	53,378	5,102	13,781	57	17,251	Iisalmi	
—	10,827	69,700	—	46,750	—	77,858	Vasa	
475	1,200	—	—	6,461	42,539	263	Kaskö	
245	7,446	19,740	31,455	44,861	633,305	7,839	Kristinestad	
720	1,370	1,005	—	12,003	64,186	1,044	Nykarleby	
35,233	19,128	72,117	31,337	29,974	94,270	24,175	Jakobstad	
21,562	1,508	34,082	29,752	9,648	179,238	6,949	Gamlakarleby	
275	26,054	44,593	—	29,046	335,053	2,400	Jyväskylä	
37,780	58,552	24,758	2,213	28,197	66,098	17,766	Uleåborg	
—	—	—	—	—	248,979	5,858	Brahestad	
2,368	605	19,340	11,347	45,393	6,000	12,433	Kemi	
10,719	8,723	—	—	33,735	2,000	3,770	Torneå	
—	47,856	25,000	—	4,777	112,085	99,860	Kajana	
1,187,397	3,626,149	3,163,851	1,465,939	1,676,478	4,107,539	2,290,452	Summa	

1 Kaupungit. Villes.	16 Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				19 Munt liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	20 Ehntarvesämöstyly. Ilysmedelansönering. Replenition des vivres.	21 Tulot terveyden- ja sairaaloidosta. Inkomster av hälso- och sjukvård. Revenus du service sanitaire et des hôpitaux.
	17 Sähkö- ja kaasulaitokset. Elektricitets- och gasverk. Usine d'électricité et à gaz.	18 Vuokralle annetut rakennukset. Enot hyra upplåtna byggnader. Location des bâtimens.	19 Munt liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	20 Ehntarvesämöstyly. Ilysmedelansönering. Replenition des vivres.			
Helsinki	3,309,052	^{*)} 21,240,985	481,895	—	—	1,431,414	
Loviisa	—	—	6,095	—	17,178	—	
Porvoo	60,677	425,243	6,724	—	181,461	10,118	
Tammisaari	—	191,494	18,902	1,078	.	23,383	
Hanko	106,655	405,114	1,880	—	.	36,643	
Turku	595,917	^{*)} 6,170,621	100,684	1,854,561	—	645,007	
Pori	—	487,586	11,806	—	675,987	66,240	
Rauma	—	230,666	—	^{*)} 1,993,294	.	2,671	
Uusikaupunki	—	198,694	—	—	5,662	1,103	
Naantali	—	23,614	20,416	20,822	5,900	—	
Maarianhamina	—	144,261	—	—	.	3,094	
Hämeenlinna	89,809	439,113	96,508	16,476	.	36,703	
Tampere	269,790	1,792,357	252,935	^{*)} 1,427,117	617,835	615,376	
Lahti	113,631	392,937	31,724	121,704	219,338	144,636	
Viipuri	606,635	—	308,157	143,581	220,880	374,011	
Sortavala	34,542	—	56,927	—	—	38,615	
Käkisalmi	—	98,811	29,289	110,551	11,563	42,586	
Lappeenranta	—	262,100	—	—	599	18,000	
Hamina	—	247,869	—	—	44,969	38,560	
Kotka	31,376	—	15,405	7,347	.	24,248	
Mikkeli	41,261	381,114	10,411	^{*)} 232,612	.	4,214	
Heinola	—	—	7,761	—	.	29,896	
Savonlinna	—	264,626	39,958	24,561	.	33,196	
Kuopio	91,676	453,102	105,681	132,971	—	63,591	
Joensuu	—	42,846	14,961	27,099	118,981	114	
Jisalmi	—	165,368	87,178	^{*)} 232,424	8,052	4,287	
Vaasa	181,205	—	76,030	—	.	203,248	
Kaskinen	—	89,034	—	—	.	—	
Kristiinankaupunki	—	—	—	—	65,430	48,938	
Uusikaarlepyy	—	39,829	1,051	19,890	10,266	4,039	
Pietarsaari	—	590,977	13,343	109,797	43,785	291,939	
Kokkola	1,851	229,190	5,600	—	40,316	7,505	
Jyväskylä	141,469	354,843	31,720	—	430	7,200	
Oulu	48,084	452,408	46,024	47,237	82,588	98,468	
Raabe	—	—	—	25,967	.	—	
Kemi	—	—	—	—	.	1,120	
Tornio	—	102,581	12,500	—	1,285	225	
Kajaani	—	390,906	26,661	91,248	62,116	—	
Yhteensä — Total	5,723,630	36,308,289	1,918,226	6,640,337	2,434,621	4,350,388	

Städernas inkomster år 1919. (Forts.)

villes en 1919.

22	23	24	25	26	27	15
Köyhinhoitolot. Inkomster av fattigvård. Revenus de l'assistance publique.	Valtioavut. Statsbidrag. Subvention de l'Etat.	Sotilasrastuksen korvaus. Ersättning för militärtunga. Remboursement des dépenses militaires.	Lainat. Lån. Emprunt.	Minut tulot. Övriga inkomster. Autres revenus.	Yhteensä. Summa. Total.	Städer. Villes.
1,036,040	3,526,576	—	65,352,581	*) 1,712,410	150,197,815	Helsingfors
—	58,303	—	250,356	6,364	1,716,942	Lovisa
25,167	151,423	—	185,000	22,887	2,026,724	Borgå
6,410	129,890	—	1,160,000	30,808	2,278,062	Ekenäs
19,657	249,503	5,812	622,000	11,478	2,359,121	Hangö
200,755	1,188,208	—	10,000,000	342,057	34,226,026	Åbo
52,344	271,161	16,575	—	86,558	8,212,291	Björneborg
35,072	155,681	—	1,000,000	78,700	4,800,832	Raumo
6,757	111,931	—	632,811	74,909	1,756,154	Nystad
5,064	13,781	—	40,000	21,720	280,553	Nädendal
2,575	19,532	6,104	—	4,032	519,474	Mariehamn
59,495	83,112	—	1,547,074	27,035	3,400,722	Tavastehus
290,116	948,560	250,000	8,500,000	*) 279,096	31,893,184	Tammerfors
16,717	14,375	104,045	3,331,561	157,729	5,549,259	Lahti
67,283	563,078	—	669,847	74,958	7,057,527	Viborg
8,407	32,759	—	544,226	49,626	1,569,851	Sordavala
3,434	117,160	—	777,829	16,771	1,455,172	Kexholm
2,988	139,229	2,816	124,961	80,279	1,506,658	Villmanstrand
31,891	37,209	2,027	—	13,957	852,658	Fredrikshamn
33,163	587,844	—	300,000	182,830	4,728,757	Kotka
7,928	97,848	33,566	2,168,489	218,338	3,894,647	S:t Michel
9,780	2,612	—	128,009	—	300,980	Heinola
52,774	70,295	—	136,223	—	1,761,755	Nyslott
75,563	257,436	—	2,068,700	100,637	5,616,272	Kuopio
—	55,890	310	1,155,500	26,189	2,002,118	Joensuu
4,391	78,186	—	118,000	114,523	1,145,559	Iisalmi
72,392	454,280	—	143,464	37,403	4,514,137	Vasa
—	20,066	—	260,600	20,649	540,580	Kaskö
9,881	118,553	—	—	17,634	1,231,779	Kristinestad
9,408	5,672	24,832	5,429	2,098	250,720	Nykarleby
36,662	188,120	—	760,964	—	4,055,909	Jakobstad
8,039	56,717	20,044	503,787	89,014	1,717,009	Gamlakarleby
7,010	53,947	91,286	1,044,350	196,674	2,992,980	Jyväskylä
231,606	272,613	—	2,193,087	1,521	7,307,258	Uleåborg
—	28,222	—	1,205,000	95,828	1,927,793	Brahestad
82,094	103,756	—	75,535	75,983	697,873	Kemi
227	36,954	—	600,000	44,527	1,144,546	Torneå
—	120,656	—	1,213,130	94,467	2,748,141	Kajana
2,511,090	10,421,138	557,417	108,818,513	4,409,689	310,237,838	Summa

III a. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1917. —

Actif et passif des

1 Kaupungit. Villes.	2-7 Varat. —					
	Maalliat ja tilinset. Hemman och ligenheter. Proprietés rurales.	Vuokralle annetut konttomaat. Uutarranderade konter. Terrains affermes.	Myytävänä olevat kontit. Till försäljning disponibla konter. Terrains d'écrites à la vente.	Maksamatton osa myytävien konttien hinnoista. Oguldens köpeskilling för konter. Prix non-payé de terrains vendus.	Oikeus- ja poliisilaitosta sekä hallintoa varten. Rätts- och polisväsendet samt förvaltning. Autorités administratives judiciaires et politiques municipales.	Talot ja Gårdar och Terrains et
Helsinki	17,681,651	+) 92,369,611	6,068,500	5,248,104	5,737,400	6,109,000
Loviisa	2,042,893	—	—	1,300	127,000	99,400
Porvoo	1,520,000	61,500	—	—	155,000	405,000
Tammisaari	302,538	+) 31,716	—	—	159,000	361,000
Hanko	845,677	556,580	223,880	—	—	628,025
Turku 5)	—	—	—	—	—	—
Pori	2,935,725	268,750	—	—	242,600	849,000
Rauma	1,150,000	—	—	—	158,500	541,500
Uusikaupunki	626,535	—	—	—	31,500	124,000
Naantali	40,000	28,000	37,000	—	32,000	65,000
Maarianhamina	109,000	—	35,000	—	—	75,000
Hämeenlinna	1,544,533	438,500	160,721	—	192,613	300,247
Tampere	4,316,083	173,339	883,886	—	906,137	1,944,442
Lahti	772,084	336,654	1,101,420	—	454,220	365,000
Viipuri	2,627,400	—	741,661	—	361,600	1,306,580
Sortavala	779,877	—	48,400	—	115,000	45,000
Käkisalmi	818,300	100,000	150,000	—	50,250	142,300
Lappeenranta	—	34,000	84,000	—	125,000	332,500
Hamina	2,012,498	—	95,000	—	200,000	280,000
Kotka	1,398,014	2,199,590	1,706,664	—	53,500	545,000
Mikkeli	1,279,925	+) 100,000	—	—	332,000	224,000
Heinola	300,000	—	—	—	—	—
Savonlinna	551,241	94,735	52,459	36,418	59,600	60,000
Kuopio	800,000	18,560	288,500	—	604,000	592,207
Joensuu	492,000	+) 34,000	—	—	650,000	123,000
Iisalmi	260,451	—	163,816	—	—	199,530
Vaasa	25,681	664,924	466,493	11,179	1,106,707	1,244,984
Kaskinen	348,613	—	43,110	—	85,679	65,000
Kristiinankaupunki	1,373,242	—	—	9,747	147,600	210,584
Uusikaarlepyy	205,000	4,800	700	—	21,000	—
Pietarsaari	1,173,404	353,134	752,824	—	377,000	916,000
Kokkola	1,075,000	240,000	16,000	—	110,000	18,000
Jyväskylä	367,070	1,110	239,947	106,789	213,000	189,873
Oulu	1,858,700	—	—	—	209,000	467,700
Raahe	1,082,850	—	—	—	—	—
Kemi	+) 399,000	—	17,000	—	120,900	175,000
Tornio	469,173	7,600	168,680	13,450	58,060	126,150
Kajaani	2,815,000	1,070,000	378,461	48,141	30,000	92,000
Yhteensä — Total	56,399,158	99,187,103	13,924,122	5,475,128	13,225,866	19,222,022

Städernas tillgångar och skulder den 31 december 1917.

villes 31 décembre 1917.

8	9	10	11	12	13	14	15
Tillgångar. — Actif.							Städer. Villes.
tontit, joita käytettiin: tomter, vilka användes för: bâtiments dont disposent (col 6—10):			Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				
Service sanitaire et hospitalier. Sainhoitoalan varten. Sinhärd.	Köyhäinhoidon varten. Fattighärd. Assistance publique	Muuhin paitsi sar. 11—14 main. niihin tarkoitukseen. Andra ändamål, med undantag av de i kol. 11—14 nämnda. Autres services et administrati- ons (excepté les col. 11—14).	Vesivoimaitos. Vattenledningsverk. Service des eaux.	Sähkö- ja kaasulaitokset. Elektricitets- och gasverk. Usines à électricité et à gaz.	Vuokralle annetut rakennukset. Emot hyr upplåtna byggnader. Locations des bâtimens.	Muut liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	
6,385,000	2,091,700	8,703,600	7,157,373	*) 13,890,228	4,859,500	—	Helsingfors
101,000	51,400	100,325	—	—	78,000	—	Lovisa
10,000	—	40,500	439,442	471,195	48,000	81,568	Borgå
98,430	55,400	92,520	—	216,384	125,000	1,000	Ekenäs
139,311	84,537	95,364	428,827	222,330	31,875	375,911	Hangö
—	—	—	—	—	—	—	Åbo
234,000	261,000	1,159,520	—	325,000	311,000	—	Björneborg
97,300	93,600	69,000	—	251,367	—	*) 4,380,451	Raumo
30,100	85,000	41,200	—	180,850	—	—	Nystad
—	30,000	46,000	—	56,464	65,000	—	Nädendal
20,650	4,500	22,500	—	—	52,000	169,684	Mariehamn
147,599	145,200	193,100	333,254	—	143,850	46,348	Tavastehus
617,544	645,340	1,791,362	975,356	3,760,774	1,144,589	459,829	Tammerfors
266,968	33,500	213,990	366,415	414,869	—	—	Lahti
883,507	345,760	2,409,566	1,819,393	—	—	892,856	Viborg
61,000	—	387,355	244,851	—	59,783	—	Sordavala
—	—	114,725	2,400	—	61,250	—	Kexholm
40,000	115,000	150,400	—	120,400	—	—	Villmanstrand
370,000	185,000	402,000	—	465,000	—	—	Fredrikshamn
40,000	384,300	60,446	500,711	—	202,550	—	Kotka
35,800	110,750	—	313,500	235,154	172,054	37,800	S:t Michel
25,000	23,000	114,521	—	—	26,250	147,870	Heinola
34,100	96,500	34,483	—	209,904	243,322	78,400	Nyslott
171,133	262,105	300,136	701,500	454,652	112,000	286,653	Kuopio
73,000	16,100	71,000	—	80,000	116,000	—	Joensuu
19,840	70,850	87,656	—	132,308	—	138,942	Iisalmi
703,907	292,357	443,010	1,276,190	—	402,930	—	Vasa
—	—	23,300	—	65,590	—	—	Kaskö
54,710	57,966	118,590	—	—	—	—	Kristinestad
31,705	39,888	*) 117,631	—	—	28,000	—	Nykarleby
720,700	157,000	231,600	—	201,203	318,200	—	Jakobstad
—	25,000	95,700	205,000	306,000	147,500	—	Gamlakarleby
21,800	83,478	234,609	295,768	214,838	—	—	Jyväskylä
331,250	217,500	332,000	60,500	677,450	236,000	—	Uleåborg
—	—	—	—	—	—	—	Brahestad
—	120,000	59,500	—	—	—	—	Kemi
30,000	5,250	67,400	—	95,000	—	—	Torneå
20,000	13,000	2,000	—	156,387	195,000	20,000	Kajana
11,815,354	6,201,981	18,426,609	15,120,480	23,203,347	9,179,653	7,117,312	Summa

(Jatkoa.) III a. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1917. —

(Suite.) Actif et passif des

1 Kaupungit. Villes.	16 17 18 19 20 21 Varat. — Tillgångar. — Actif.					
	Kalusto. Inventarier. Biens meubles.	Viennikiltois. Avloppsverket. Service des égouts.	Satamat. Hamnar. Ports.	Pankkivilla. A bankrekning. En compte courant.	Muita varoja. Övriga tillgångar. Autres ressources.	Yhteensä varoja. Summa tillgångar. Total des actifs.
Helsinki	4,121,287	—	—	5,788,016	64,572,270	250,783,240
Loviisa	*) 9,709	—	1,020,000	39,168	732,637	4,402,832
Porvoo	99,598	—	50,000	—	24,955	3,406,758
Tammisaari	112,536	145,600	229,000	44,859	218,936	2,193,919
Hanko	219,030	—	33,386	—	588,565	4,473,298
Turku *)	1,696,859	—	—	428,232	9,184,560	11,309,651
Pori	349,978	2,000	*) 10,146,103	204,519	2,196,846	19,486,041
Rauma	105,442	—	168,691	113,000	69,075	7,197,926
Uusikaupunki	103,427	—	145,780	8,142	365,023	1,741,557
Naantali	31,595	—	5,000	7,311	14,046	457,416
Maarianhamina	27,146	—	59,992	—	534,140	1,109,612
Hämeenlinna	152,227	176,795	8,000	30,000	722,973	4,735,960
Tampere	1,021,242	500,000	597,800	627,350	6,028,481	26,393,554
Lahti	137,713	192,529	—	202,755	277,322	5,135,439
Viipuri	741,720	3,643,215	3,788,833	1,852,000	3,886,949	25,301,040
Sortavala	147,607	—	31,000	—	666,915	2,586,788
Käkisalmi	81,801	—	130,800	40,800	890,083	2,582,709
Lappeenranta	200,500	—	—	—	55,675	1,257,475
Hamina	46,081	—	1,639,000	65,920	366,853	6,127,352
Kotka	533,509	67,000	4,705,276	301,445	1,534,107	14,232,112
Mikkeli	118,404	111,200	200,000	35,317	87,344	3,393,248
Heinola	12,797	—	—	—	170,490	819,928
Savonlinna	124,231	41,742	115,000	343,061	272,415	2,447,611
Kuopio	279,780	300,000	700,000	—	1,560,878	7,432,104
Joensuu	78,455	—	26,000	60,773	179,884	2,000,212
Iisalmi	102,439	—	68,665	598,553	125,451	1,968,501
Vaasa	2,963,650	—	946,200	550,000	1,502,679	12,600,891
Kaskinen	62,592	—	515,896	—	29,647	1,239,427
Kristiinankaupunki	99,566	1,000	679,848	242,892	549,684	3,545,429
Uusikaarlepyy	26,015	—	12,500	239,747	67,172	794,158
Pietarsaari	177,485	35	188,100	550,000	975,213	7,091,898
Kokkola	72,247	150,000	245,000	—	*) 37,309	2,742,756
Jyväskylä	109,007	125,937	45,630	7,000	388,854	2,644,710
Oulu	485,464	143,361	37,800	285,854	663,372	6,005,951
Raahe	62,497	—	—	—	872,811	2,018,158
Kemi	102,904	42,000	650,000	46,424	86,550	1,819,278
Tornio	37,278	—	75,000	4,288	559,518	1,716,847
Kajaani	50,739	34,184	150,000	31,843	993,734	6,100,489
Yhteensä — Total	14,904,557	5,676,598	27,414,300	12,739,269	102,053,416	461,296,275

Städernas tillgångar och skulder den 31 december 1917. (Forts.)

villes 31 décembre 1917.

22	23	24	25	26	27	15
Velat. — Skulder. — Passif.						Städer. Villes.
Obligationstulainoja. Obligationstulain. Emprunts sur obligations.	Muita lainoja. — Övriga lån. Autres emprunts.			Sekalaisia velkoja. Diverse skulder. Delles diverses.	Yhteensä velkoja. Summa skulder. Total des passifs.	
	Valtiolta. Av staten. Concedés par l'État.	Concedés par établissements financiers.	Rahalaikokasilla, kassalla i. n. c. Av kreditinstituttien, kassoi o. s. v. Concedés par établissements financiers.			
91,656,366	—	12,554,000	1,920,000	7,838,774	113,969,140	Helsingfors
855,000	—	1,744,724	10,000	—	2,609,724	Lovisa
—	87,971	1,609,463	—	65,641	1,763,075	Borgå
—	88,736	819,517	55,000	—	963,253	Ekenäs
607,003	133,408	1,651,038	80,000	50,053	2,521,502	Hangö
21,341,176	—	4,145,890	—	970,162	26,457,228	Åbo
1,578,900	175,941	2,613,199	—	19,546	4,387,586	Björneborg
917,000	6,000	1,447,875	—	—	2,370,875	Raumo
—	—	545,731	—	20,000	565,731	Nystad
—	—	32,200	—	97	32,297	Nådendal
—	—	376,956	—	—	376,956	Mariehamn
1,000,000	—	1,108,854	—	176,275	2,285,129	Tavastehus
10,963,015	567,142	3,979,135	600,000	2,177,407	18,286,699	Tammerfors
540,000	93,329	907,739	—	—	1,541,068	Lahti
11,814,500	3,302	2,976,765	—	290,199	15,084,766	Viborg
—	—	1,404,348	—	—	1,404,348	Sordavala
—	—	888,483	—	69,830	958,313	Kexholm
—	62,949	826,487	—	—	889,436	Villmanstrand
—	283,558	1,093,854	24,500	4,627	1,406,539	Fredrikshamn
3,860,000	450,512	4,030,779	34,500	—	8,375,791	Kotka
—	—	819,083	—	50,000	869,083	S:t Michel
—	—	309,931	—	1,712	311,643	Heinola
—	3,309	979,118	—	—	982,427	Nyslott
—	—	2,908,609	—	—	2,908,609	Kuopio
—	—	880,772	—	—	880,772	Joensuu
—	63,455	1,036,335	132	15,000	1,114,922	Iisalmi
2,357,000	—	3,728,764	—	182,469	6,268,233	Vasa
—	3,780	671,869	—	5,334	680,983	Kaskö
—	89,167	1,464,242	—	—	1,553,409	Kristinestad
—	—	—	—	94,948	94,948	Nykarleby
—	28,235	994,561	—	426,065	1,448,861	Jakobstad
—	—	948,349	—	—	948,349	Gamlakarleby
—	—	795,999	150,000	445,455	1,391,454	Jyväskylä
242,000	—	3,236,230	—	—	3,478,230	Uleåborg
—	375,255	1,048,968	—	—	1,424,223	Brahestad
—	26,303	418,875	—	—	445,178	Kemi
—	—	156,985	105,000	43,694	305,679	Torneå
—	—	953,689	—	—	953,689	Kajana
147,731,960	2,542,352	66,109,416	2,979,132	12,947,288	232,310,148	Summa

III b. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1918. —

Actif et passif des

1 Kaupungit. Villes.	2 Maaillat ja tilukset. Hemman och lägenheter. Proprietés rurales.	3 Vuokralle annetut kontinmaat. Uttarrendernde tomter. Terrains affermés.	4 Myytävänä olevat toimit. Pål försäljning disponibla tomter. Terrains destinés à la vente.	5 Maksamaton osa myytävien konttien hinnoista. Ongden köpeskilling för tomter. Prix non-payé de terrains vendus.	6 Olkeus- ja poliisilaitosta sekä hallintoa varten. Rätts- och polisvården samt förvaltning. Autorités administratives judiciaires et policières municipales.	7 Varat. —
						Talot ja Gårdar och Terrains et Opetusta varten. Undervisningsväsen. Établissements de instruction publique.
Helsinki	19,191,151	^{u)} 90,821,821	7,197,000	7,084,758	5,737,400	11,667,150
Loviisa	2,193,595	—	—	—	127,000	101,700
Porvoo	1,520,000	56,870	—	—	155,000	405,000
Tammisaari	317,538	^{u)} 31,716	—	—	159,000	361,000
Hanko	1,685,040	622,010	902,158	19,800	—	748,902
Turku ^{u)}	3,735,725	268,750	—	—	242,600	849,000
Pori	1,150,000	—	—	—	158,500	541,500
Rauma	628,754	—	—	—	31,500	124,000
Uusikaupunki	40,000	28,000	37,000	—	32,000	65,000
Naantali	109,000	—	15,000	—	—	75,000
Hämeenlinna	1,573,077	438,500	160,721	—	192,613	300,247
Tampere	5,706,418	173,339	866,338	—	2,098,359	3,645,856
Lahti	772,084	336,654	1,101,420	—	454,220	365,000
Viipuri	6,232,000	—	741,661	—	224,600	1,270,150
Sortavala	587,407	—	47,400	—	115,000	45,000
Käkisalmi	818,300	100,000	150,000	8,600	175,750	425,900
Lappeenranta	—	34,000	84,000	—	125,000	332,500
Hamina	2,012,498	—	95,000	—	200,000	280,000
Kotka	2,716,000	10,631,324	2,325,485	—	165,000	1,196,600
Mikkeli	1,541,104	^{u)} 100,000	—	—	332,000	224,000
Heinola	300,000	—	—	—	—	—
Savonlinna	600,000	94,735	52,459	36,485	59,600	60,000
Kuopio	800,000	18,560	288,500	—	604,000	592,207
Joensuu	484,000	^{u)} 25,000	—	—	650,000	123,000
Iisalmi	260,568	—	163,816	—	—	199,530
Vaasa	25,681	664,924	466,493	9,816	1,106,707	1,244,984
Kaskinen	348,613	—	43,110	—	86,092	65,000
Kristiinankaupunki	1,373,242	—	—	9,747	147,600	210,584
Uusikaarlepyy	205,000	4,800	4,800	—	36,000	—
Pietarsaari	1,290,744	388,447	828,106	—	414,000	1,007,000
Kokkola	2,470,000	—	120,000	—	350,000	340,000
Jyväskylän	367,070	1,210	227,871	91,979	213,000	189,873
Oulu	1,858,700	—	—	—	209,000	467,700
Raahe	1,070,350	—	—	—	—	—
Kemi	^{u)} 399,000	—	17,000	—	120,900	175,000
Tornio	522,173	7,600	167,500	15,630	60,500	162,600
Kajaani	5,480,000	1,270,000	700,000	—	40,000	130,000
Yhteensä — Total	70,384,832	106,118,260	16,802,838	7,276,815	14,822,941	27,990,983

Städernas tillgångar och skulder den 31 december 1918.

villes 31 décembre 1918.

8	9	10	11	12	13	14	15
Tillgångar. — Actif.							
tontit, joita käytettiin: tomter, vilka användes för: bâtiments dont disposent (col. 6—10):			Kaupungin omat liikeyritykset. Stadens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				
Service sanitaire et hospitalier.	Köptjänsthöjden varten. Fattigvärd. Assistance publique.	Muuhin paiksi sar. 11—14 mat- nituksin tarkoitettuihin. Andra ändamål med undantag av de i kol. 11—14 nämnda. Autres services et administra- tions (excepté les col. 11—14).	Vesilohkotulos. Vattenledningsverk. Services des eaux.	Sähkö- ja kaasulaitokset. Elektricitets- och gasverk. Usines d'électricité et à gaz.	Vuokralle annetut rakennukset. Ejnot hyra upplåtna byggnader. Locations des bâtimens.	Munt liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	Städer. Villes.
6,385,000	2,091,700	8,959,600	6,970,508 ^{*)}	13,628,858	4,859,500	—	Helsingfors
101,000	51,400	110,000	—	—	85,000	—	Lovisa
10,000	—	40,500	436,139	463,697	48,000	39,034	Borgå
98,430	55,400	92,520	—	222,703	125,000	1,000	Ekenäs
211,300	108,671	127,300	425,472	227,674	50,196	375,911	Hangö
—	—	—	—	—	—	—	Abo
234,000	261,000	1,159,520	—	325,000	311,000	130,000	Björneborg
97,300	93,600	69,000	—	258,145	—	4,412,194 ^{*)}	Raumo
30,100	85,000	41,200	—	234,892	—	—	Nystad
—	30,000	46,000	—	58,336	65,000	—	Nädendal
20,650	4,500	22,500	—	89,955	52,000	169,684	Mariehamn
147,599	146,100	205,100	303,178	420,000	295,774	46,274	Tavastehus
1,186,786	961,910	3,152,668	927,865	5,064,213	2,140,624	690,244	Tammerfors
266,968	33,500	213,990	380,272	114,869	—	—	Lahti
883,507	345,760	2,752,830	1,829,460	—	—	901,852	Viborg
61,000	—	387,355	244,851	—	59,783	—	Sordavala
—	—	189,825	2,400	155,000	157,500	100,000	Kexholm
40,000	115,000	150,400	—	120,400	—	—	Villmanstrand
370,000	185,000	402,000	—	465,000	—	—	Fredrikshamn
48,546	479,978	3,457,089	530,000	—	733,306	—	Kotka
35,800	110,750	—	313,500	235,154	172,054	37,800	St Michel
25,000	23,000	109,521	—	—	26,250	166,781	Heimola
34,100	96,500	34,483	—	263,231	243,322	78,400	Nyslott
171,133	262,105	308,636	701,500	441,444	112,800	444,353	Kuopio
73,000	16,100	74,000	—	130,000	116,000	—	Joensuu
19,840	70,850	87,656	—	126,533	—	228,887	Iisalmi
703,907	292,357	443,010	1,276,832	—	391,180	—	Vasa
—	—	28,252	—	71,189	—	—	Kaskö
54,710	57,966	118,590	—	—	—	—	Kristinestad
31,705	42,783	114,047 ^{*)}	—	65,492	3,713	31,254	Nykarleby
730,000	162,000	242,100	—	253,981	345,800	—	Jakobstad
360,000	75,000	119,000	250,000	350,000	345,000	—	Gamlakarleby
21,800	99,470	335,989	298,862	197,935	—	—	Jyväskylä
331,250	217,500	372,000	60,500	677,450	306,200	—	Uleåborg
—	—	—	—	109,489	—	—	Brahestad
—	120,000	59,500	—	—	—	—	Kemi
30,000	5,250	68,300	—	99,700	—	—	Torneå
25,000	13,000	9,500	—	225,897	262,000	20,000	Kajana
12,839,431	6,713,150	24,103,981	14,951,339	25,096,237	11,307,002	7,873,668	Summa

(Jatkoa.) III b. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1918. —

(Suite.) Actif et passif des

1 Kaupungit. Villes.	16 17 18 19 20 Varat. — Tillgångar. — Actif.					21 Yhteensä varoja. Summa tillgångar. Total des actifs.
	Kalusto. Inventarier. Bens meubles.	Viemärlaitos. Aviopsverket. Service des égouts.	Satamut. Hamnar. Ports.	Pankkitalit. A bankaktning. En compte courant.	Muita varoja. Övriga tillgångar. Autres ressources.	
Helsinki	4,633,436	—	—	106,623	99,868,193	289,202,698
Loviisa	1) 24,369	—	1,020,000	46,243	575,370	4,435,677
Porvoo	105,441	—	50,000	—	137,821	3,467,502
Tammisaari	145,280	145,600	229,000	45,641	311,883	2,341,711
Hanko	290,084	—	73,376	—	811,459	6,679,353
Turku ¹⁴⁾	1,907,006	—	—	1,377,684	15,068,973	18,353,663
Pori	698,648	2,000	15,020,438	224,669	4,828,599	28,290,949
Rauma	112,820	—	202,722	32,543	905,314	8,033,638
Uusikaupunki	117,377	—	145,780	30,398	497,458	1,966,459
Naantali	31,595	—	5,000	3,816	40,865	482,612
Maarianhamina	25,145	—	60,503	—	687,882	1,331,819
Hämeenlinna	200,954	178,495	8,000	—	767,911	5,384,543
Tampere	1,111,688	502,700	754,390	681,904	10,720,808	40,386,110
Lahti	137,713	192,529	—	210,743	614,285	5,194,247
Viipuri	787,190	3,645,927	3,969,354	5,567,000	18,475,512	47,626,803
Sortavala	231,044	—	31,000	33,086	612,934	2,455,860
Käkisalmi	92,825	—	130,800	46,111	932,237	3,485,248
Lappeenranta	486,500	—	—	—	128,466	1,616,266
Hamina	46,081	—	1,659,287	280,316	401,591	6,396,773
Kotka	1,040,574	185,185	4,763,789	1,840,594	2,520,481	32,633,951
Mikkeli	121,959	111,200	200,000	36,686	215,322	3,787,329
Heinola	11,889	—	—	5,626	142,909	810,976
Savonlinna	192,429	41,742	115,000	354,481	360,286	2,657,253
Kuopio	447,149	300,000	1,145,000	—	957,271	7,594,658
Joensuu	102,321	—	26,000	415,575	391,949	2,626,945
Iisalmi	99,760	—	68,816	592,765	300,372	2,219,393
Vaasa	2,969,812	—	946,200	582,043	4,136,736	15,260,682
Kaskinen	62,558	—	530,223	—	57,207	1,292,244
Kristiinankaupunki	101,103	1,000	679,848	272,174	700,873	3,727,437
Uusikaarlepyy	29,713	—	12,500	165,642	100,075	847,524
Pietarsaari	186,355	70	197,500	686,000	1,017,395	7,749,498
Kokkola	850,294	300,000	515,000	—	316,053	6,760,347
Jyväskylä	109,876	125,937	45,630	—	651,083	2,977,585
Oulu	523,380	130,375	37,800	—	2,569,657	7,761,512
Raahe	62,497	—	—	—	824,340	2,066,676
Kemi	135,692	42,000	650,000	—	138,787	1,857,879
Tornio	37,278	—	75,000	4,701	976,178	2,232,410
Kajaani	68,213	34,226	150,000	—	1,542,790	9,970,626
Yhteensä — Total	18,278,048	5,938,986	33,517,956	13,643,064	174,307,325	591,966,856

Städernas tillgångar och skulder den 31 december 1918. (Forts.)
villes 31 décembre 1918.

22	23	24	25	26	27	15
Velat. — Skulder. — Passif.						
Muita lainoja. — Övriga lån. Autres emprunts.						
Obligationsskulderna. Obligationslån. Emprunts sur obligations.	Valloita. Av staten. Concédés par l'état.	Kahakokosilla, kassosilla j. n. e. Av kreditinstituttien, kassor o. s. v. Concédés par établissements financiers.	Yksityisiltä henkilöiltä. Av enskilda personer. Personnes privées.	Sekalaisia velkoja. Diverse skulder. Dettes diverses.	Yhteensä velkoja. Summa skulder. Total des passifs.	Städer. Villes.
91,110,412	—	52,936,731	1,220,000	12,559,228	157,826,371	Helsingfors
830,000	—	2,261,844	10,000	—	3,101,844	Lovisa
—	85,930	1,653,767	—	57,115	1,796,812	Borgå
—	80,684	1,333,004	—	—	1,413,688	Ekenäs
604,103	125,977	2,195,437	80,000	83,760	3,089,277	Hangö
21,064,173	—	15,009,376	—	1,859,972	37,933,521	Abo
1,510,800	171,859	5,150,888	—	13,542	6,847,089	Björneborg
909,000	4,500	1,909,142	—	—	2,822,642	Raumo
—	—	1,153,747	—	—	1,153,747	Nystad
—	—	30,300	—	2,929	33,229	Nädendal
—	—	368,650	—	—	368,650	Mariehamn
1,000,000	—	1,705,373	—	249,424	2,954,797	Tavastehus
16,822,290	537,737	3,949,565	600,000	2,591,149	24,500,741	Tammerfors
530,000	90,629	2,097,184	—	—	2,717,813	Lahti
21,654,500	1,784	3,699,216	—	211,926	25,567,426	Viborg
—	—	977,602	—	—	977,602	Sordavala
—	—	1,392,128	—	74,757	1,466,885	Kexholm
—	59,467	1,046,544	—	—	1,106,011	Villmanstrand
—	270,737	1,847,807	53,500	8,091	2,180,135	Fredrikshamn
9,850,000	558,223	3,488,272	147,500	—	14,043,995	Kotka
—	—	1,184,886	—	266,861	1,451,747	S:t Michel
—	—	354,803	—	2,278	357,081	Heimola
—	2,241	1,243,928	—	—	1,246,169	Nyslott
—	—	4,067,578	—	—	4,067,578	Kuopio
—	—	1,841,355	—	—	1,841,355	Joensuu
—	60,813	1,462,398	20	15,000	1,538,231	Iisalmi
2,308,000	—	7,435,252	—	91,239	9,834,491	Vasa
—	3,212	773,473	—	5,948	782,633	Kaskö
—	86,734	1,950,469	160,000	—	2,197,203	Kristinestad
—	—	—	—	160,334	160,334	Nykarleby
—	23,529	2,467,547	—	187,300	2,678,376	Jakobstad
—	822,548	604,333	—	—	1,426,881	Gamlakarleby
—	—	1,961,909	100,000	180,914	2,242,823	Jyväskylä
222,500	—	4,545,667	—	—	4,768,167	Uleåborg
—	364,493	1,324,379	—	—	1,688,872	Brahestad
—	24,355	746,894	—	—	771,249	Kemi
—	—	580,243	140,000	90,243	810,486	Torneå
—	—	1,906,229	—	—	1,906,229	Kajana
168,415,778	3,375,452	138,657,920	2,511,020	18,712,010	331,672,180	Summa

III c. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1919. —

Actif et passif des

1	2	3	4	5	6	7
Kaupungit. Vilks.	Maatilat ja tilukset. Hemman och ligenheter. Proprietés rurales.	Vuokralle annetut kontinuaat. Utaurenderade konter. Terrains affermés.	Käytävänä olevat kondit. Ehå försäljning disponibla konter. Terrains déstinés à la vente.	Maksamaton osa nykyisten konttien hinnoista. Oguldens köpeskillning för konter. Prix non-payé de terrains vendus.	Oikeus- ja poliisilaitosta sekä hallintoa varten samat Rätts- och polisväsendets samt förvaltnings- Autorités administratives judiciaires et politiques municipales.	Talot ja Gårdar och Terrains et Opetusta varten. Undervisningsväsendet. Établissements de l'instruction publique.
Helsinki	29,750,467. ^{u)}	215,756,140	7,980,700	9,471,601	14,139,050	14,838,100
Loviisa	2,228,871	—	—	—	127,000	267,200
Porvoo	1,520,000	56,870	—	—	155,000	405,000
Tammisaari	990,000	^{u)} 40,000	—	—	250,000	550,000
Hanko	1,677,460	622,010	902,158	40,860	—	748,902
Turku	3,162,903	—	13,390,472	293,275	4,038,788	9,806,439
Pori	3,735,725	268,750	—	—	242,600	849,000
Rauma	1,489,750	—	—	—	482,018	1,841,115
Uusikaupunki	1,057,080	—	—	—	31,500	124,000
Naantali	40,000	28,000	37,000	—	32,000	65,000
Maarianhamina	109,000	—	15,000	—	—	75,000
Hämeenlinna	1,628,877	438,500	146,494	—	192,613	251,170
Tampere	5,792,183	151,439	915,125	—	2,258,359	3,645,856
Lahti	4,989,736	673,308	1,983,798	—	1,580,000	1,180,000
Viipuri	6,157,982	4,927,500	12,586,690	—	1,029,160	3,135,920
Sortavala	619,907	—	47,400	—	115,000	45,000
Käkisalmi	2,543,300	100,000	150,000	7,740	175,150	425,400
Lappeenranta	—	34,000	84,000	—	125,000	332,500
Hamina	1,752,498	—	94,300	—	200,000	280,000
Kotka	2,716,000	10,631,324	2,325,485	15,672,809	165,000	1,196,600
Mikkeli	1,246,036	1,174,319	386,310	—	488,930	501,420
Heinola	300,000	—	—	—	—	—
Savonlinna	600,000	94,735	52,459	25,746	59,600	60,000
Kuopio	800,000	60,300	288,500	—	604,000	592,207
Joensuu	4,782,390	^{u)} 35,000	—	—	4,300,000	717,250
Iisalmi	261,222	—	163,816	—	—	520,380
Vaasa	25,681	664,924	466,493	854	1,106,707	1,244,984
Kaskinen	348,613	—	42,110	—	86,092	65,000
Kristiinankaupunki	4,180,255	—	500,000	—	314,000	456,500
Uusikaarlepyy	205,000	4,800	4,800	—	36,000	—
Pietarsaari	1,419,818	427,291	910,916	—	455,000	1,107,000
Kokkola	—	—	—	—	—	—
Jyväskylä	730,770	1,024	185,345	99,518	742,500	391,400
Oulu	4,121,750	—	—	—	430,000	995,000
Raahe	1,070,350	—	—	—	—	—
Kemi	^{u)} 1,955,000	—	40,000	—	950,000	900,000
Tornio	522,173	7,600	164,116	16,834	125,000	162,600
Kajaani	5,480,000	1,270,500	714,000	—	40,000	452,549
Yhteensä — Total	100,010,797	237,468,334	44,577,487	25,629,237	35,076,067	48,228,492

Städernas tillgångar och skulder den 31 december 1919.

villes 31 décembre 1919.

8	9	10	11	12	13	14	15
Tillgångar. — Actif.							Städer. Villes.
touffit, joita käytettiin: tomter, vilka användes för: bâtimens dont disposent (col. 6—10):			Kaupungin omat liikeyritykset. Stådens egna affärsföretag. Entreprises municipales.				
Service sanitaire et hôpital. Sairaalotoja varten. Sjukvård.	Kõhainhoitola varten. Fattigvård. Assistance publique.	Muuhin paitsi sar. 11—14 mainittuihin tarkoituksiin. Andra ändamål, med undantag av de i kol. 11—14 nämnda. Autres services et attributions (excepté les col. 11—14).	Vesijohtolaitos. Vattenledningsverk. Service des eaux.	Sähkö- ja kaasulaitokset. Elektricitets- och gasverk. Usines d'électricité et à gaz.	Vuokratte aneettarakennukset. Einothyra uppliktina byggnader. Locaux des bâtimens.	Muut liikeyritykset. Övriga affärsföretag. Autres entreprises.	
14,413,250	4,179,000	25,380,330	7,405,705 *)	13,612,545	10,940,300	--	Helsingfors
101,000	57,000	108,000	--	135,262	90,000	--	Lovisa
10,000	*) --	40,500	443,849	577,070	48,000	46,254	Borgå
150,000	90,000	123,100	--	281,234	226,000	1,000	Ekenäs
211,300	108,671	127,300	425,472	229,506	50,196	375,911	Ilångö
7,228,090	2,832,934	38,633,938	8,000,000 *)	10,438,459	1,935,736	1,074,232	Åbo
234,000	261,000	1,159,520	--	325,000	311,000	130,000	Björneborg
195,400	301,493	283,558	--	232,321	--	*) 4,912,030	Raumo
29,300	85,000	66,500	--	394,860	--	--	Nystad
--	--	46,000	--	124,676	65,000	--	Någendal
20,650	4,500	22,500	--	89,955	52,000	169,684	Mariehamn
147,599	206,100	211,400	336,607	437,378	376,804	46,274	Tavastehus
1,186,786	961,910	3,447,853	919,032	7,001,390	3,183,144	700,244	Tammerfors
930,000	105,000	912,000	903,460	979,735	--	--	Lahti
1,858,337	550,000	14,536,483	4,765,757	--	--	1,105,561	Viborg
61,000	--	387,355	244,851	--	189,782	--	Sordavala
--	--	204,825	2,400	171,046	160,900	145,100	Kexholm
40,000	115,000	150,400	--	120,400	--	--	Villmanstrand
370,000	185,000	402,000	--	465,000	--	--	Fredrikshamn
48,546	479,938	3,687,119	--	--	883,306	--	Kotka
244,226	171,944	--	318,000	380,000	277,625	59,000	S:t Michel
25,000	23,000	33,271	--	--	104,699	198,970	Heinola
34,100	96,500	44,483	--	315,561	243,322	78,400	Nyslott
171,133	262,105	518,636	701,500	540,766	112,800	626,353	Kuopio
228,650	99,250	357,925	--	600,000	583,240	298,463	Joensuu
59,500	182,480	194,300	--	142,357	112,418	123,950	Iisalmi
703,907	292,357	515,803	1,258,323	--	391,180	--	Vasa
--	--	27,258	--	78,542	--	--	Käskö
119,950	120,700	245,842	--	--	--	--	Kristinestad
31,705	42,783	*) 114,047	--	69,665	3,713	33,742	Nykarleby
803,000	178,000	242,100	--	317,863	408,200	--	Jakobstad
--	--	--	--	--	--	--	Gamlakarleby
72,500	124,625	1,152,728	292,080	165,275	--	--	Jyväskylä
614,900	462,200	869,500	334,500	1,738,400	630,700	--	Uleåborg
--	--	--	--	109,489	--	--	Brahestad
--	120,000	319,000	--	--	--	--	Kemi
53,000	5,250	90,450	--	105,999	--	--	Torneå
25,000	13,000	9,500	--	341,555	262,000	20,000	Kajana
30,421,829	12,716,740	94,665,524	26,351,536	40,521,309	21,642,065	10,145,168	Summa

(Jatkoa.) III c. Kaupunkien varat ja velat 31 p:nä joulukuuta 1919. —

(Suite.) Actif et passif des

1	16	17	18	19	20	21
Kaupungit. Villes.	Varat. — Tillgångar. — Actif.					
	Kalusto. Inventarier. Biens meubles.	Vienäkahelos. Avloppsväret. Services des égouts.	Satamat. Hamnar. Ports.	Pankkitalit. A bankkränning. En compte courant.	Muita varoja. Övriga tillgångar. Autres ressources.	Yhteensä varoja. Summa tillgångar. Total des actifs.
Helsinki	5,451,609	—	—	1,875,976	114,970,981	490,165,754
Loviisa	34,873	—	1,020,000	53,227	461,735	4,684,168
Porvoo	105,441	—	50,000	—	270,211	3,728,195
Tammisaari	139,851	145,600	229,000	297,647	417,876	3,931,308
Hanko	289,259	288,679	73,386	—	1,195,496	7,366,566
Turku	1,865,861 ^{*)}	6,005,913	82,305,850	1,600,943	15,632,118	208,245,951
Pori	838,648	2,000 ^{*)}	20,002,349	232,614	4,565,217	33,157,423
Rauma	168,459	—	1,447,544	33,963	898,501	12,286,152
Usikaupunki	126,787	—	181,280	2,591	644,975	2,743,873
Naantali	23,406	—	5,000	18,391	52,375	536,848
Maarianhamina	25,145	—	60,503	777	612,803	1,257,517
Hämeenlinna	225,101	170,723	8,000	569,000	796,444	6,189,084
Tampere	1,364,097	510,000	979,250	233,044	17,076,143	50,325,855
Lahti	137,713	327,328	—	215,566	1,159,024	16,076,668
Viipuri	1,492,974	3,660,927	10,747,165	1,384,000	11,871,126	79,809,582
Sortavala	333,834	—	31,000	—	839,613	2,914,742
Käkisalmi	105,035	—	130,800	69,388	1,113,518	5,504,602
Lappeenranta	886,500	—	—	—	163,667	2,051,467
Hamina	46,081	—	1,659,287	297,996	385,809	6,137,971
Kotka	852,419	185,185	5,395,170	1,119,107	2,234,934	47,592,942
Mikkeli	121,959	111,200	200,000	38,449	288,898	6,008,316
Heinola	12,322	—	—	32,885	75,347	805,494
Savonlinna	139,429	41,742	115,000	367,966	867,290	3,236,333
Kuopio	498,563	300,000	1,145,000	—	2,440,149	9,662,012
Joensuu	119,225	—	151,000	68,285	1,002,452	13,343,130
Iisalmi	114,185	—	128,729	450,005	146,904	2,600,246
Vaasa	3,008,956	—	946,200	55,535	3,191,549	13,873,453
Kaskinen	63,012	—	537,669	—	121,113	1,369,409
Kristiinankaupunki	497,006	2,000	1,000,000	116,754	1,247,749	8,800,756
Uusikaarlepyy	65,862	—	12,500	169,590	64,428	858,635
Pietarsaari	195,670	105	207,300	478,000	1,088,427	8,238,690
Kokkola	—	—	—	—	55,303	55,303
Jyväskylän	152,461	125,937	45,630	—	1,046,869	5,328,662
Oulu	597,422	126,443	412,000	—	4,514,802	15,847,617
Rahe	87,948	—	—	91,667	750,259	2,109,713
Kemi	163,376	42,000	760,000	—	243,022	5,492,398
Tornio	37,278	—	75,000	14,558	913,439	2,293,297
Kajaani	69,902	33,487	150,000	—	1,913,988	10,795,481
Yhteensä — Total	20,457,669	12,079,269	130,211,612	9,887,924	195,334,554	1,095,425,613

Städernas tillgångar och skulder den 31 december 1919. (Forts.)

villes 31 décembre 1919.

22	23	24	25	26	27	15
V e l a t. — S k u l d e r. — P a s s i f.						
Muita lainoja. — Övriga lån. Autres emprunts.						
Obligationslainoja. Obligationslån. Emprunts sur obligations.	Yhtiön. Av staden. Concédés par l'état.	Rahastokassilla, kassolla i. n. e. Av kreditinrättningar, kassor o. s. v. Concédés par établissements financiers.	Yksityisiltä henkilöiltä. Av enskilda personer. Personnes privées.	Sekalaisia velkoja. Diverse skulder. Dettes diverses.	Yhteensä velkoja. Summa skulder. Total des passifs.	Städer. Villes.
133,318,711	—	60,578,631	749,025	11,196,877	205,843,244	Helsingfors
800,000	—	2,296,057	10,000	—	3,106,057	Lovisa
—	83,797	1,841,084	—	—	1,924,881	Borgå
—	82,542	1,727,978	—	—	1,810,520	Åkenäs
595,000	118,308	2,785,051	80,000	115,711	3,694,070	Hangö
30,774,555	—	11,016,865	—	2,414,119	44,205,539	Åbo
1,440,000	167,592	4,026,538	—	5,847	5,639,977	Björneborg
901,000	3,000	2,382,557	—	—	3,286,557	Raumo
—	—	1,178,385	—	—	1,178,385	Nystad
—	—	68,400	—	6,097	74,497	Nådendal
—	—	279,309	—	—	279,309	Mariehamn
1,000,000	—	2,652,064	—	296,499	3,948,563	Tavastehus
20,676,050	507,517	3,903,032	600,000	6,420,730	32,107,329	Tammerfors
520,000	87,847	5,298,200	—	—	5,906,047	Lahti
21,450,000	—	774,847	—	408,182	22,633,029	Viborg
—	—	1,481,402	—	—	1,481,402	Sordavala
—	—	1,835,859	—	98,430	1,934,289	Kexholm
—	55,846	1,148,752	—	—	1,204,598	Villmanstrand
—	258,878	1,839,631	3,500	10,222	2,112,081	Fredrikshamn
9,823,000	836,993	3,477,197	—	—	14,137,190	Kotka
—	—	1,525,419	—	849,153	2,374,572	S:t Michel
—	—	476,750	—	7,218	483,968	Heinola
—	1,131	—	1,239,701	—	1,240,832	Nyslott
—	—	5,903,123	—	—	5,903,123	Kuopio
—	—	2,991,161	—	—	2,991,161	Joensuu
—	58,061	1,538,101	—	—	1,596,162	Isalmi
2,257,000	—	6,680,036	—	140,010	9,077,046	Vasa
—	2,620	852,586	—	8,876	864,082	Kaskö
—	84,203	1,705,566	160,000	—	1,949,769	Kristinestad
—	—	—	—	147,156	147,156	Nykarleby
—	21,176	3,207,617	—	152,191	3,380,984	Jakobstad
—	1,267,079	658,120	—	—	1,925,199	Gamlakarleby
—	—	2,890,423	150,000	226,794	3,267,217	Jyväskylä
201,800	—	6,708,754	—	—	6,910,554	Uleåborg
—	353,387	1,252,662	—	—	1,606,049	Brahestad
—	22,329	819,152	—	—	841,481	Kemi
—	—	742,787	105,500	120,679	968,966	Torneå
—	—	3,019,660	—	—	3,019,660	Kajana
223,757,116	4,012,106	151,563,806	3,097,726	22,624,791	405,055,545	Summa

Huomautuksia. — Anmärkningar. — Remarques.

Taulu I. — Tabell I. — Tableau I.

¹⁾ Tähän sisältyvät kaikki sivistystoimen menot. — Häri ingå alla utgifter för bildningsverksamhet. — Y compris toutes les dépenses pour les institutions civilisatrices. — ²⁾ Tähän sisältyvät myös palolaitoksen menot. — Häri ingå även utgifterna för brandväsendet. — Y compris aussi les dépenses pour les services contre l'incendie. — ³⁾ Tähän sisältyvät kasvatustilojen hallussa olevien tilojen maanviljelysmenot; muilta tiloilta ainoastaan hallintomenot. — Häri ingå för de i uppfostringsanstalternas ägo befintliga lägenheterna även utgifterna för jordbruket; för andra lägenheter endast förvaltningskostnaderna. — Y compris aussi les dépenses d'exploitation agricole des terres appartenant aux établissements d'éducation; pour les autres propriétés, les frais d'administration seulement. — ⁴⁾ Tästä kaasulaitoksen menot 2.504.945 mk. — Härav utgifter för gasverket 2,504,945 mk. — Dont dépenses pour usine à gaz Smk. 2.504.945. — ⁵⁾ Tästä kalliinajanlisäykset kaupungin virkamiehille ja työläisille 2.770.165 mk. — Härav dyrtidstillägg åt stadens tjänstemän och arbetare 2.770.165 mk. — Dont indemnité de vie chère aux fonctionnaires et ouvriers de la ville Smk. 2.770.165. — ⁶⁾ Kaasulaitoksen menoja. — Utgifter för gasverket. — Dépenses pour usine à gaz. — ⁷⁾ Tästä halonhankintakomitean menot 1.373.293 mk. — Härav vedanskaffningskommitténs utgifter 1.373.293 mk. — Dont dépenses du Comité pour achat de bois Smk. 1.373.293. — ⁸⁾ Tästä maatilan ostohintaa 806.000 mk. — Härav för inköp av jordlägenhet 806.000 mk. — Dont pour achat de terre Smk. 806.000. — ⁹⁾ Tästä menoja hätäaputoihin 359.575 mk. — Härav utgifter för nödhjälpsarbeten 359.575 mk. — Dont dépenses pour travaux en vue de soulager la misère Smk. 359.575. — ¹⁰⁾ Rauman rautatie. — Raumo järnväg. — Chemin de fer de la ville de Rauma. — ¹¹⁾ Tästä Verhon tilan ostohintaa 869.621 mk. — Härav köpeskilling för Verho jordlägenhet 869.621 mk. — Dont prix d'achat de terre Smk. 869.621. — ¹²⁾ Tästä halkokonttorin menot 680.023 mk. — Härav vedkontorets utgifter 680.023 mk. — Dont dépenses du comptoir du bois Smk. 680.023. — ¹³⁾ Tästä kalliinajanlisäykset kaupungin virkailijoille 280.849 mk. — Härav dyrtidstillägg åt stadens tjänstemän och betjänte 280.849 mk. — Dont indemnité de vie chère aux fonctionnaires et employés Smk. 280.849. — ¹⁴⁾ Tästä maatilan ostohintaa 359.271 mk. — Härav för inköp av jordlägenhet 359.271 mk. — Dont Smk. 359.271 pour achat de terre. — ¹⁵⁾ Rakennuskustannuksia. — Byggnadskostnader. — Frais de construction. — ¹⁶⁾ Tästä halkojen hankinta 145.175 mk. — Härav för vedanskaffning 145.175 mk. — Dont Smk. 145.175 pour achat de bois. — ¹⁷⁾ Tästä kalliinajanlisäykset 138.674 mk. — Härav dyrtidstillägg 138.674 mk. — Dont indemnité de vie chère Smk. 138.674. — ¹⁸⁾ Tästä halkojen hankinta 153.848 mk. — Härav för vedanskaffning 153.848 mk. — Dont Smk. 153.848 pour achat de bois. — ¹⁹⁾ Vrt. taulua I a. — Jmfr. tab. I a. — Comp. tab. I a. — ²⁰⁾ Tästä kaasulaitoksen menot 4.393.842 mk. — Härav utgifter för gasverket 4.393.842 mk. — Dont dépenses pour usine à gaz Smk. 4.393.842. — ²¹⁾ Tästä kalliinajanlisäykset kaupungin virkailijoille 4.460.368 mk. ja hätäaputyöt 2.582.841 mk. — Härav dyrtidstillägg åt stadens tjänstemän och betjänte 4.460.368 mk. samt för nödhjälpsarbeten 2.582.841 mk. — Dont indemnité de vie chère aux fonctionnaires et employés de la ville Smk. 4.460.368, ainsi que travaux en vue de soulager la misère Smk. 2.582.841. — ²²⁾ Tästä halonhankintakomitean menot 790.453 mk. — Härav vedanskaffningskommitténs utgifter 790.453 mk. — Dont dépenses du Comité pour achat de bois Smk. 790.453. — ²³⁾ Sosialistien pakkoluovutuksesta aiheutuneet menot 500.000 mk. — Av socialisternas expropriationer förorsakade utgifter 500.000 mk. — Dépenses causées par les expropriations des

socialistes Smk. 500.000. — ²⁴⁾ Tästä menoja hätäaputoihin 236.167 mk. — Häräv för nödhjälpsarbeten 236.167 mk. — Dont Smk. 236.167 pour travaux en vue de soulager la misère. — ²⁵⁾ Tästä menoja hätäaputoihin 123.598 mk. — Häräv för nödhjälpsarbeten 123.598 mk. — Dont Smk. 123.598 pour travaux en vue de soulager la misère. — ²⁶⁾ Tästä avustusta Turun—Uudenkaupungin rautatielle 200.000 mk. — Häräv subvention av järnvägen Åbo—Nystad 200.000 mk. — Dont subvention au chemin de fer Turku—Uusikaupunki Smk. 200.000. — ²⁷⁾ Tästä halkokonttorin menot 1.575.381 mk. — Häräv vedkontorets utgifter 1.575.381 mk. — Dont dépenses du comptoir du bois Smk. 1.575.381. — ²⁸⁾ Tästä sotavauriot 521.239 mk, punakaartille 115.539 mk. — Häräv krigsskador 521.239 mk, åt röda gardet 115.539 mk. — Dont dommages de guerre Smk. 521.239, à la garde rouge Smk. 115.539. — ²⁹⁾ Tästä kalliinajanlisäykset 920.421 mk. — Häräv dyrtidstillägg 920.421 mk. — Dont indemnité de vie chère Smk. 920.421. — ³⁰⁾ Tästä kalliinajanlisäykset 104.468 mk, hätäaputyöt 134.964 mk. — Häräv dyrtidstillägg 104.468 mk, nödhjälpsarbeten 134.964 mk. — Dont indemnité de vie chère Smk. 104.468 et travaux en vue de soulager la misère Smk. 134.964. — ³¹⁾ Tästä maatilain ostohintaa 264.556 mk. — Häräv för inköp av jordlägenhet 264.556 mk. — Dont Smk. 264.556 pour achat de terre. — ³²⁾ Tästä hätäaputyöt 683.830 mk, kalliinajanlisäykset 352.469 mk. — Häräv nödhjälpsarbeten 683.830 mk, dyrtidstillägg 352.469 mk. — Dont travaux en vue de soulager la misère Smk. 683.830, indemnité de vie chère Smk. 352.469. — ³³⁾ Tästä hätäaputyöt 194.803 mk, kalliinajanlisäykset 121.520 mk, työttömyyskomitea 169.567 mk. — Häräv nödhjälpsarbeten 194.803 mk, dyrtidstillägg 121.520 mk, arbetslöshetskommittén 169.567 mk. — Dont travaux en vue de soulager la misère Smk. 194.803, indemnité de vie chère Smk. 121.520, Comité du chômage Smk. 169.567. — ³⁴⁾ Puhelinlaitoksen osto. — Inköp av telefoninrättningen. — Pour achat d'installation téléphonique. — ³⁵⁾ Tästä kalliinajanlisäykset 127.505 mk. — Häräv dyrtidstillägg 127.505 mk. — Dont indemnité de vie chère Smk. 127.505. — ³⁶⁾ Tästä hätäaputyöt 130.294 mk, halkojen hankinta 123.807 mk. — Häräv för nödhjälpsarbeten 130.294 mk, för vedanskaffning 123.807 mk. — Dont Smk. 130.294 pour travaux en vue de soulager la misère et Smk. 123.807 pour achat de bois. — ³⁷⁾ Tästä hätäaputyöt 200.000 mk. — Häräv för nödhjälpsarbeten 200.000 mk. — Dont Smk. 200.000 pour travaux en vue de soulager la misère. — ³⁸⁾ Tästä kaasulaitoksen menot 8.298.369 mk. — Häräv utgifter för gasverket 8.298.369 mk. — Dont Smk. 8.298.369 dépenses pour usine à gaz. — ³⁹⁾ Tästä kalliinajanlisäykset kaupungin virkailijoille sekä lahjapalkkiot virkailijoille ja työläisille 9.335.280 mk. — Häräv dyrtidstillägg åt stadens tjänstemän och betjante samt gratifikationer åt dess tjänstepersonal och arbetare 9.335.280 mk. — Dont Smk. 9.335.280 pour indemnité de vie chère aux fonctionnaires et employés de la ville ainsi que pour gratifications aux employés et ouvriers de la ville. — ⁴⁰⁾ Sähkölaitoksen osto. — Inköp av elektricitetsverket. — Achat d'usine électrique. — ⁴¹⁾ Tästä kaasulaitoksen menot 1.005.409 mk. — Häräv gasverkets utgifter 1.005.409 mk. — Dont dépenses de l'usine à gaz Smk. 1.005.409. — ⁴²⁾ Tästä halonhankintakomitean menot 1.702.809 mk. — Häräv vedanskaffningskommitténs utgifter 1.702.809 mk. — Dont dépenses du Comité pour achat de bois Smk. 1.702.809. — ⁴³⁾ Tästä halkokonttorin menot 1.834.755 mk, taloustoimikunnan menot 844.332 mk. — Häräv vedkontorets utgifter 1.834.755 mk. samt ekonomienämndens 844.332 mk. — Dont dépenses du Comptoir du bois Smk. 1.834.755 et de la Commission économique Smk. 844.332. — ⁴⁴⁾ Tästä työväenasuntojen rakentamiseen 1.736.153 mk. — Häräv för uppförande av arbetarbostäder 1.736.153 mk. — Dont Smk 1.736.153 pour construction d'habitations ouvrières. — ⁴⁵⁾ Tästä mautilojen ostohintaa 912.123 mk. — Häräv för inköp av jordlägenheter 912.123 mk. — Dont Smk. 912.123 pour achat de terres. — ⁴⁶⁾ Tästä kalliinajanlisäykset 1.878.430 mk, haararadan rakentaminen 577.677 mk. — Häräv dyrtidstillägg 1.878.430 mk, för sträckning av bibana till järnvägen 577.677 mk. — Dont Smk. 1.878.430 pour indemnité de vie chère et Smk. 577.677 pour raccordement de ligne locale au chemin de fer. — ⁴⁷⁾ Tästä 698.348 mk. rakennuskustannuksia. — Häräv 698.348 mk. byggnadskostnader. — Dont Smk. 698.348 frais de construction. — ⁴⁸⁾ Tästä mautilain ostohintaa 350.000 mk. — Häräv för inköp av jordlägenheter 350.000 mk. — Dont Smk. 350.000 pour achat de terres. — ⁴⁹⁾ Tästä kalliinajanlisäykset 168.351 mk. — Häräv dyrtidstillägg 168.351 mk. — Dont Smk. 168.351 pour indemnité de vie

chère. — ⁵⁰) Tästä kalliinajanlisäykset 216.546 mk. — Härav dyrtidstillägg 216.546 mk. — Dont Smk. 216.546 pour indemnité de vie chère. — ⁵¹) Sähkö- ja puhelinlaitoksen laajentaminen. — För utvidgning av elektricitetsverket och telefoninrättningen. — Pour agrandissement de l'usine électrique et d'installation téléphonique. — ⁵²) Tästä halkojen hankinta 201.053 mk. — Härav för vedanskaffning 201.053 mk. — Dont Smk. 201.053 pour achat de bois. — ⁵³) Tästä kalliinajanlisäykset 304.724 mk. — Härav dyrtidstillägg 304.724 mk. — Dont Smk. 304.724 pour indemnité de vie chère. — ⁵⁴) Tästä kalliinajanlisäykset 339.273 mk. — Härav dyrtidstillägg 339.273 mk. — Dont Smk. 339.273 pour indemnité de vie chère. — ⁵⁵) Tästä halkojen hankinta 284.022 mk. — Härav för vedanskaffning 284.022 mk. — Dont Smk. 284.022 pour achat de bois.

Taulu II. — Tabell II. — Tableau II.

¹) Tonttiverot sisältyvät sarekk. 12. — Tomtörena ingå i kol. 12. — L'impôt foncier est compris dans la col. 12. — ²) Tähän sisältyvät myöskin henkilöverot. — Häri ingå även de personella skatterna. — Y compris les taxes personnelles. — ³) Tähän sisältyvät myöskin henkilöverot ja koiravero. — Häri ingå även de personella skatterna och hundskatten. — Y compris les taxes personnelles et l'impôt sur les chiens. — ⁴) Sisältyvät satamamaksuihin. — Ingå i hamnavgifterna. — Compris dans les droits de port. — ⁵) Tähän sisältyvät myöskin henkilöverot ja perunkirjoitusmaksut. — Häri ingå även de personella skatterna och bouppteckningsavgifterna. — Y compris également les taxes personnelles et les taxes successorales. — ⁶) Tähän sisältyvät myös siltamaksut. — Häri ingå även broavgifterna. — Y compris également les droits de péage. — ⁷) Sisältyvät sarekk. 14. — Ingå i kol. 14. — Compris dans la col. 14. — ⁸) Tähän sisältyvät myös henkilöverot. — Häri ingå även de personella skatterna. — Y compris aussi les taxes personnelles. — ⁹) Tästä kaasulaitoksen tuloja 2.504.945 mk. — Härav inkomster för gasverket 2.504.945 mk. — Dont recettes de l'usine à gaz Smk. 2.504.945. — ¹⁰) Tästä talonomistajain maksut puhtaanapitolaitokselle 279.340 mk, korvaus katujen puhtaanapidosta 109.414 mk. — Härav gårdsägarnas avgifter till renhållningsverket 279.340 mk. samt ersättning för gatuhållningen 109.414 mk. — Dont taxe des propriétaires d'immeubles pour le service du balayage Smk. 279.340 et indemnité pour l'entretien des rues Smk. 109.414. — ¹¹) Ovat kaasulaitoksen tuloja. — Inkomster för gasverket. — Recettes de l'usine à gaz. — ¹²) Tästä halonhankintakomitean tulot 1.464.912 mk. — Härav vedanskaffningskommitténs inkomster 1.464.912 mk. — Dont recettes du Comité pour achat de bois Smk. 1.464.912. — ¹³) Rauman rautatie. — Raumo järnväg. — Chemin de fer de la ville de Rauma. — ¹⁴) Tästä halkokonttorin tulot 674.083 mk. — Härav vedkontorets inkomster 674.083 mk. — Dont recettes du Comptoir du bois Smk. 674.083. — ¹⁵) Tähän sisältyvät myös henkilöverot ja perunkirjoitusmaksut. — Häri ingå även de personella skatterna och bouppteckningsavgifterna. — Y compris les taxes personnelles et les impôts de successions. — ¹⁶) Veronkanto siirtynyt vuoteen 1919. — Skatteuppbörden transporterats till år 1919. — Perception d'impôts transportée à 1919. — ¹⁷) Vrt. taulua II a. — Jmfr. tab. II a. — Comp. tab. II a. — ¹⁸) Maatilan myyntihintaa. — Köpeskilling för jordlägenhet. — Prix d'achat de terre. — ¹⁹) Tästä kaasulaitoksen tulot 5.005.270 mk. — Härav inkomster för gasverket 5.005.270 mk. — Dont recettes de l'usine à gaz Smk. 5.005.270. — ²⁰) Tästä talonomistajain maksut puhtaanapitolaitokselle 949.414 mk, korvaus katujen puhtaanapidosta 225.286 mk. — Härav gårdsägarnas avgifter till renhållningsverket 949.414 mk. samt ersättning för gatuhållningen 225.286 mk. — Dont taxe des propriétaires d'immeubles pour le service du balayage Smk. 949.414 et indemnité pour l'entretien des rues Smk. 225.286. — ²¹) Tästä halkokonttorin tulot 780.134 mk. — Härav vedkontorets inkomster 780.134 mk. — Dont recettes du Comptoir du bois Smk. 780.134. — ²²) Tästä halonhankintakomitean tulot 830.453 mk. — Härav vedanskaffningskommitténs inkomster 830.453 mk. — Dont recettes du Comité pour achat de bois Smk. 830.453. — ²³) Rästeiksi seuraavaan vuoteen jäänyt 5.238.406 mk. — Resterande till följande år 5.238.406 mk. — Reportés à l'exercice suivant Smk. 5.238.406. — ²⁴) Tästä kaasulaitoksen tulot 8.801.973 mk. — Härav inkomster för gasverket 8.801.973 mk.

— Dont recettes de l'usine à gaz Smk. 8.801.973. — ²⁵⁾ Tästä talonomistajain maksut puhtaanapitolaitokselle 887.717 mk, korvaus katujen puhtaanapidosta 332.746 mk, ja tulot kaupungin orkesterista 298.461 mk. — Härav gårdsägarnas avgifter till renhållningsverket 887.717 mk, ersättning för gatuhållningen 332.746 mk. och inkomster för stadsorkestern 298.461 mk. — Dont taxe des propriétaires d'immeubles pour le service de nettoyage Smk. 887.717, indemnité pour l'entretien des rues Smk. 332.746 et recettes de l'orchestre municipal Smk. 298.461. — ²⁶⁾ Tästä halkokonttorin tulot 1.002.419 mk. — Härav vedkontorets inkomster 1.002.419 mk. — Dont recettes du Comptoir du bois Smk. 1.002.419. — ²⁷⁾ Tästä kaupungin osuus kiinteistökauppaverosta 228.623 mk. — Härav stadens andel av skatten vid fastighetsköp 228.623 mk. — Dont part de la ville dans l'impôt sur les ventes d'immeubles Smk. 228.623. — ²⁸⁾ Tästä halkojen myynnistä saadut tulot 182.864 mk. — Härav inkomster av vedförsäljning 182.864 mk. — Dont recettes pour vente de bois Smk. 182.864. — ²⁹⁾ Tästä halkojen myynnistä saadut tulot 220.203 mk. — Härav inkomster av vedförsäljning 220.203 mk. — Dont recettes pour vente de bois Smk. 220.203.

Taulu III. — Tabell III. — Tableau III.

¹⁾ Tähän sisältyy myöskin kaupungin omiin ja muihin tarkoituksiin varattujen tonttien sekä varastopaikkojen arvo. — Häri ingår även värdet av för stadens egna och andra behov reserverade tonter samt upplagsplatser. — Y compris également la valeur des terrains et entrepôts réservés pour les besoins de la ville ou autres. — ²⁾ Tästä kaasulaitoksen arvo 4.846.546 mk. — Härav gasverkets värde 4.846.546 mk. — Dont valeur de l'usine à gaz Smk. 4.846.546. — ³⁾ Sisältyvät sarakk. 2. — Ingår i kol. 2. — Compris dans la col. 2. — ⁴⁾ Tähän sisältyy myös myytävänä olevien tonttien arvo. — Häri ingår även värdet av till försäljning utbudna tonter. — Y compris également la valeur des terrains mis en vente. — ⁵⁾ Kaupungin kiinteää omaisuutta ei ole arvioitu. — Stadens fasta egendom har icke värderats. — Les immeubles de la ville n'ont pas été estimés. — ⁶⁾ Rauman rautatie. — Raumo järnväg. — Chemin de fer de la ville de Rauma. — ⁷⁾ Tästä Uudenkaarlepyyn rautatien jäljellä oleva omaisuus 111.820 mk. — Härav värdet av Nykarleby järnvägs återstående egendom 111.820 mk. — Dont la valeur du reste des biens du chemin de fer de Nykarleby Smk. 111.820. — ⁸⁾ Tähän sisältyvät myös rakennusaine- y. m. varastot. — Häri ingår värdet av byggnadsmaterial och andra förråd. — Y compris la valeur du matériel de construction et autres matériaux. — ⁹⁾ Konjunkturiarvo. — Konjunkturvärde. — Valeur du moment. — ¹⁰⁾ Kassasäästö; muita tähän kuuluvia varoja ei ole arvioitu. — Kassabehållning; andra härtill hörande tillgångar ha icke värderats. — Encaisse; les autres recettes s'y rapportant n'ont pas été estimés. — ¹¹⁾ Vrt. taulua III a. — Jmfr. tab. III a. — Comp. tab. III a. — ¹²⁾ Tästä kaasulaitoksen arvo 4.659.679 mk. — Härav gasverkets värde 4.659.679 mk. — Dont la valeur de l'usine à gaz Smk. 4.659.679. — ¹³⁾ Tästä Uudenkaarlepyyn rautatien jäljellä oleva omaisuus 110.000 mk. — Härav värdet av Nykarleby järnvägs återstående egendom 110.000 mk. — Dont la valeur du reste des biens du chemin de fer de Nykarleby Smk. 110.000. — ¹⁴⁾ Tästä kaasulaitoksen arvo 4.728.956 mk. — Härav gasverkets värde 4.728.956 mk. — Dont la valeur d'usine à gaz 4.728.956 mk. — ¹⁵⁾ Tästä kaasulaitoksen arvo 6.316.771 mk. Summaan sisältyy myös kaupungin omistamien raitiotieiden arvo. — Härav gasverkets värde 6.316.771 mk. — Häri ingår även värdet av stadens spårvägar. — Dont la valeur d'usine à gaz Smk. 6.316.771. Y compris également la valeur des tramways de la ville. — ¹⁶⁾ Tästä siltojen arvo 5.303.388 mk. — Härav broarnas värde 5.303.388 mk. — Dont la valeur des ponts Smk. 5.303.388.